

TO ISABEL,

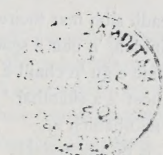
who, on two occasions, had been induced by Robert Buie, alias "Rob Tiugh," to forsake John Mackenzie, to whom she was engaged to be married. On the second occasion Isabel ran off unknown to her father. For a version of this song in the Reay Country dialect, see the Memoir prefixed to this edition.

'N UAIR chruinnich iad, gu 'n d' imich iad,
 Gu ministeir na sgìreachd,
 Mhuinntir dhiubh bha 'm *Port-a-chamuill*,
 Bha iad tamul faoilteach,
 Gur h-ìongantach an iomairt,
 Bha air gillean is air daoine ann.
 'S a' mhuinntir thàinig thar an loch,
 Le biadh, is deoch, is pìobair.
 Fhuair sinn naidheachd mar bha roimhe,
 Gun robh Iain saor d' i,
 'S gun d' rinn i barrant do 'n fhear bharr-fhionn,
 Bh' air taobh eile a chaolais;
 Bhreab a h-athair aig an eathar,
 'S cha robh athadh sìneadh,
 Le gad no bat, do bhean no mhac,
 Do dh' each, no mhart, no chaora.

Nach fulangach an duine sin,
 'N uair mhionnaich e 'n an aodann
 Na h-uile fear bha toirt misneach,
 Gus a bhriseadh thiomail;



LAURISTON CASTLE
LIBRARY ACCESSION



1932

'S nach d' fhuair e nì cho taitneach,
 Ris an fhleasgach so chaidh dhìth air,
 Gu riarachadh thoirt d' a bhlas,
 O 'n chaidh e as an *Fhaoilinn*.
 Ge b' fheithealach air eathar e,
 'N uair chaidh an naidheachd sgaoilte,
 Chaochail dhreach mar gu 'n creacht' e,
 Is leag e as a' bhirlinn.
 Cha robh cragan mu na chladach,
 Nach robh freagairt glaoidh dha,
 'S e tàirsinn as, le spionnadh chas,
 A' pronnadh chlach is fhaochag.

Na 'n cluinneadh sibh mar theireadh
 Iain Mac-Coinnich, 'n uair a sgaoil iad,
 'N uair chunnaic e gu 'n chaill e 'phost,
 An deigh a chost 's a shaothar.¹
 Dh' aithris e na bhailich e,
 Do dh' anart, is do dh' aodach,
 'S a liuthad turus thug e mach,
 Air is, 's air ais, an caolas.
 Thubhairt Iseabail, 's i clisgeadh,
 "Ciod a' nis a nì mi,
 Gun toir e m' alladh sìos do Ghalladh,
 'N déigh mo gheallaidh fhaotainn."
 Thuirt Rob Buidhe 'n sin, 's e tighinn,
 "Ghaoil mo chridhe, caochail,
 Is greas do chas, gu tàirsinn as,
 Air t' ais o 'n fhear nach caomh leat."

¹ This line has been unaccountably omitted in former editions.

TO THE SAME.

THA agam sgeula r' a aithris,
 Mu leannan ùr Iain 'Ic Coinnich;
 Gun d' rinn i taobh ri fear eile,
 Eadar a cùmhnant 's a banais,
 Nach comharra cinnteach,
 An gaol a bhi gann,
 'N uair thogair i 'shaoradh,
 'S a shìod air a ceann.

Thuirt am fleasgach gu feargach,
 Tha mi dh' easbhuidh na dh' earb mi,
 'N dèigh mo chosd is mo shaothrach,
 C' àit bheil ceartas an t-saoghail?
 Thoir dhomhsa do reuson,
 Gu tréigeadh do ghaoil,
 Pàigh dhomh na fèich sin,
 'S an sin bidh sinn saor.

Thuirt an ceannaich gu nàimhdeil,
 Cha 'n fhaigh i ceannas, no càirdeas.
 'N uair rinn i 'n leannan ud àicheadh,
 'S an deise ceannaichte, is pàigte;
 Le 'chlaidheamh, 's le 'thargaid,
 'S le deagh eannchuinn 'n an cois,
 Cha tugadh te daoich
 Air son gaoil da, ach doise.



Chaidh fios 's an uair sin gu tairis,
 Thun 'n fhir ruaidh bh' air a' bhanais,¹
 Rinn an gnìomh suarach ri aithris,
 Shuidh le gruagach 's an rainich.
 Cur maill' air a' cheud fhear,
 Bha 'n a déigh 's air a tì,
 'S gun fhios aig gur éis
 Bha gu feum dheanamh dh' i.

Ged bha cheud fhear 'n a shaighdeir,
 B' ait an sgeul mar a chaill e,
 Cha robh do dh' fhoghlum 's a' mhaighdean,
 Mur tugadh i féin o 'n bhroinn e,
 Carachadh 's a tionndadh le h-uinnleagan bras,
 'S e seachnadh an ruim
 Far an d' inntrig an cleas.

Bha sinn air banais bha dùmhail,
 'S bha sluagh gun ghainn' air gach taobh dhinn,
 Ged bha mi mar-riut an cùmhnant,
 Ghabh mi droch aithn' air do shùgradh,
 Ged fhaisgeadh mo chàirdean
 Mi, san àth am biodh bùrn ;²
 B' fheàrr tilleadh na bàthadh,
 Mus rigeadh e 'n glùn.

Rinn iad an uair sin a chumail.
 Cheud là b' uaisle do 'n nollaig,

¹ Rob Buie mentioned in the previous song.

² Water.

Shuas aig na torranaibh fionnach,
 Na bh' ann do dh' uaislean, 's do chumant,
 Bha airm agus faobhair,
 Air sìneadh gu trom;
 'S a' cheud thear a bhuaileadh,
 'S e bhuannaicheadh 'n geall.

'N uair dh' imich sinn gu ràiteach,
 Chaidh fear no dithis diubh 'n ràthan,
 B' fheudar dh' i suidhe mar bha i,
 Ged bha a cridhe dheth cràiteach;
 B' i mo bharail-s' 's an uair sin,
 Le a stuamachd 's a màim,
 'N uair chitheadh 'm fear ruadh i,
 Gu 'm fuasgladh e 'n t-snaidhm.

'N uair chaidh gach broman a chunntadh,
 Dh' fhàs Iain Mac Coinnich ro dhiombach,
 Thuirt an inighean neo-shunndach,
 "Siubhlaibh 'n ur dithis a chombait.
 Cho maith 's a tha a làmhan,
 Ma dh' fhàiligeas mis',
 Cha 'n urradh mi ràdh,
 Gun ràitich mi ris."

THE MAID OF OLD SHORE.¹

THUGAIBH an t-soraidhs gu h-iomlan
 Gus an inghinn tha 'n Aisir,
 Agus cronachadh iomchuidh
 Thaobh an iomrall a d' fhas innt'.
 Suil ghabhair na h-aghaidh,
 Dhol a thaghadh na pairtibh
 Chuir n's mo do dhragh oirr,
 'S na 's lugha do chairdean.

Sann tha 'n t-suil tha 'na t-eudann
 Mar an creutoir is taire,
 'S tha n's mo do na ghobhair
 Ann do bhodhaig a 's staine.
 Rinn thu *turn* anns an am so
 Chuireas artlachd gu brath ort,
 Le do raisein a chocadh
 Ris a bhoc a bheir laraich.

'S e mo bharail nach b' fhiach thu
 Dhol gu t-iarruidh thar sgire,
 Oir tha t-aighe 's do mheanmna
 Mar tha aimsir na faoilleachd;
 Chuir thu craicionn do thiompain
 Mar mhaig diultaidh air t-aodain

¹ This song was not included in previous editions.

Rinn thu striopach do d' ghealladh
'S soillear t-alta no t-aogais.

'Nuair a chi thu do bhroman,
Cha neil thu 'n comain do chairdean
Thug a chomhairl ort iomlaid
Cleas na siomlaiche baoth,
Thig do 'n bhuailidh gu siobhailt,
'N deigh an laoigh a chuir bàs oirr,
Bheir am boinne gu sanntach
Gun chrann-laogh cuim fhearna.

Ma se comhairl do chairdean
Thug ort Seumas a threigeadh,
'S e do chluth-sa tha fulang,
'S e do bhuinig nach d' rinn iad.
Am mac a rugadh gu bochdais
Cha ghlac e stoc ach air eigin ;
'S air luthaid airgid na phocan
Buaileadh e an copair ri cheile.

Na bu mhise 'n duine òg
Bhiodh dol a phosadh na h-inghinn,
Agus fir a bhith lamh ri
Do 'm bu ghnath a bhi'g iorghaill,
Cha bhithinn mionad ro chinnteach,
G'an a h-intinn a dh-iomlaid,
Mar biodh glas agus iuchair
An crochadh fo h-iomlaig.

53

DAVIE'S TRIP TO ORKNEY.

Davie, who was in anything but good repute with his neighbours, was on his way to his master's with the butter and cheese, which as herd or bo-man he had made during the season. He joined a small vessel which was to call near his master's house. A sudden storm sprung up and drove the vessel to the Orkneys. It was reported that Davie was drowned, but to the disappointment of all he turned up again.

Air fonn :—"Ian Macailein."

NACH cruaidh, cràiteach, an t-aiseag,
A fhuair Daibhidh do dh' *Arcadh*,
Dh' fhalbh an càise, 's a' cheilp, is e féin.
Nach cruaidh, cràiteach, &c.

O 'n chaidh a bhàs dheanamh cinnteach,
Shuas mu bhràighe *Loch Uinnseard*,
Gu 'm bu ghàireach guth minn as a dhéigh.
O 'n chaidh, &c.

Thubhairt nigh'n Dho'uill 'Ic Fhiunnlaidh,
Ris an t-Siorraimh neo-shunndach,
Dearbh cha mhise an t-aon neach tha 'n éis.
Thubhairt nigh'n, &c.

Ma chaill thusa t' fhear impidh,
Chaill mise m' fhear aoìn-tigh ;
Co nis is fear-punndaidh do 'n spréidh ?
Ma chaill thusa, &c.

Nam bithinnse dol, 's a' tighinn,
 'S a' faicinn seallaidh do 'n nighean,
 'S e bu shùgradh do m' chridhe,
 'N còta buidhe bhi dhomh teann,
 A nigh'neig a' chòta bhuidhe, &c.

Trian do m' chodal, 's da thrìan bidhe,
 'S e bhi mànnan riut, 's a' bruidhean,
 'S ann ort féin 's do chòta buidhe,
 Tha cion mo chridhe air faighinn rum.
 A nigh'neig a' chòta bhuidhe, &c.

Mur b' e dhomhsa eagal t' athar,
 Is do mhàthair bhi 'g ad ghleidheadh,
 'N déigh cuir dhiot do chòta daithte,
 'S ann leam a b' ait thu luidhe leam.
 A nigh'neig a' chòta bhuidhe, &c.

Ged bu leam Leòghais agus Uithist,
 Bheirinn fein iad seachad rithist,
 Do chionn tè a' chòta bhuidhe,
 Bhi 'n a suidhe an taice rium.
 A nigh'neig a' chòta bhuidhe, &c.

Nighean donn a' chòta bhuidhe,
 Da 'n tug mi trom ghràdh mo chridhe,
 B' e mo thaitneas an nighean
 A bhi tric a' bruidhean rium.
 A nigh'neig a' chòta bhuidhe, &c.

Ged bhithinn air bòrd 'n am shuidhe,
 Far am biodh ceòl ~~agus~~ bruidhean,
 B' annsa n/ clàrsach agus fiodhull,
 'N còta buidhe maille rium.

2S

o/

A nigh'neig a' chòta bhuidhe, &c.

Air fonn:—"Thro' the ^{TO WINTER.} Wood, Laddie!"

MOCH 's mi 'g éiridh 's a' mhaduinn,
 'S an sneachd air a' bheinn,
 Ann an lagan beag monaidh,
 Ri maduinn ro dhoinid,
 'S ann a chuala mi 'n lonan,
 Chuir an loinid o sheinn,
 Is am pigidh ag éigheach
 Ris na speuraibh, 's cha bhinn.

Bidh gach doire dubh uaigneach,
 'N dùil fuasgladh o bhlàth;
 Bithidh an snodhachd a' traoghadh,
 Gus an fhreumh as na shin e,
 Crupaidh chairt ris gu dìonach,
 Gus an crion i gu làr;
 'N lon-dubh anns a' mhaduinn,
 Sior sgreadail chion blàiths.

Bithidh am beithe crìon, crotach,
 Sior stopadh o 'fhàs;
 Mar-ri gaoth gharbh shéididh,
 Agus ioma-chathadh 'g éiridh,
 Cròchdan barruich ag géilleadh,
 Mios éigheach an àil:
 A' mhìos chneatanach, fhuachdaidh,
 Choimheach, ghruamach, gun tlàths'.

Mhios chaiseaneach, ghreannach,
 Chianail, chainneanach, gheàrrt',
 'S i gu clachanach, currach,
 Chruaidhteach, sgealpanach, phuinneach,
 Shneachdach, chaochlaideach, fhrasach,
 Reòtach, reasgach, gu sàr ;
 'S e na chaoirneinean craidhneach,
 Fad na h-oidhche air làr.

i/

Mhios dheitheasach, chaoile,
 Choimheach, ghaothach, gun bhlàths',
 Chuireadh feadail na fuarachd,
 Anns gach badan bu dualaich',
 Dhòirteadh sneachda 'n a ruathar,
 Air gach bruach nam beann àrd',
 'S an àm teichidh na gréine,
 Caillidh *Phæbus* a bhlàths'.

'S ann bhios *Phæbus* 'n a reòtachd,
 An ceap nam mòr chnoc 's nan gleann ;
 Bidh 's an uair sin mar 's neònach,
 Gach eun gearra-ghobach gòineach,
 Spioladh iomall an oiraich,
 Cur a shròn anns an dàim ;
 Còmhradh ciùrrta gun bheadradh,
 Le bròn is sgreadal 'n an ceann.

'S an àm tighinn an fheasgair,
 Cha bhi an acaras gann ;
 Ni iad còmhnuidh 's gach callaid,
 Buileach anmhunn is callaidh

Sgriobadh ùir as na ballaibh :

Mios chur doinionn nan gleann,
'S iad a' beucail gu toirmneach,
'S cha bhi 'n eirbheirt ach mall.

Am bradan caol bharr an fhìor uisg',

Fliuch, slaod earballach, fuar,
'S e gu tàrr-ghlogach, ronnach,
Chlamhach, ghearr-bhallach, lannach,
Soills na meirg' air 'n a earradh,
Fiamh na gainn' air 's gach tuar,
'S e gu crom-cheannach, burrach,
Dol le puinne 'n a chùach.

Ach nach dao-chail 's a' gheamhradh,

Fann ghéim gamhna chion fèidh,
Gnùgach, caol-dromach, feursnach,
Tioram, tarra-ghreannach, àsruidh,
Biorach, sgreamhanach, fuachdaidh,
Siltean fuaraidh r' a sròn,
'S e gu sgrog-laghrach gàgach,
Fulang sàrach' an rèidh.

An t-samhuin bhagarach, fhiadhaich,

Dhubharach, chiar-dhubh, gun bhlàths,
Ghuineach, ana-bhliochdach, fhuachdaidh,
Shruthach, steallanach, fhuaimneach,
Thuilteach, an-shocrach, uisgeach,
Gun dad measaich ach càl,
Bithidh gach deat, is gach mìseach,
Glacadh aogais a' bhàis.



Bidh gach creutair d' a threisead, 7
 'G iarraidh fasgaidh 's a' choill,
 Bidh na h-ùrlaichean cabrach,
 Gnùsdach, airtnealach, laga,
 Gabhail geilt de na mhaduinn,
 Le guth a' chneatain 'n an ceann,
 Is na h-aighean fo euslaimh,
 Air son gun thréig iad a' bheinn.

Sud na puirt bu ghoirt gearradh,
 Is bu shalaiche seinn,
 Ghabhadh m' inntinn riamh eagal,
 Roimh bhur sgreadail 's a' mhaduinn,
 'N àm a' chruidh bhi air ghadaibh,
 'S an cuid fodar 'g a roinn,
 'S iad 'n am baideinibh binniceach,
 Gu h-àsruidh, tioma-chasach, tinn.

THE OLD MAID TO HER LOVERS.

56.
 BHA mi uair 's cha chuirinn spéis,
 Ann am fear gun leabhar ann a dhòrn ;
 B' fhearr an diugh na 'm fear a 's foghlumt',
 Fear idir céillidh thigh'nn 'n am chòir
 So guidheam gu 'm faigheadh mi faoilt
 is aighear,
 'N uair gheibheadh, cha ghabhadh, tha
 mi fo bhròn,
 So guidheam gu 'm faigheadh mi faoilt
 is aighear,
 'N uair gheibheadh, cha ghabhadh, tha
 mi fo bhròn.

Cha bu luach leam e mar chéile,
 Fear gun leughadh thoirt domh pòig ;
 Ach a nis 's ann orm a thàinig
 Claidheadh nàduir ann am fheòil.
 So guidhean gu 'm faigheadh mi, &c.

Am fear bu tàire bha do naoinear,
 Bha 'g an liobhan fa mo chòir,
 Chionn gu 'n tigeadh e 'n diugh am thairgse,
 Bheirinn tùs mo mhairbheist da.
 So guidheam gu 'm faigheadh mi, &c.



Chaill mi trian nan uile bhuadhan,
 Leis am buannaichinn duin' òg ;
 Trian do m' aimsir, 's trian do m' àillteachd,
 Dà thrìan m' àrdain agus còrr.
 So guidheam gu 'm faigheadh mi, &c.

Chaill mi tùs de 'n h-uile mairbheist,
 Dhiùlt mi tairgsean ru bu leòir ;
 Chaill mi chuid a b' fheàrr do m' airgiod ;
 A' cumhadh mar rinn, chaill mi deòir,
 So guidheam gu 'm faigheadh mi, &c.

Mo cho-mhaighdeanean air crìonadh,
 Chaill iad trian do bhlàth na h-òig :
 Tha iad nis air dol ni 's saoire,
 'S geàrr an tìom nach fhiach iad gròt.
 So guidheam gu 'm faigheadh mi, &c.

The
The
The
The

TO A COUPLE ABOUT TO MARRY.

Luinneag.—Hugo 's i nighean Rob do leannan,
 Bidh sud aic' a dheòin, no dh' aindeoin,
 Hugo 's i nighean Rob do leannan,
 Bidh sud aic a dheòin, no dh' aindeoin.

'N CUPALL ud tha dol a shìneadh,
 Ma bhios mac an ceann na tiom' ac',
 Bheir e o 'athair a bhi liobach,
 'S bheir e mhaoile mach o 'sheanair.
 Hugo 's i nighean Rob do leannan, &c.

Againn bhios a' chuideachd fhaoilteach,
 Tighinn a nuas air *Féithe-chaorainn*,
 Stiùbhard, is còcair, is piobair,
 Nighean Mhaoilein' is Beul-canain.¹
 Hugo 's i nighean Rob do leannan, &c.

Cuiridh Biogas thun na bainnse,
 Air eagal 's gu 'n tig iomadh strainnseir,
 Mustard, is peabar, is deinnseir.
 Ceathramh minn, is cupall choinein,
 Hugo 's i nighean Rob do leannan, &c.

¹ The bridegroom who was so nicknamed because of his wide mouth and thick lips.

Cuiridh bhana-Mhorair thugad iomchar'g,
 D' eagal 's gun tigeadh orts' iomrall ;
 Cuiridh si Coinneach d' a iomchuinn,
 Ribe 's iolaman aig' air galan.

Hugo 's i nighean Rob do leannan, &c.

Theid am Morair 's-an t-each blàr ann,
 Timchioll *Fara-mheall* do dh' *Aisir*,
 Thig *Sinéibhir á Ceann-tàile*,
 'S òlar càrt air slàinte Chailein.¹

Hugo 's i nighean Rob do leannan, &c.

Eadar a h-athair 's an suiridheach,
 Dhiùlt iad a' bhanaid bhi fuirmeil ;
 Cha b' ioghnadh leamsa iad a dhol iomrall,
 Cùl ri cuirm, is gad air sporan.

Hugo 's i nighean Rob do leannan, &c.

Iain Mac Dhòmhull, oir 's e 's àirde,
 Feumaidh es' a dhol do dh' *Aisir*,
 Dh' iomchuinn srathair agus plàtan,
 'S a thoirt Bàbaidh leis air gearran.

Hugo 's i nighean Rob do leannan, &c.

'N uair chunna' mi daoine *Os-mhòine*,
 Dh' fhaoiltich mi ri Iain Mac Dhòmhull,
 Bha e cheart cho maith an còmhdach,
 'S 'n uair bha 'n t-òr aig anns a' cheannan.²

Hugo 's i nighean Rob do leannan, &c.

¹ Colin, son of Mackay of Bighouse, who was a few weeks old at this time.

² The gold here referred to was that thrown away at Loch Hacon, near Kirkiboll, by the Frenchmen who landed from the sloop *Hazard* in 1745 on their way to join Prince Charlie.

JAMES MACCULLOCH.

James was a weaver, and resided at Ceannabin. He had a son Donald, baptised 30th January 1766, and a daughter Christian, 16th November 1768.

Lady Reay was extremely anxious that James should marry one of her maids, in order to save the character of one or other of her friends, but the minister, the Rev. Murdoch Macdonald, declined to perform the marriage ceremony until the woman satisfied the session as to her condition at the time. Lady Reay sent for Mr Forbes, then Sheriff-substitute, but his threats had no weight with Mr Murdoch, who compelled the woman to appear in church, where he solemnly rebuked her, as well as those who had endeavoured to shield her misdeeds. On the occasion of the wedding of John Oag's son, she made a disturbance, of which the bard sings in another song. The song following this deals freely and sharply with the leaders of society in the country at the time.'

Air Fonn :—"Mrs Macleod of Raasay."

FAILTE dhuit a Sheumais,
 'N déigh cur nan snaidhmean trom',
 O 'n 's leat do bhean, 's do mhàthair,
 Cum an raidheal air a bonn.
 'N déigh gach comhairl' stopaidh,
 Bha t' aghaidh bhos is thall,
 Gur a tapaidh fhuaradh tu,
 'N uair bhuannaich thu do chall.

Tha mis a nis 'g ad mholadh,
 Le dànaibh milis, ciùin,
 'S thusa 'g a mo dhi-moladh-s',
 Do dh' iomadh, air mo chùl.

'S e their gach breithe' 's àirde ruinn,
 Da 'm b' eòl ar ceàird 's a' chùis,
 Gum bheil sinn anns an àite so,
 Cho breugach air gach thaob, *h*

Thàinig mise mar aon ghnothuch,
 Thabhairt comhairl' ort o 'n t-Srath;¹
 Tha cuid, o 'n rinn thu 'n ceangal-s',
 Cur an amharus do rath;
 Cuir do stoc fo thaoitearachd,
 'S tu 'g inntreachduinn 's a' chath,
 'S leat gach ni a dh' fhàsas ort,
 Ma tharlas duit gu maith.

Bheir mi fathast seòladh dhuit,
 A 's neònaich' leat gu léir,
 'S a 's durra dhuit a mhothachadh,
 'S a 's modha tha thu 'm feum.
 Feuch an toir thu chreidsinn
 Air do nàdur laigseach féin,
 Nach 'eil t' aobhar eudaich-s',
 Ri créutair tha fo 'n ghréin.

'N uair a shìneas mulad ort,
 'S nach urrainn thu do dhìon,
 'S ged robh thu sìleadh tuirseach,
 Gus am fàs do shùilean blion,
 Thoir t' aghaidh 'n àird ri flaitheanas,
 Iarr màitheanas gu dian,

¹Strathmore, where Rob Donn was born, and where he resided at this time.

Do gach neach riamh bu choireach
 Ri do tharruing anns an lion.

Ged nach urrainn t' innleachd
 A toirt a dh' aon leum gus a' chòir,
 Faiceam-sa gu 'n glac thu i,
 'N a tarsantas cho mòr;
 Ged dhean i a ceann a chrathadh riut
 Le spreaghadh, mar ni bò,
 Na fuiling breug no eitheich dhi,
 'S an latha, mach o chùig.

Nach fhaic thu fear *Port-chamuill*,
 'G a do chronachadh o leisg,
 Uaislean a' toirt misnich duit,
 Ged nach téid mise ni 's faisg.
 Ged robh na ceudan turraban,
 Ad chulaidh 's i air faist,
 'S ann orts a thig na pàisteachain,
 Gu pàigheadh 'n airgid-bhaist.

'S ann diubhsan tha am Foirbeiseach,¹
 Thug tairgse gu do leòn,
 'N uair fhuair thu rian air cìoslachadh,
 Gach miann a bh' ann gun chòir,
 'N uair dheanadh e *protestigeadh*,
 Gu t' fhaicinn-sa bhi pòsd',
 Air chor 's gu 'm biodh tu t' aparàn
 Aig peacaich an Tigh-mhòir.

¹ Mr Forbes, Sheriff-substitute.

'S h-aon eile dhiubh a' bhana-Mhorair,
 'S e dearbhta gur h-i rinn,
 'S a' chuideachd gu do ghlacadh,
 Ann ad lapachas le foill ;
 Bean thoimhseil, thapaidh, thàbhachdail,
 Rug, 's a dh' àraich clann,
 Gu 'm b' fheumail dhà do chéile-s' i,
 Gu bréid chur air a ceann.

Nach fhaic thu 'm baiteal Tòmasach,
 Air fòghnadh thoirt do chus,
 Cha 'n fheàrr am baiteal Tormaideach,¹
 Gu bristeadh arm' is lus ;
 Feuch gu 'n cleachd thu argumaid,
 A dhearbhas air a bus,
 Nach robh i riamh an comunn,
 Ris ni 's comasaich' na thus.

Chaile chrosta, ghròcach, chraosach,
 Ann an trod 's an gaortachd beoil,
 Breugach, briste, gearrasanta,
 Do gach neach a dh' fhalbhas fòd.
 'S tu 'n urra choimheach, mhi-rùnach,
 Thug dùlan grid gach seòrs,
 'N uair mhùch thu 'n t-at le glùineagan,
 Air aisinn brù Nic-Leoid.

¹Thomas and Norman were young men who were at one time admirers of the woman whom James married.

JAMES MACULLOCH'S WIFE.

Gu' m bheil mulad air m' inntinn,
 Ged nach urrainn mi 'innseadh,
 Mu an naidheachd so chluinntear di-dòmhnach.
 Gu 'm bheil mulad, &c.

'S olc leam propachan dùthcha
 Bhi 'n am proctairean ùra,
 Cumail stoc tha do-lùbaidh o stòladh.
 'S olc leam propachan, &c.

Feumaidh 'm *Parson* bhi dlùthadh,
 Ris gach freasdal a 's ùire,
 Ni 's lugh na stopas an fhiùchd-s' ¹ air an t-eòlas.
 Feumaidh 'm *Parson*, &c.

Ach ma stopas an fhiùchd sin,
 Air gach freasdal a 's ùire,
 Canaidh 'n reachd-fhear nach fiù e a chòta.
 Ach ma stopas, &c.

'N uair bhios focalan cùbaidh,
 Trom air lochdan na cùirte,
 'M fear nach rachadh g' a ùrnuigh, bhiodh
 nòt aig'.

'N uair bhios focalan, &c.

¹ A conspiracy.

'N uair ni buachaillean sabaid,
 Bidh deadh uair aig a' mhadadh,
 Gus na h-uain a chur fada o 'n cròitibh.
 'N uair ni buachaillean, &c.

'N uair bhios an lagh is an riaghladh,
 Leum an aghaidh na cleura,
 'S e sin roghainn luchd-fiaraidh na còrach.
 'N uair bhios an lagh, &c.

'N uair bhios neart na lagh' shìobhailt,
 Cumail sheiseanan diomhain,
 Bidh gach dara neach diolain 's bhios pòsd' ann.
 'N uair bhios neart, &c.

'N uair bhios goibhlean na teaghlaich,
 Gun an cinn bhi r' a chéile,
 Tuitidh mill orra féin a ni breòit iad.
 'N uair bhios goibhlean, &c.

'S e na rifidean fuasgailt',
 Is na dosachan buarant',
 Ni 'n guth critheanach, fuaimneach, neo-
 cheòlmhor.
 'S e na rifidean, &c.

Mar is faide 'g an sgaoil sibh,
 Le bhur n-aignidh neo-aontail,
 Ni sibh aideachadh dileas de 'n neo-ghloin'.
 Mar is faide, &c.



Chuid a 's glaine do 'n fhaobhar,
 Gheur, chanalach, chaoineach,
 B' olc an airidh am maoladh 's an òtrach.
 Chuid a 's glaine, &c.

'N uair bhios an amhuinn a' fàs ruinn,
 An sruth ag àt anns na h-àthan,
 Théid an trostanach làidir i 'n ònar.
 'N uair bhios an amhuinn, &c.

A luchd ar teagaisg 's ar riaghlaidh,
 Fanaibh ceart ann bhur ciallaibh,
 'S nach 'eil neach ann fuidh Dhia gu bhur
 seòladh.
 A luchd ar teagaisg, &c.

THE WIDOWER AND THE OLD MAID.

Elspet, the maid referred to, was for many years dairy maid in the family of Lord Reay.

Air fonn :—"Faillirinn, illirinn, illirinn O."

'S ANN mu Eilispi dhealbhach,
 Fhuair mi seanachas an dé,
 Gu 'n robh mac Hùistein 'Ic Thoramaid,
 'N rùn falbh as a déigh.
 Bhean as gasda tha 'n Alba,
 Gu bhi 'n a banachaig aig spréidh,
 'S duine 's gleust' a ghlac armachd,
 Dhol a mharbhadh an fhéidh.

Tha e dearbht' anns gach talamh,
 Gun choisinn Eilispi 'n còrr
 Air gach banachaig a chunntar,
 Eadar *Tunga* 's an *Stoir*.
 Tha e dearbhtha mu companach,
 O no dh' ionnsaich e òg,
 Gu 'm b' e taghadh gach duin' e,
 Ghlac gleus, no gunna 'n a dhòrn.

Gum bheil greim do dhà cheàird ac',
 Gur mòr is feàrr e na 'n t-òr,
 'S maith an toimhsean sin da-san,
 Nach do thagh e pàisteachan òg.

'S maith an geall do fhear teaghlaich,
 A fhuair chloinn 'n uair bu chòir,
 Tè chumas ris, 'n uair bhios fonn air,
 'S nach tarruing tròm air r' a bheò.

'S e mo bheachd air bhur bargan,
 Gu 'm bi e sealbhach gu leòir,
 Cha tig gainne gu bràth oirbh,
 Do dh' im, do chàise, no do dh' fheòil.
 'S e sud turus a 's ciallaich',
 Rinn duine riamh a bha pòsd',
 'N ath bhean théid e a' dh' iarraidh,
 Gun bhi neo-chiallach, no òg.

Smuainich mise gu 'm b' fheàrr dha,
 Dol g' dearbhadh rè seal,
 Dh' fheuch nach deanadh i dì-meas
 Air fear bha 'n saoghal cho fad.
 Cha d' fhuair i duine cho cuimseach,
 Thilgeadh urchair air geal,—
 Ach an t-urram do *Shannsaid*,
 Mu 'n do chaisg a' bhantrach a ghoil.

Fhuair thu taghadh do dh' armaibh,
 Dhol a' shealgach an fhéidh,
 Fhuair thu gunna bha bòidheach,
 Is bu sheòlt' air a gleus,
 Thug e trom chun a chridhe,
 Do 'n chlaisich bhuidhe aige fhéin;
 Is thug e seana chlaiseach Bhiogais,
 Do 'n fhear bu sgiobailte leum.

Gu 'n d' fhuair Uilleam dha féin iad,
 Airm allail gu tilgeadh nam fras,
 Fùdar fìor làidir séidmheach,
 Sàr-bhuilleach, gràn-mheallach, glas ;
 Laoch apar, is lùth's acfuinneach,
 Gu triall air aghairt 's air ais ;
 'S glé mhaiseach a làmh gaisgich seasamh
 'N ceann fàs-ruith seana-chlaiseach bhras.

TO JOHN MACKAY MACDHOMHNUILL.

Air fonn:—"Faillirinn, illirinn, illirinn O."

GED fhuair thu a mhàileid,
 Leis an d' thàinig O'Brian,
 Cha bu mhiste do nàmhuid,
 Ach 's mòr a b' fheàirde do Thriath;
 'N uair a théid thu gu cràbhadh,
 'N déigh cur t' fhàrdoich air rian,
 Feuch an cuimhnich thu Teàrlach,¹
 Gus an tàinig an cliabh.

Thàinig ionmhas am fuadach,
 Thar a' chuan anns an luing,
 Ged tha pàirt do na fhuair e,
 Nach bi buaidh air a chaoidh,
 Cha 'n 'eil dha-s' ann ach bruadar,
 Dh' fhalbh am fuaim ud le gaoith,
 Mach o 'fhàgail am buaireadh,
 'S ann thuit a' bhuaidh le Mac-Aoidh.

¹ When Captain O'Brien chased the *Hazard* into the Kyle of Tongue, John got a goodly share of the French gold intended for Prince Charlie, which the officers threw away after landing. (See note, p. 153.)

'S i mo bharail ort Iain,
 Nach d' rinn thu eitheach ro mhòr,
 Ged a mhionnaich thu 'n *Tunga*,
 Nach do chunnt thu an t-òr.
 Seall air t-ais air na tìoman,
 'N robh teachd-an-tìr anns na clòir,¹
 'S feuch 'n do ghleidh thu do 'n chrabhach,
 Na cheannuicheas Dabhach an *Stòir*.

B' fhrasd Iain a riarachadh,
 Ann an cliamhuin do 'n òigh,
 Gus 'n do sgiùrsaig O'Brian air,
 Làn cliabhain do dh' òr.
 'S dearbh nach tugadh e 'n trath-s i
 Do mhac tàileir tha beò ;
 'S cha dùraichdeadh 'màthair i,
 Do mhac Nèill 'Ic Dho'uill òig.

Ged a bhiodh sibh 'g a riaghladh,
 Còrr is bliadhna do dh' aois,
 Ged théid a nighean ni 's ciallaich',
 Théid an cliabhan ni 's ils'.
 Ach na 'n deònaicheadh Iain
 Màrn á meadhon a' mhaois,
 A toirt do dhuine, cia òg i,
 Cha chaill i ròinnean d' a prìs.

¹ John was a cooper.

PILGRIMAGE OF LOVE.

'S ANN an *Tunga* so fhuair mi uair eiginn cùirt,
 Nach cualadh luchd-bùird, is nach cluinn' ;
 Fear do luchd an sgrìobhaidh, 's e tighinn ann mo
 dhàil,
 Cha ghaol sud gun phàigheadh d' a chinn ;
 Bhiodh 'n àrd-leabaidh fàsachail, 's càrt os ar
 cinn,
 Bhiodh Hùistean 's an lùb, 's cha b' e chùlaobh
 bhiodh ruinn.
 Fal dal dà, rì re rì rà.

'S ann an *Tunga* so dh' fhàg mi an stàirneineach
 caol,
 D' a 'm b' àbhaist bhi leam ann 's gach cùirt,
 Le Seumas cha dàn' thighinn do 'n àite bheil mi,
 No Sanndaidh dùr, n' an Granntalach ciùin,
 'S ged nach tàir mi bhi saor dhiubh nan triùir,
 'S tu m' eudail a chléireich 'n uair dh' éirich thu
 rium.
 Fal dal dà, rì re rì rà.

'S suarach an duais domh na fhuair mi do
 d' ghràdh,
 Air son tuaileis bha càch a cur sgaoilt',
 Ged tha thu 'g a mo bhiadhadh le fìor-fhocal fuar,
 Cha d' iarr mi 's cha d' fhuair mi do ghaol,

Ged a ghluais mi gu saor leat a nuas as an tìr,
 Gheibhinn suairceas nan daoine mu 'n cuairt
Lios-nan-craobh.

Fal dal dà, rì re ri rà.

Air ghaol beagan saors' thug e sgrìob leis-na mairt,
 Gus an d' ràinig e mach gu *Criobh*,¹
 'N uair thàireas na saighdearan greim air 's a'
 phreas,²

Cha tàir e thigh'nn as uath do sgrìob.
 Bidh Mairiread a' rànail³ 'n déigh Mhurchaidh
 àluinn,
 Gun ghreim deth a thàrsuinn, 's cha 'n fharmad
 le càch i.

Fal dal dà, rì re ri rà.

'N uair chluinneas mi 'n tap-dubh a' sinntean,
 Air commanndadh shaighdeirean 's an fheachd,
 'S e ni ceol do 'n druma ann mo chluas,
 Bhi 'g earbs' ann am brúadar gu 'm faic ;
 Air maduinn an ath-là, 'n uair chluinneas mi 'n
trabhàilli,

Dùisgidh mi do dh' aona-chuid le trom-chion mo
 ghràidhse.

Fal dal dà, rì re ri rà.

¹ Crieff.

² The press, referring to the press-gang.

³ Caonadh, weeping.

BARBARA MILLER.

TAPADH leat a Bharb'ra,
 Gur h-ainmeil thu air a' cheàird,
 C' uim' an gabhainn fearg riut,
 'S nach earbainn asad ni b' fheàrr.
 Bha thu o do leanabas,
 A d' shearbhlachd am beul nam bàrd,
 Is b' annsa leat na searmon,
 Droch sheanchas mu dhéighinn chàich.

B' fhasan leat bhi màbadh,
 'S a' càineadh gach neach air bith,
 'S a' gabhail air do mhàthair,
 Gu h-àraidh air son a' chruibh,
 Ged nach d' fhuair i pòsd' thu,
 Bu chòir duit bhi gabhail rith,
 Toirt eisimpleir do 'n òige,
 Mus b' eòl doibh leith'd sìn do chluich.

Bha do sheana-mha'ir sanntach,
 'S bha clann aic' ri dà-fhear-dheug,
 'S do mhàthair cha diùltadh i,
 Aon fhear mach o fear féin.
 Gur e tùs do bhargain,
 Chuir fearg air Seisein, 's air Cléir,
 Mach o *maitse* Màiri,
 Ciad gràin oirbh uile gu léir.

Bha do mhàthair diolain,
 'S na strìopaich do chaile mhòir,
 'S fhuair i thusa riataich',
 Rì siabair do bhalach còrr ;
 'S iomadh latha cianail,
 A phian iad i air an stòl ;
 'S fhuair thusa beathach bìogach,
 Gu rianail mu 'n robh thu pòsd'. :

Bharb'ra, gabh gu stòlda,
 'S gu 'n bhòs thu do nighean féin,
 'S i uaite fo chleòca,
 Le òrdugh nach deach' a leum ;
 Do mhàthair, 's do sheana-mhàthair,
 Margaid, agus tu féin,
 Gur h-ioma' latha ainigidh,¹
 A ghairmeadh bhur n-ainm aig Cléir.²

'S e liuthad poca bunndaist,
 Is annlan a chaidh do 'n àit,
 Chuir a' chaile phlumbach,
 Gun bhunntamas mach o chàch ;
 'S e MacCullach sgrungach,
 Gheall cunntas thoirt as a h-àl ;
 Cha bhi neach ag ionndrain,
 Na trompaid 'n uair gheibh i bàs.

¹ Aingidh.

² Marion Miller appeared before the Kirk-session on March 30th, 1769, and again for a similar offence on February 25th, 1770, and once again on December 12th, 1776.

Tha sibh 'n comain Hùistein,
 Gu cliù na fhuair sibh do dh' àl,
 e bhur ceud inighin,
 'S a h-imrich, a null thar sàl ;
 Bhiodh i mar bu dual d' i,
 Mur b' e luaithead chaidh e 'n a dàil,
 Thog sibh ann am pump i,
 Le iunstramaid dubh nan spàl.

'S tha mo thruas ri Seumas,¹
 O na chaidh thu eadar e 's fraigh,
 Le olcas do ghnìomh'ran,
 Le di-meas is deanamh spleagh ;
 Choimeas mis a' bhaobh ud,
 Ri long is olc air a feadh,
 Ceann h-urad a' pumpadh,
 'S a rumpull 'g a leigeadh stigh.

¹ James Macculloch.

TO THE POET'S DAUGHTERS.

Reference is made in this piece to the poet's three daughters (not five), and the sons of the weaver, his near neighbour.

Luinneag.—Hi ri choll o bhi h-iùraibh o,
 Hi ri choll o bhi h-oirionn o,
 Hi ri choll a bhi h-iùraibh o,
 Thòmais, bi cuir t-iùlas oirnn.

GUR buidheach mi do Iseabail,
 Ged dh' fhalbh i 'n dé gun fhios domh,
 Thug Barb'ra Muilleir¹ misneach dhi,
 'S tha dùil 'am fhéin nach misd' i sud.
 Hi ri choll o bhi h-iùraibh o, &c.

Gu dearbh cha b' aobhar-caoinidh dhuit,
 Ged chaidh thu dheanamh còbhrach ri,
 Is ged chuir i anns na gabhraidh thu,
 Ciod fhios nach toir i Tòmas duit,
 Hi ri choll o bhi h-iùraibh o, &c.

Tha m' inighinean-sa gun ionmhas ac',
 Ri gnìomh na tuath 'g an ionnsachadh ;
 Ma tha do mhic-s' 'g an sanntachadh,
 Thoir leat iad fhad 's a chunntar iad.
 Hi ri choll o bhi h-iùraibh o, &c.

¹The subject of the previous song. She was married to James Maculloch, and her five sons are mentioned in this song.

Gach cupull mar bhios dìongmhalt' diubh,
 Na caithear tìom an dìomhanas ;
 'S feàrr an cur do shìolachadh,
 Na olc sam bith a ghnìomh'rachadh.

Hi ri choll o bhi h-iùraibh o, &c.

Tha mis' a' faicinn fìor-mholtach,
 Nam fleasgach ud a mhiannaich sibh ;
 Cha chuir luchd-ceàirde mìo-thlachd oirbh,
 Oir fighidh iad na shnìomhas sibh.

Hi ri choll o bhi h-iùraibh o, &c.

Gur fortanach mo phàisteachain-s',
 Bitheadh Seòras leis na spàlan aic',
 Bitheadh crodh is eich air àiridh aic',
 Bitheadh biadh maith prais is làgan aic'.

Hi ri choll o bhi h-iùraibh o, &c.

Bitheadh 'n fhuin' aig Beataidh Sutharlan,
 'S bitheadh Barb'ra deanamh bruthais duinn ;
 'S bitheadh Seumas a' cur subhaich' oirnn',
 Ri feala-dhà, mar dubhairt iad.

Hi ri choll o bhi h-iùraibh o, &c.

Tha suiridheich cur ri briosgantaich,
 Na th' eadar so is *Ruspan* diubh ;
 'S e 'm fear a thig gu piseach dhiubh,
 'M fear a 's breagha siosta-còta.

Hi ri choll o bhi h-iùraibh o, &c.

Ge tapaidh 'n suiridheach eileineach,
 Le peitidh dubh na *Canainich*,

Gu 'm faigh i fear 's a' bhaile-sa,
 Air bheil fhad 's a leud do bhealabhaid.
 Hi ri choll o bhi h-iùraibh o, &c.

Cha 'n iognadh dhi bhi eagalach,
 'N uair thig na suiridheich fagus di,
 Seumas gliongach, cnag-shuileach,
 Is Uilleam puinnseach, rag-bheartach.
 Hi ri choll o bhi h-iùraibh o, &c.

Cha toir mi stocan fada dhuit,
 'S lughad an àireamh th' agam dhiubh,
 Tha fortan gu bhi fagas duit,
 'N uair gheibh thu Seòras Breabadair.
 Hi ri choll o bhi h-iùraibh o, &c.

Ged chaillinn féin an t-àl tha 'n sud,
 Dearbh cha bu mhòr an càs leam e ;
 Na 'm biodh rian do chàch agam,
 Gu 'n gabhuinn fear do Mhàiri dhiubh.
 Hi ri choll o bhi h-iùraibh o, &c.

'S fleasgaich tapaidh, seanagar, iad,
 Is goididh iad am meanbh-chrodh dhi ;
 Na 'n tugainn òrd no teanachair di,
 Gu 'n spadadh Màiri 'n eanachainn asd'.
 Hi ri choll o bhi h-iùraibh o, &c.

A LOVE SONG.

(Dialogue between Rob Donn and a young man.)

Air fonn :—"Throd mo bhean, 's gun throd i rium."

Luinneag.—Hillin ò ro, a Mhargaidh bhàn,
 Hillin ò ro, gur tu mo ghràdh,
 Hillin ò ro, ho roch ò ro,
 'S hillin ò ro, a Mhargaidh bhàn.

THA fleasgach òg ann so gu tinn,
 'S a dh' iarruidh 'shlainte chaidh e do 'n
 bheinn,
 Cobhair àraidh a dheanadh stà dha,
 'S cha 'n 'eil e 'm fàsaichean no 'n glinn.
 Hillin ò ro, &c.

Chuir iad léigh 'n sin os a chinn,
 Cha d' fhuair e sgeul ach gun robh e tinn,
 Galar caithteach, gun chron ri fhaicinn,
 A dh' fhàg mi-thaitneach dha muir is beinn.
 Hillin ò ro, &c.

'S galar dùthchasach do dhuin' òg,
 Saighead *Chupid* a bhi 'g a leòn,
 Ma tha do shùil-sa ri maighdean chliùiteach,
 Faigh ri taobh is bitheadh tu beò.
 Hillin ò ro, &c.

“ Cha ’n ’eil àicheadh na tha thu ’g ràdh,
 Faodaidh m’ aodan sud inns’ do chàch ;
 Tha mi ’n gaol, is cha bhi mi saor ’s e,
 Ged a shaoileadh e dhomhsa am bàs.”

Hillin ò ro, &c.

Gabh-sa ’n riaghailt th’ aig ceud do chàch,
 Se’s ciallaich’ dhuit dhol ’n a dàil ;
 An t-sùil a ’s luainich’ mu thaobh na buaile,
 Is cead do ’n ghruagach bhi dubh no bàn.

Hillin ò ro, &c.

Ged ’eil an rian sin air tigh’nn fo ’s àird,
 Bheir mi mo bhriathar nach caomh leam e,
 ’N uair bhios mi suiridh, ’s mo chion do
 dh’ inighean,
 ’S e bhi ’g an iomlaid mo ghalar bàis.

Hillin ò ro, &c.

Cha ’n ’eil thu ’n àit sin, mur phàirt tha beò,
 Thug do ’n t-saoghal an gaol a ’s mò ;
 Pears is pàirtean, dreach is nàdur,
 Cha ’n ’eil e dhoibh ach mar bhàrr an fheòir.

Hillin ò ro, &c.

Cha ’n ’eil mo bhuaireadh-s’ am buaile chruidh,
 No ann am màise ’s mi sealltuinn rith’ ;
 Cha ’n ann an dileab a tha mo shith-s’,
 Ach an tè a ’s caomh leam gun ni ’s am bith.

Hillin ò ro, &c.



Air son nì cia b' e mhill a bhlas,
 Innsidh tìom dha nach 'eil e ceart ;
 'N uair dh' fhalbhas 'eudail, bidh 'ghaol a
 dh' éis air,
 Is c' àit' fuidh 'n ghréin bheil a réisd a thlachd.
 Hillin ò ro, &c.

Cha 'n 'eil do bhròn air an fhòd so tric,
 Suiridh air gruagach, gun bhuar, cha ghlic ;
 Tha bith air éigheachd le cuid, tha feumail,
 Nach toir fear eud ach do réir a stuic.
 Hillin ò ro, &c.

Cha 'n e mar tha thu a 's feàrr a bhì,
 Ged fhaigh thu pàirt ris am bì do shìth ;
 'S e 'n gaol a 's àirde sin o 'n tig an t-eudach,
 Is leis na dhà sin gu 'm fàg e 'chlìth.
 Hillin ò ro, &c.

Fheara ògà, tha 'n ear 's an iar,
 Bithibh bunntumach ann bhur ciall ;
 Seallaibh 'n àirde ri pears is pàirtean,
 Mus dean sibh làmh a chur anns a' chliabh.
 Hillin ò ro, &c.



THE HARD TASK-MISTRESS,

The widow of one of the bard's early masters. She had been somewhat exacting as to the amount of service performed by the poet while in her employment.

Air fonn :—"Gilleán an fheillidh."

GU 'M bheil mis air mo phianadh,
 Fad na bliadhn' anns an t-sabhull,
 Tha gach rud a' tigh'nn teann orm,
 'S tha 'n Teine-fionn fa mo chomhair.
 'N uair a shíneas mi crann dhi,
 Gun ghin ann gu mo chobhair,
 Cha dean Alastair puinc dhomh,
 Le sìor chomh-stri a' Ghobhainn.

'N uair théid am fodar thoirt dachaidh,
 Is a steach chun na spréidhe,
 Gu 'm bi ise 'g a shireadh,
 Aig a' mhionad 's an léir dhi.
 Ma bhios bad ann gun bhualadh,
 Ann am buaireadh gu 'n leum i,
 'S gu 'm bi sud ann mo choinneamh-s',
 Mur dean na bollachan éirigh.

Ma théid gràine dheth 'n diuchaidh,
 Na bheireadh luchag do 'n chailbhe,¹
 Canaidh ise le as-caoin,
 Gu 'm bheil rud as d' a cuid arbhair.

¹ A wattled partition or wall dividing the barn or byre from the rest of the house.



Bitheadh mi féin is mo Chaiptein,
 Ann an tarsunnachd shearbha,
 'S ged nach fhaighinn ach fòrlach,
 Bhithinn deònach air falbh uaith'.

'N uair a chunntas i suas dhomh,
 Na h-uile suanach is teadhair,
 'S mise dh' fheumas bhi cuimhneach
 Mu na buill sin a ghleidheil.
 'N uair a shìn i le ruathar,
 Is mi shuas ann an cathair,
 Ghabh mi aithreachas gàbhaidh,
 'S ann a dh' fhàg mi a gleadhar.

Ach na 'n tigeadh am foghair,
 Cha bhiodh draghais na sùist orm,
 Cha bhiodh cùram á ceannachd,
 Ged nach biodh bonnach 's an duthaich.
 Cha bhiodh eadar a *Ghlais-bheinn*,
 Agus *Eas-coire-Dhughail*,
 Ceum nach fhaodainn-s' a shireadh,
 Maille ri Uilleam Mac-Hùistein.

Guidheam soraidh dhuit, Uilleim,
 Gu siubhal beinne do dhùthcha,
 Bhithinn cinnteach á sealg,
 'N uair bhiodh tu falbh air do ghlùinean,—
 'N uair a chluinnteadh do theine,
 Dh' fhaodtadh sgionan a rùsgadh,—
 Chailleadh an cròcach a sheasamh,
 Ann an lasadh an fhùdair.

Agus Iain Mac Naoghais,
 Duine suidhichte, teann e,
 Cha bu bhreugach m' a thimchioll,
 Ged a thiomsaichinn rann da.
 Duine foghainteach, sliosmhor,
 'S deas thig crios agus lann da ;
 Sùil chinnteach ri gunna,
 Do luchd-tuinidh nam beanntan.

'N uair thig deireadh na bliadhna,
 B' e mo mhiann bhi 'n a chuideachd,
 S a bhi mar-ris na h-òganaich,
 Ghabhadh spòrs dhe na h-iongaich,
 'S iomadh eilid luath, lomsgarr,
 A chuir do chuim-s'-sa o shiubhal,
 Agus damh le do luaithe,
 Chaidh 'n a chuachaibh le bruthach.

JOHN MACALLAN.

John, who was a merchant, lived at Keoldale. He was on the field of Culloden on the "fateful day," but pretended blindness in order to avoid going into action. He went among the soldiers in the guise of a wizard, and was reputed to have given information to both sides. In the song he is praised and disparaged in turn.

Air fonn:—"Barbara Allen."

'S ANN an *Cealldail* ud shuas,
Tha bodhaig na stuaim',
Cha 'n fhaicear gruaim 'n a mhalaich.
'S ann an *Cealldail* ud shuas, &c.

Tha e na òlach còir
Air iomadach doigh,¹
Nach eòl duit Iain Mac-Ailein?
Tha e na òlach còir, &c.

'S ann an *Cealldail* ud shuas,
Tha 'n triùcair gun uails',
'N sean dall ruadh gun onoir.
'S ann an *Cealldail* ud shuas, &c.

'S a rìgh, nach bu ghòrach,
Duit fhoighneachd am b' eòl domh,
Ròg-shùil Iain 'Ic-Ailein
'S a rìgh, nach bu ghòrach, &c.

Na 'm faiceadh sibh e 'n *Dornach*,
 No ann an *Ionmhar-Horsa'*,
 'S e sheasadh gu bòidheach, fearail.
 Na 'm faiceadh sibh e 'n *Dornach*, &c.

Na ceannaichean mu 'n bhòrd,
 'S na gloineachan 'n dòrn,
 'S iad ag òl le Iain Mac-Ailein.
 Na ceannaichean mu 'n bhòrd, &c.

Na 'm biodh sogan òil air,
 Cha chreidteadh nach biodh 'n tòc air,
 'S e sìleadh dhèir le aileig.
 Na 'm biodh sogan òil air, &c.

Gach ceannaich mu na bhòrd,
 Cur corrag ri a shròn,
 'S iad a' spòrs mu Iain Mac-Ailein.
 Gach ceannaich mu na bhòrd, &c.

Tha e ainmeil, cliùiteach,
 Anns gach 'cearn do'n dùthaich,
 'S mòr a mhuirns' anns gach talla.
 Tha e ainmeil, cliùiteach, &c.

Bithidh iomadh Baintigh'rn,
 Labhart anns gach cainnt,
 A' foighneachd Iain 'Ic-Ailein.
 Bithidh iomadh Baintigh'rn, &c.

Cha 'n 'eil Baintigh'rn an cùirt,
 Chi boillsgeadh d' a shùil,
 Leis nach b' fheàrr an cù d' a gearradh.
 Cha 'n 'eil Baintigh'rn an cùirt, &c.

'S olc buileachadh nan rann,
 'S an tàlann a tha annt',
 Ris a' cheap-shuileach cham 'g a mholadh.
 'S olc buileachadh nan rann, &c.

'S olc thoilleadh e do dhùrachd,
 'S gu dearbh cha ruig do chliù air,
 Oir choisinn e do dhùthaich onoir.
 'S olc thoilleadh e do dhùrachd, &c.

Rhibhiudhaig e na trùpachan,
 'S na reiseamaidean ùra,
 Eadar Teàrlach 's an Diùc, an *Cuileodair*.
 Rhibhiudhaig e na trùpachan, &c.

Bha 'n sluagh an sin gu léir,
 Gabhail truais ris mar fheumnach,
 'N dùil nach bu léir do 'dhà ghlog-shùil.
 Bha 'n sluagh an sin gu léir, &c.

Fiosaich' breugach nan lùb,
 Deanamh sgéil air gach taobh,
 Eadar Teàrlach 's an Diùc, an *Cuileodair*
 Fiosaich' breugach nan lùb, &c.



THE SKIPPER OF THE "DRAGON."

While secretly landing and storing a quantity of contraband gin and brandy, which Mr Donald Forbes purchased from Captain Hill, the skipper of the *Dragon* lost his "breeks," and the song cleverly sets forth the replies he would receive from the parties to whose help he looked in making up his loss.

Luinneag.—Hugo, 'm faic sibh 'n Dreugan falamh,
 Cuimrigidh e féin an talamh,
 Hugo, 'm faic sibh 'n Dreugan falamh,
 Cuimrigidh e féin an talamh.

CHÀIDH e null air druim na tràghaid,
 Dh' iarruidh air *Meilinnis* fàbhoir;
 Thubhairt es', "A dhiabhuil ghràinde,
 'N donas snàidhne théid mu t' fheaman."
 Hugo, 'm faic sibh, &c.

Labhair bean *Mheilinnis* rianail,
 "Folaichidh mis a chuid slias'dan,
 Ged nach eòl domh an le Dia e,
 'S maith is fhiach e rud 's e falamh."
 Hugo, 'm faic sibh, &c.

Chaidh e do thigh Dhòmhnuaill Foirbeis,
 Oir bu chòir an coireach eirmseachd,
 Thilg e le mòr-chuis an deilbh air,
 'N uair chual e 'n toirm a bha mu 'earradh.
 Hugo, 'm faic sibh, &c.

Do *Chirceabol* thug e ionnsuidh,
 Shealltuinn air Margaid 's air Hùistean ;
 Thubhairt esan, 's e cur gnùig air,
 "Tilgear clùdag air, cia don' e."

Hugo, 'm faic sibh, &c.

'S ann do *Sgràbastall* a dh' fhalbh e,
 Shealltuinn air Dòmhnall 's air Barb'ra ;
 Thubhairt es', " Is mòr gur fearra dhuit,
 A chosnadh mar sheirbhiseach eile."

Hugo, 'm faic sibh, &c.

Chaidh e do thigh Maighstir Bhàtair,¹
 Buinidh oircheas do fhear-cràbhaidh ;
 'N uair a sheas e 's an rùm làir aig',
 'S mòr an sgàth a ghabh a' bhean aig'.

Hugo, 'm faic sibh, &c.

Thubhairt es', an cainnt glé chòmhnard,
 "Ciod a ni sinn ris an òlach ?"
 Thubhairt is', 's a' chainnt a b' eòl di,
 " *Weel-a-wat, I canna tell ye !* "

Hugo, 'm faic sibh, &c.

Chaidh e sìos air slios a' chaolais,
 Shealltuinn air *Sgeireadh* mu 'n aodach ;
 Thubhairt es', a' gabhail daoich dheth,
 "Ciod an caoth'ch a th' air an fhear ud ?"

Hugo, 'm faic sibh, &c.

¹ The Rev. Walter Ross was minister of Tongue.

Thubhairt Mairi read gu 'n robh flo air,
 Thubhairt Seumas gu 'm b' fheàrr clò air;
 'S fhreagair is' le glochd mòr spòrsa,
 "Tilgear còt' air b— an donais?"

Hugo, 'm faic sibh, &c.

Chaidh e nis air ais 'n a theann ruith,
 Dh' ionnsuidh 'n Sgiobair bh' air an long ud,
 Dh' fheuchainn an deanadh e sealltuinn
 Ris a chall a bha 'n a earradh.

Hugo, 'm faic sibh, &c.

"Fhir a dh' òrduich thigh'nn do 'n tìr,
 'S an droch-uair, nach fhaodar inns';"
 Ars' Caiptein *Hill*, 's e tionndadh 'aodain,
 "What the d— means the fellow?"

Hugo, 'm faic sibh, &c.

SONG.

A maiden's solicitous enquiry for her sweetheart of one of his companions, who, in 1745, returned home after having served a short time in Lord Loudon's Regiment. Several of the men went over to the side of the rebels.

C' àit an d' fhàg thu Iain, ars i,
 C' àit an d' fhàg thu Iain ?
 C' àit an d' fhàg thu Iain, ars i,
 C' àit an d' fhàg thu Iain ?

Ged a gheibhinn-s' an dà Phrionns',
 Ann an leabaidh dhùinte, 's mi 'm meadhon,
 B' fheàrr leam leabaidh fhada, chaol,
 'S a dara taobh aig Iain.
 'S a dara taobh aig Iain, ars i,
 'S a dara taobh aig Iain ;
 'S a dara taobh aig Iain, ars i,
 'S a dara taobh aig Iain.

Chaidh e dh' Aird Mhic-Shimidh, ars e,
 Chaidh e dh' Aird Mhic-Shimidh ;
 Chaidh e dh' Aird Mhic-Shimidh, ars e,
 Chaidh e dh' Aird Mhic-Shimidh.
 Chuala mi gu 'n d' thug a' Phàirtidh
 An àird e Chille-Chuiminn ;
 Cha do dh' fhan e ann ach geàrr,
 Ciod so, ma ta, tha 'g a chumail ?

Ciod so tha 'g a chumail, ars i,
 Ciod so a tha 'g a chumail?
 Ciod so tha 'g a chumail, ars i,
 Ciod so a tha 'g a chumail?

Nighein, cum do mhisneach, ars e,
 Nighein, cum do mhisneach;
 Nighein, cum do mhisneach, ars e,
 Nighein, cum do mhisneach.
 Ged nach ann dachaidh tha 'mhiann,
 Tha cliù, is miadh, is meas air;
 Ged a bhiodh e greis 's an arm,
 Gu dearbh cha 'n ann is meas' e.

An d' fhàg thu 'n *Inbhirnis* e, ars i,
 An d' fhàg thu 'n *Inbhirnis* e?
 An d' fhàg thu 'n *Inbhirnis* e, ars i,
 An d' fhàg thu 'n *Inbhirnis* e?

Fuasgladh m' athair-s' air m' fheum,
 Oir fhuair e féin *commission*;
 Gheibh e 'thead, 's cha dean e tàmh—
 A mhàthair, nach gabh mis e?
 A mhàthair, nach gabh mis e, ars i,
 A mhàthair, nach gabh mis e?
 A mhàthair, nach gabh mis e, ars i,
 A mhàthair, nach gabh mis e?

Foighidinn, a nighein, ars e,
 Foighidinn, a nighein;
 Foighidinn, a nighein, ars e,
 Foighidinn, a nighein.





Ciod ma gheibh e anns a' bhlàir,
 A lot, mu 's fàir e tighinn,
 'S mòr an nàir dhuit bhi 'n a fhoill,
 An déigh na rinn thu bhruidhean.
 An déigh na rinn thu bhruidhean, ars i,
 An déigh na rinn thu bhruidhean ;
 An déigh na rinn thu bhruidhean, ars i,
 An déigh na rinn thu bhruidhean.

Tha mo ghaol cho daingean, ars i,
 Cha mo ghaol cho daingean ;
 Tha mo ghaol cho daingean, ars i,
 Tha mo ghaol cho daingean ;
 Cha 'n 'eil àit an lotar e,
 O mheadhon a shléisd g' a throidhean,
 No eadar a chrios is a cheann,
 Nach biodh mo gheall air Iain.
 Nach biodh mo gheall air Iain, ars i,
 Nach biodh mo gheall air Iain,
 Nach biodh mo gheall air Iain, ars i,
 Nach biodh mo gheall air Iain.

Ged a bhrìst e cas no làmh,
 Ma bhios e slàn 'g-am-fhaighinn;
 Cha 'n 'eil ach urchair an ceud,
 Ni mise fiat' air Iain.
 Ni mise fiat' air Iain, ars i,
 Ni mise fiat' air Iain,
 Ni mise fiat' air Iain, ars i,
 Ni mise fiat' air Iain.

mu' m mheadhon

THE THREE JANETS.

After the death of Donald, Lord Reay, Colonel Hugh Mackay of Jamaica, son of "Ian Maceachin," occupied Balnacille House. The poet was not at all satisfied with the conduct of the Colonel and his housekeeper, Janet Sutherland. The two had to appear before the Kirk-session on more than one occasion. Their first appearance was in 1773.

Air fonn :—"Hielan' Donnul kissed his Katie."

Luinneag.—Seonaid agad, Seonaid agam,
Seonaid againn uile gu leir ;
Seonaid agad, Seonaid agam,
Seonaid againn uile gu léir.

THUG Seumas mac Iain 'Ic-Dhòmhnuill,
Tè do 'n fhòd-s' nach robh 'n a fheum,
Cha robh duine 'n so 'n a chòmhnuidh,
Gun droch Sheònaid aige féin.
Seonaid agad, &c.

Cho fad 's a ghleidheas sinn triùir dhiubh,
Cha bhi rùn gun chur an céill ;
An sgeula bheir Seònaid do Sheònaid,
Innsidh Seònaid d' a fear féin.
Seonaid agad, &c.

Ach 's i chrois mu 'm bi duin' eòlach,
Nith is sòlasaich' fuidh 'n ghréin ;
'S am fear a dheanadh iomlaid Seònaid,
Na mheall es' a Sheònaid féin.
Seonaid agad, &c.

Mach o 'n ghreubhair air bheil Dòmhnall,¹
 Tha againn Seònaidean gu léir;
 'S ged nach 'eil a bhean-s' 'n a Seònaid,
 Tha i 'n a h-òineid gun chéill.
 Seonaid agad, &c.

Tha Seònaid Ni 'C Iain òig, ann,
 Air a' bhòrd le 'cuideachd féin;
 'S ged nach 'eil a fear a làthair,
 Tha mic àluinn aic' 'n a dhéigh.
 Seonaid agad, &c.

Seònaid Ni' 'C Sheumais 'C Thòmais,²
 Tè aig am bheil mòran spréidh',
 Cha bhac ise Rob o 'mhiannaibh,
 'S cha bhac es' a crìondaehd féin.
 Seonaid agad, &c.

Fhuair Seònaid Ni' 'C Iain 'Ic Dhomhnuill,
 Maitheas mòr r' a chur an céill;
 Duine gnìomhach, dìonach, toigheach,
 'S e 'n a shoitheach lan do chéill.
 Seonaid agad, &c.

Thionndaidh breitheanas gu tròcair,
 Do mhac Ailein rògaich féin,³
 Oir tha 'Sheònaid-s' eòlach, starach,
 Ni si caraidheachd nach léir.
 Seonaid agad, &c.

¹ Donald Mackay, Chelsea pensioner, grieve to Lord Reay in Balnacille. He was married in 1774.—*Session Record*.

² The poet's wife.

³ Macallan was a merchant in Keoldale. (See p. 240.)

Tha Seònaid Nic-Aoidh, 's an *Durainn*,
 'S cha chuir sinn a cliù an céill ;
 Cha 'n fhaic sinn i chaoidh 's an tàbhuirn,
 'S cha ruig sinn a fàrdoch féin.
 Seonaid agad, &c.

Shaoil leam 'n uair thigeadh an Còirneal,
 Nach biodh an còrr r' a chur an céill ;
 'S e chuir a' chorc anns gach òrdugh,
 An droch Sheònaid bh' aige féin.
 Seonaid agad, &c.

SONG.

To a young man who was dissatisfied with the "tocher" which was to be given to his affiancée, and who declined to marry because two other heifers would not be added to the number already promised.

'S ANN a bhuail an iorghuill,
 Air an t-suiridheach tha 'n so shìos,
 Chuir e 'ùigh' air céile,
 'S gu 'n do réitich iad 'n an dìos.
 Shaoil mi féin 'n uair thòisich iad,
 Gu 'n còrdadh iad gun sgìos ;
 Ach chum àsruidh beag do ghamhuinn iad,
 Gun cheangal còrr is mìos.

Sin, 'n uair thuirt a' mhaighdean,
 Nach foighnich sibh rium fìor,
 Is innsidh mi a rìreadh,
 Gu 'm bu chaochlaideach a rian.
 Gu 'n robh e cheart cho deònach,
 Rì duin' òg a chualas riamh ;
 'S a nis gu 'n ghabh e buair dhiom,
 O nach d' fhuair e 'n gamhuinn ciar.

Cha e sin air aghairt,
 'S ann do *Shaghair* chaidh e 'n tùs,
 Chuir iad fios 'n a dhèigh,
 Thigh'nn air aghaidh anns a chùis,

'S e roghnaich es' an tàillearachd—
 'S i b' fheàrr leis na bhi pùsd' ;
 O nach d' fhuair e 'n gamhuinn àsruidh,
 Ged theidheadh e 'm bàs de 'n spùt.

Dh' aithnich mi 's an amharc ort,
 Gu robh do thomhas gann,
 Chunnaic mi air t' iomchuinn,
 Gu robh 'n iom-chomhairl' 'n ad cheann-
 'S nach robh do spiòrad dìomhair,
 'G a do ghrìosadh 's a' cheart àm ;
 'N uair b' fheàrr leat gamhuinn caoile,
 Na bean, na gaol, na clann.

H-uile fear a chi thu,
 'G a do dhìteadh air do chùl,
 Ged leasaich sinn an t-airgiod dhuit,
 Mu cheithir mharg 's ni 's mò,
 'S e their gach filidh focail riut,
 Gu *spot* chur air do chliù,
 Gu 'n d' rinn an gamhuinn bacainn,
 Do *chon-tract* a chuir air cùl.

'S mis a fhuair mo charadh,
 Leis na fearaibh as gach taobh,
 A' mheud 's a bha 'g am iarruidh dhiubh,
 'S nach b' fhiach leam duin' ach thu.
 Shaoil mi féin 's an fhoghar,
 'N uair a thagh mi thu á triùir,
 Nach fanadh tu cho fada uam,
 Ged b' fhiach an gamhuinn crùn-

FAOLAN,

A poor diminutive lad who assisted the poet at Balnacille. The poet chides his daughter and other young women for having a sneaking regard for Faolan.

Luinneag—

Gu neartaich an sealbh, 's gu leasaich an sealbh,
 An t-abhagan marbh ud, Faolan ;
 Gu neartaich an sealbh, 's gu leasaich an sealbh,
 An t-abhagan marbh ud, Faolan.

THIG Ealasaid Mhoraidh, 'n uair chromas a'
 ghrian,
 Do 'n eilthir a nios o 'n dìthreabh,
 Oir chual' i a chagaraich' bheaga aig càch,
 An t-urram bha ghnàth air Faolan.
 Gu neartaich an sealbh, &c.

Thàinig oirnn Iain la naidheachd a nuas,
 Cha chreid mi nach cual' an sgrì e,
 Gu 'n deachaidh uainn Curstaidh le briosgadh do
Chluysraig,
 Air eagal bhi trom aig Faolan.
 Gu neartaich an sealbh, &c.

Tha Curstaidh is Deònadh, is Céitidh nigh 'n
 Deòrsa,
 Is Màiri bhuidh' òg nan caorach,

'G an deasachadh mòr, gu leasachadh pròis,
A fhreasdal 's gu 'm pòs iad Faolan.
Gu neartaich an sealbh, &c.

'Tha Curstaidh bheag Dhonn, 's a cridhe ro throm,
Air eagal nach crom rith' Faolan ;
Tha Màiri ag ràdh nach buin i féin da,
Nach 'eil e ni 's feàrr na caolain !
Gu neartaich an sealbh, &c.

Tha Deònaidh mhòr Spàinneach 'n dèil ri ar fàgail,
'S i dol air sàil do *Char'lina* ;
'S ann ghabh i mòr ghràin ri cuid Iain Bhàin,
O 'n chunnaic i phlaigh do ghaoisd' air.
Gu neartaich an sealbh, &c.

Gu bheil a' bhean againn 'n a luidhe ri làr,
'S i 'g acain gu bràth a caol-druim ;
'Cha chuir i dhuinn tuilleadh a' mhin air a' bhùrn ;
Ach dheanadh i taobh ri Faolan.
Gu neartaich an sealbh, &c.

Tha bean-an-tigh' againn leth-cheud do bhliadh-
naibh,
'S tha i cho liath ri caora,
'S ged nach 'eil fiacaill idir 'n a ceann,
Cha lughad a geall air Faolan.
Gu neartaich na sealbh, &c.

An uair a fhuair Céitidh sealladh dheth ris,
'S e thubhairt i féin is faoilt oirr'.



Ged nach 'eil mi 'g a fhaicinn cho sgiobalt ri pàirt,
 Tha e beagan ni 's feàrr na shaoil mi.
 Gu neartaich an sealbh, &c.

Cha 'n aithne dhomh nighean, no bean air an fhòd,
 A bheireadh d' an deòin an gaol da,
 O 'n tha e gu siogaideach, rugaideach, marbh,
 Cha bhoc, is cha tarbh, ach laos-boc,
 Gu neartaich an sealbh, &c.

Tha Céitidh is Curstaidh, gu briosgant' an cùil,
 O 'n tha iad an dùil ri daoineibh ;
 'N uair bhios mi beartach, gu 'n toir mi dhoibh
 gùn,
 Na 'n deanadh iad mùn air Faolan.
 Gu neartaich an sealbh, &c.

Cha 'n aithne dhomh nighean, no bean, am bheil
 uails',
 A ghabhadh bonn truais ri Faolan ;
 Oir tha e 'n a ghàrlaoch ghrànda gun bhiadh,
 Gun fhàbhor o Dhia no dhaoineibh.
 Gu neartaich an sealbh, &c.

Comhairl' a bheirinn a nis ort a Phàdaidh,
 O 'n nach 'eil nàir 'n ad aodann,
 'N uair ni mi 'n ath chrathadh gun toir mi dhuit
 greim,
 Na 'n leigeadh tu breim air Faolan.
 Gu neartaich an sealbh, &c.

Shaoil leam nach labhradh tu mu 'n a' bhun-tàt',¹
 'S nach robh thu cho pàight' 's a shaoil leat,
 Na 'n tigeadh an donas do 'n bhail-s' 'n a dheann,
 Gu tugainn-s air cheann da Faolan.
 Gu neartaich an sealbh, &c.

Bheirinn mo mhionnan na 'm bithinn 'n am eilldeir,²
 Gu bitheadh am *fine*³ air aotrom,
 Ged bhitheadh ceithreair dhiubh torrach is trom,
 A' sparradh an clann air Faolan.
 Gu neartaich an sealbh, &c.

¹ See p. —

² Elder.

³ The Kirk-session fined delinquents more according to their ability to pay than to the nature of their transgression.

Bho'n tha Cornal fada gun phosadh
 Bitheadh e ri bheo na 'aonair.
 Bheirinn dha bonn
 Na reiceadh e bhall ri Faolan.

SONG.

Lady Reay, who had induced a young man to forsake his betrothed and marry one of her servant-maids, requested the bard not to mention the matter in song. The poet did not share her ladyship's solicitude to avoid scandal by such a course of action.

GED a thuit mi 'n car iomraill,
 'N uair a shaoil leat gu 'n iomrainn do ràmh ;
 Na gabh barail no gioraig,
 Gu 'n do lagaich mo sgil, no mò làmh.
 'S mairg a thachair 's an t-saoghal-s',
 Gus an d' fhuair e 'n droch mhir so r' a chnàmh,
 Bhi toirt spéis do 'n fhear mhearachd,
 'S bhi cur beul an fhir-chronaich' 'n a thàmh.

Le geur àithn' agus comhairl'
 'S ann 'm cheann-s' chaidh an glomhar mar dhealg ;
 Thaobh na crois' tha r' a h-innseadh,
 Nach bu choltach ri gaol, ach ri sealg.
 Ma ta, 's truagh leam an dithis,
 Nach faod uair a bhi cridheil gun chealg,
 Ach mu thimchioll bhur sonais,
 Rìgh, gu 'n cluinn mi mo thoil, cha 'n e m' earbs'.

'N t-ainm uasal thug iomadh,
 Do na buannachdan gionach a' sealbh,
 Thug air gruagaichean cionalt'
 Dhol le duairceachan fìrionn air falbh,



Ach gun luaidh air am pilleadh,
 H-uile buaidh a tha sinne an earbs'
 Tha e dualach gu 'n gin iad,
 Mar na buailtibh a mhilleas droch tharbh.

'N uair a bheirear an t-isean,
 Gum bheil dùil a 'm gu 'n clisg iad le greann—
 Do thaobh dualachas gnàthaicht',
 Ann am buadhaibh bidh nàdur ris gann.
 Leis gach breitheamh tha aithnicht',
 Tha e dearbht' nach robh 'seanair-s' ach fann,
 'S ma tha mac air bith fodha,
 Ciod an seòrsa do dh' ogha bhios ann?

Cha b' e t' fhàbhor no t' eagal,
 Bheireadh orms' bhi cho fada gun triall,
 A' toirt umhailteis àraidh,
 Do 'n neach a 's modha 's a 's àirde 's an riaghl';
 Mur b' e sin dheanainn innseadh,
 Gur h-e choisinn duit nì, 's cha 'n e ciall,
 Gu bheil irios' 's an àrdan,
 'N uair a b' innis leis tàmh ann ad chliabh.

'S i mo bharail ort, àrdain,
 Gu bheil caraideachd ghàbhaidh 'n ad bheus,
 Liuthad caochladh ro choslach,
 Leis 'n do chrìoch thu ri t' olc chur an céill;
 'N uair bhios pearsaichean fiùghail,
 'S iad 'g ad chartadh a' 'm buthailtean féin,
 Bidh tu cinnteach a' cosnadh,
 Anns na h-inntinnibh bochda gun chéill.

OH ! I SLEEP, AND WAKE ME NOT.

About the time this song was composed the Rev. Mr. Macpherson of Sleat had sent the bard an invitation to visit him. The poet had to attend to the duties of his household, as his wife was engaged as a nurse in the family of Colonel Mackay, who refused to allow her home, so that Rob might start for Skye. But the bard started on his journey, composing this song as he was leaving his house.

Tha sinn fo mhulad 's a' coimhead a chéile,

Tha mi 'n am chadal, 's na dùisgear mi ;

Tha Niall¹ anns an tàbhurn, a' tàmh ris na féilltibh,

Tha mi 'n am chadal, 's na dùisgear mi.

Tha Niall air an fhéill, agus Céitidh fuidh an-shocair ;

'S mise fuidh euslaint, 's mo chéile 'n a banaltruim,

'S ged tha sinn sàmhach, tha 'n càs-sa ro ainid dhuinn,

Tha mi 'n am chadal, 's na dùisgear mi.

Tha mi 'n am chadal air leabaidh chaol chlàra,

Tha mi 'n am chadal, &c.

Tha 'n làn s' air tigh'nn grad orm 's cha 'n fhada nach tràigh e,

Tha mi 'n am chadal, &c.

Théid mise do *Thunga*, 's bidh 'n ionnsuidh ud eibeant' domh,

'S bheir mi garbh thunnsghadh do 'n rum anns an coidil i,

'S milis am bùrn² as a' chùp 'n uair a ghoidear e,

Tha mi 'n am chadal, &c.

¹ Neill Macleod in Saingo.

² Water. Stolen waters are sweet.—Proverb.

Thug mi 'n sin ionnsuidh do *Thunga* a dh' fhiarachd,
Tha mi 'n am chadal, &c.

An cumadh e 'n stad s' orm cho fad ri bliadhna,
Tha mi 'n am chadal, &c.

Tha e 'g am sgiùrsadh do dhùthaich nan Sgiathanaich,
'S cuimhneachadh Dhaibhidh cur gràin orm mu 'n
uighe sin,

Is eagal mo bhàis orm gu 'n dean e Uriah dhiom,
Tha mi 'n am chadal, &c.

Sheumais 'Ic-Culaich,¹ nach duilich leat m' ìre,
'Tha mi 'n am chadal, &c.

Gun bhiadh maith bhi làimh rium, 's mi luidhe 'n
am aonar,
Tha mi 'n am chadal, &c.

'N saoil thu nach làn mi do nàdur a' mhaiteachais,
Ma ni mi chaoidh sìth ris a' mhnaoi ud thug seachad mi,
'S gann domh, ged thill i, nach cuimhnich mi 'm balc
ud dhi,
Tha mi 'n am chadal, &c.

An sin 's e thuirt Seumas, mo nàire 'g ad éudeachd,
Tha mi 'n am chadal, &c.

Cha d' rinn i ort briseadh cho tric ri mo chéile-s',
Tha mi 'n am chadal, &c.

Gur minic a thriall i, làn fiarais gun fhathamas,
'S a' dh' innseadh dhuit m' fhirinn, 's gur saor mi gu
maitheanas.

Dhùraichdeadh m' inntinn do 'n mhnaoi sin bhi 'm
flaitheanas.

Tha mi 'n am chadal, &c.

¹ James Macculloch in Ceannabeinn.

Chaidh mi air m' aghairt do thigh Iain 'Ic-Dhòmhnuill,¹
Tha mi 'n am chadal, &c.

'S dh' fhaighnich e bras rium, am faca mi Seònaid,
Tha mi 'n am chadal, &c.

Ged fhan i uait bliadhna, cha 'n fhiach duit bhi
'g acain sud,

Ma thig i gu rianail, neo-fhiarasach, dhach-aidh,
'S gu cum i deadh shìth ris a' mhnaoi sin tha 'n
taice riut,
Tha mi 'n am chadal, &c.

An sin 's e thuirt mise ri Is'beil nigh'n Dàibhidh,
Tha mi 'n am chadal, &c.

Cionnus tha 'm fleasgach-s' 'n a thlachd do mhnaoi
t' àbhaist,
Tha mi 'n am chadal, &c.

Innis domh 'n fhirinn, 's bith saor ann ad fhocal,
'N e do nàdur a chrìon, no do chiall a chuir bacadh ort?
Na cionnus a tha thu, o dh' fhàg Iain Thapaidh² thu?
Tha mi 'n am chadal, &c.

An sin 's e thuirt Is'beal, tha mise ro shìthicht',
Tha mi 'n am chadal, &c.

Ghabhainn a lethsgèul aig Seisean na sgìre,
Tha mi 'n am chadal, &c.

Ged bha iad ag ràdh ris, gur nàir da bhi fanadh uam,
Tha agam do dhà shiubhal, àl a tha ainid domh,
Seòsaidh is Bàbaidh, Bhàtair is Anabal,
Tha mi 'n am chadal, &c.

¹ John lived in Kirkibol.

² John Sutherland, schoolmaster, who had just left Tongue.
See several of the poet's songs in reply to John's effusions.

Bha bean Mhaighstir Murchadh ¹ gu falchaidh 'n a
teaghlaich,

Tha mi 'n am chadal, &c.

'S e 'thurus do *Mhoraidh* chuir deireadh is call oirr',

Tha mi 'n am chadal, &c.

Tha 'm Morair mar b' àbhaist, air 'fhàgail 'n a shuid-
heachan,

'S e rinn droch ainm dha, gu 'n d' earb iad an dithis
ris,

Tè dhiubh bhi diombach, 's gu 'n tè dhiubh bhi
buidheach dheth,

Tha mi 'n am chadal, &c.

Thuirte Céitidh, 's i tilleadh, 's a' filleadh a h-aodaich,

Tha mi 'n am chadal, &c.

Théid mi do *Mhusal* gu m' uile sgeul innseadh,

Tha mi 'n am chadal, &c.

Oir tha bean chòir ann do 'n eòl m' aobhar chasai-
dean,

Innsidh mi dhìse 'n tul-fhirinn mar thachair dhomh,

'S cruaidh leath' mo chàs, ged nach fair i mo leas-
achadh,

Tha mi 'n am chadal, &c.

Chaidh i air aghairt gu bean Dhomhnuill Forbeis,²

Tha mi 'n am chadal, &c.

Fhreagair ise starach, oir b' fhearas di eirmseachd,

Tha mi 'n am chadal, &c.

¹ The Rev. Murdoch Macdonald, Durness. His journey to Morayshire was undertaken this same year.

² Daniel Forbes, notary public and Sheriff-substitute, resided in Ceannloch, Tongue, of which he had a wadset.

Tha iad falbh uainn gu ràitheach, ach tàmhaidh iad
seachduineach,

Cha 'n ioghnadh 's a' chùis sin, ged dhùraichd sinn
dachaidh iad,

'S an latha bhios cùirt ann, bidh sùil aig ri achm-
hasan,

Tha mi 'n am chadal, &c.

Dh' fhalbh i le sracadh, 's i pasgadh a còitein,

Tha mi 'n am chadal, &c.

Is rinn i a casaid ri bean Dhomh'll 'Ic-Sheòrais,

Tha mi 'n am chadal, &c.

Chéitidh bi sàmhach, oir 's nàir duit bhi casaideach,

Ged bhitheadh t' fhear féin air an fhéill uait ochd
seachduinean,

Na 'm biodh tu stuama, cha luaidheadh tu focal
dheth,

Tha mi 'n am chadal, &c.

Thuir Anna nigh'n Uilleim, tha iomas 'n ad nàdur,

Tha mi 'n am chadal, &c.

'S tha sin ann an iomadh nach innis do chàch e,

Tha mi 'n am chadal, &c.

Tha mise cho deònach air Domhnall thigh'nn
dachaidh,

'S nach robh mi a' cunntadh air aon dad a thachair
domh ;

'S bu shubhach mi 'n oidhch' sin gu 'n d' fhoighnich
e maitheanas.

Tha mi 'n am chadal, &c.

An cuala sibh chomhairl' a labhair an Taoitear,¹

Tha mi 'n am chadal, &c.

Tha fuireach air deireadh, 's cur thairis cho millteach,

Tha mi 'n am chadal, &c.

Innsidh mi dòigh dhuibh, nach còir dhuibh a sheach-
nadh,

Gun bhi fad as an dùthaich, no dùr aig bhur
dachaidh,

Cha 'n ainmeil sior chairbheist, 's cha seirbhis na
stracaidhnean.

Tha mi 'n am chadal, &c.

¹ Robert Mackay of Island Handa, Tutor of Farr. His son, George of Bighouse, was served "heir special" to him, 27th December 1776.

TO LADY REAY.

Luinneag.—'S ait leam gu 'n thuit mi air téis,
 Aoibhinn le subhachas,
 Gur h-urrainn domh chur an céill,
 Beus Churstaidh Sutharlain.¹

BAINTIGHEARNA *Mhioghraidh*,
 'S cinnteach gur h-iughair i,
 Cha bhreug dhomh bhi 'g ràdh sud,
 'S mu Bhàbaidh a 's piuthair dhi.
 'S ait leam, &c.

Cha 'n urradh mi chantuinn nach fìor,
 Cheud uirid 's a thubhairt mi,
 'S a dh' aindeoin co mholas mo chiall,
 'S fiach i nì 's modha dheth.
 'S ait leam, &c.

Tha uails' agus àrdan,
 Air 'n àireach le subhachas ;
 Tha na dhà-s' air an càradh,
 Anns gach àit anns an cubhaidh dhoibh.
 'S ait leam, &c.

On 28th October 1765, Christian Sutherland, Lady Dowager of Reay, had sasine of an annual rent effeiring to £1000 sterling, furth of the lands of Philinbeg, &c., and on the same date of an additional annuity of 400 merks Scots, furth of the lands of Letterlyal, &c.

Cumaidh si dleasdanas dian,
 Grian agus dubharachd,
 'S e a cleachdadh beath' anns gach tìr,
 Firinn is modhalachd.
 'S ait leam, &c.

Tha gaol aig an t-saoghal,
 Air aoidh Churstaidh Sutharlan ;
 Tha naoinear am faoilt rith',
 Mu 'n aon fhear tha dubhach rith'.
 'S ait leam, &c.

'S ann agad tha phiuthair gun ghruaim,
 'S uasal an nighean i ;
 'S cha 'n iognadh leam fleasgaich bhi 'n trom
 Gheall air bhi bruidhean rith'.
 'S ait leam, &c.

Tha Barb'ra 'n a leanaban
 Tha dearbht' ann an cridhealachd,
 'S cha sealgair neo-chearbach
 A shealgas bean t' uidheamachd.
 'S ait leam, &c.

A MAID TO HER LOVER,

Whose father was so opposed to their marrying, that the young man threatened to go to sea.

Luinneag.

Hé, hoirionnan o, 's ho, hoirionnan o,
'S e hoirionnan o, 's ho, hoirionnan o,

AN sgeul a thàinig o chladach,
Mheudaich fadalachd oirnn,
Ma tha 'n triall aig mo leannan,
'Gu long chrannag nam bòrd.

Hé, hoirionnan o, &c.

Ma tha 'n triall aig mo leannan,
'Gu long chrannag nam bòrd,
B' fhèarr gu 'n cluinnt' e mu bhealltuinn,
'N uair bha 'ghealltanais òg.

Hé, hoirionnan o, &c.

B' fhèarr gu 'n cluinnt' e, &c.
Mu 'n do chùlaich mi 'n t-airgiod
'S nach do shealbhaich mi 'n t-òr.

Hé, hoirionnan o, &c.

Mu 'n do chùlaich mi, &c.
Dearbh cha ghabh mi féin buachaill',
No fear ruagaidh nam bò.

Hé, hoirionnan o, &c.

Dearbh cha ghabh mi féin, &c.
 C' uime 'n gabhainn do leithid
 Dh' aindeoin feabhais do sheòrs.
 Hé, hoirionnan o, &c.

C' uime 'n gabhainn, &c.
 Is fear eile 'g am iarruidh,
 B' fhèarr na ceud do Mhac-Dheòrs'.
 Hé, hoirionnan o, &c.

Is fear eile 'g am iarruidh, &c.
 'S olc a fhuair mi an gearran,
 'S am ball geal air a shròn.
 Hé, hoirionnan o, &c.

'S olc a fhuair mi, &c.
 Dh' iomchair breitheamh gun reuson,
 Do chur éis air a' chòir.
 Hé, hoirionnan o, &c.

Dh' iomchair breitheamh, &c.
 'S maith am bargan a mhill e,
 Luath's 's a phill e o 'n *drobh*'.
 Hé, hoirionnan o, &c.

'S maith am bargan, &c.
 Ach ma tha do phost leathan,
 An trath-sa air eithear fuidh sheòl.
 Hé, hoirionnan o, &c.

Ach ma tha do phost, &c.

Eadar *Dungasbaidh* 'n Gallaibh,
Is tìr allail Mhic-Leoid.

Hé, hoirionnan o, &c.

Eadar *Dungasbaidh* 'n Gallaibh, &c.

'S ma 's a maraiche dearbht' thu,
Cum an fhairg' air a sròn.

Hé, hoirionnan o, &c.

'S ma 's a maraiche, &c.

Ionnsaich stiùradh na stuaidhe,
'S tarruing suas air an sgòid;

Hé, hoirionnan o, &c.

Ionnsaich stiùradh, &c.

Seachad ruinn *Rugha-bhuachail'*, &c.

'S cum an cuan thun an *Stoir*.

Hé, hoirionnan o, &c.

Seachad ruinn *Rugha-bhuachail'*, &c

Mothaich *Parbh*, agus *Pùiteig*,

'S biodh do shùil air a' *Chlo*.

Hé, hoirionnan o, &c.

Mothaich *Parbh*, &c.

Seachad ruinn *Sgeir-an-Daoimein*,

'S am muir a' straighlich r' a sròn.

Hé, hoirionnan o, &c.





Seachad ruinn, &c.

Is ma gheibh mi mo dhùrachd,
Chaidh cha chiùrrar i fuidhp'.

Hé, hoirionnan o, &c.

Is ma gheibh mi, &c.

'S 'n uair gheibh thu foghlum is beartas,
Thig thu dachaidh le deòin.

Hé, hoirionnan o, &c.

'S 'n uair gheibh thu foghlum, &c.

Ach na sparradh ghaoth tuath thu,
Gu taobh shuas *Tom-an-còin*.

Hé, hoirionnan o, &c.

THE YOUNG MAID'S DREAM.

She told her companions that she dreamt that her lover came with a key in his hand and opened her trunk, on which there was a new lock.

Luinneag.

Gur h-ann thall, thall, thall,
 Gur h-ann thall gheibh thu i ;
 Gur h-ann thall, thall, thall,
 Tha do ghnothuch troimh 'n fhrìth.
 Is mur 'eil an iuchar agad,
 Fiucharann a cli,
 Siubhal rathad tigh a' Ghreumaich,
 'S gu 'n gleus e dhuit i.

'N UAIR théid thu do 'n tìr shuas,
 Bith gu suairce le faoilt ;
 Agus feuch gu 'n gleidh thu 'm brúadar
 A chualas anns an tìr.
 Is mur 'eil an iuchar agad,
 Fiucharann a cli,
 Siubhal rathad tigh a' Ghreumaich,
 'S gu 'n gleus e dhuit i.
 Gur h-ann thall, &c.



'S iomadh subseig uasal,
 Fhuair sinn anns an tìr ;
 'S e 'm fear a thàinig air chuairt,
 Bh' air a bhuaireadh le gaol,
 Gach car a thug a' ghruagach,
 Mu 'n d' fhuair i fear pìob ;—
 An iuchair is am bruadar,
 Agus gruag Iain Mhaoil.
 Gur h-ann thall, &c.

Tha iuchair ann am *Malldaidh*,
 'S gur mall a ruitheas i,
 Cha 'n 'eil fear a ni rann,
 Nach faigh crampadh maith dhi.
 Am fear a thachair làimh rith',
 Cha 'n fhàir e tigh'nn d' a dìth,
 'S còir da cur do 'n cheàrdaich,
 'S gu 'n càirear da i.
 Gur h-ann thall, &c.

'S ann a bhios a' mhùirn
 Air taobh thall a' chaoil,
 'N uair thig i mach gu sùrdail,
 Thoirt sùil air a gaol.
 A' dupadaich 's a' beiceadaich,
 'S ag eilteachadh le faoilt,
 'G a chlapaigeadh 's 'g a phàgadh.
 Le 'gàirdeanan sgaoilt'.
 Gur h-ann thall, &c.

THE WIDOWER,

Who married shortly after the death of his wife.

Luinneag.

Tha stic anns a' ghaol nach tuig mi air chòir,
'S tha aignidhean faoin aig gillean tha òg,
Ri faicinn na caoir' aig fir a bha pòsd'.

Tha na suiridhich ro ghann duinn,
'S am beagan tha ann diubh,
Cha 'n 'eil iad cho sanntach
Ris na bantraichean òg.

Tha stic anns a' ghaol, &c.

Tha buaidh orr' nach fhiach iad ;
Cha 'n eòl domh fear ciallach,
A fhuair iad, a dh' fheuch iad,
'S a dh' iarradh an còrr.

Tha stic anns a' ghaol, &c.

Tha fir ann do thalamh,
O dh' fhàg thu do bhaile,
Rinn cùmhnant is banais,
An déigh falair is bròin.

Tha stic anns a' ghaol, &c.



Ni mi tàmh anns a' bhaile s',
 Gus an dean iad dhomh banais,
 'S gu 'm bi mi cho sona,
 Ri bean Dho'uill òig.

Tha stic anns a' ghaol, &c.

Gum bu fada t' each leumnach,
 A' leagadh nan ceudan,
 Gach aon a dhol eug dhiubh,
 Ach thu féin a bhi beò.

Tha stic anns a' ghaol, &c.

'S truagh nach mise bhiodh faicinn,
 Nam mnathan-s' tha seach-lamh,
 Bhi cur aon mu seach dhiubh
 Air an each aig mo *Lord*.

Tha stic anns a' ghaol, &c.

Tha mnathan an talmhainn-s'
 Cho falluin, 's cho calma,
 Cha 'n fhaod sinn am marbhadh,
 'S cha 'n fhalbh iad d' an deòin.

Tha stic anns a' ghaol, &c.

ISABEL MACKENZIE.

Isabel was in high dudgeon with her neighbours, who one stormy day declined to take her across the ferry. She was obliged to walk round the head of the Kyle.

'N UAIR thàinig sluagh nam bràigheachan,
 Bha eagal gu biodh bàthadh ann,
 'S a' chulaidh ¹ air dhroch càradh ac',
 A dh' easbhuidh ràmh no seòl.
 'S a chulaidh air dhroch, &c.

Bha Aonghas Mac Dho'll 'Ic Eachuinn ann,
 Is eagal mòr mu 'n aiseag air,
 'S am fear nach rachadh dhachaidh dhiubh,
 Cha 'n fhaigheadh e cas air bòrd.
 'S am fear nach rachadh, &c.

Bha Iain MacDhòmhnuill *Sgeireidh* ann,
 'S cha d' rinn e gnìomh mar thoilleadh dha,
 Ri Iseabail Nic-Coinnich 's i
 'N a suidh' air sgeir f' a chòir.
 Ri Iseabail Nic-Coinnich, &c.

'N uair dh' fhàg na daoine' air dheireadh i,
 Gu 'n d' thug i sealltuinn goirid orr'—
 Bu duine luath a bhéireadh oirr',
 'S i ruith mar fhear 's an tòir.
 Bu duine luath, &c.

¹ Boat.

Am fear d' am b' eòl a riarachadh,
 'S nach cuireadh chaoidh am fiaras i,
 'S a dheanadh dhi na dh' iarradh i,
 'S ro mhaith a b' fhiach e 'n còrr.
 'S a dheanadh dhi, &c.

'N uair thàinig tìom an fheasgair sin,
 'S a thug i dùil de 'n aiseag uath',
 'S ann smuainich i dhol dachaidh,
 Gus am faic i *Bad-a-mhèir*.

COLONEL MACKAY AND CHRISTIAN BRODIE.

When the Colonel left for Jamaica he was engaged to be married to Christian, daughter of the Rev. Mr Brodie, Eddrachilis.

THOIR an t-soraidh s' gu mo Churstaidh,
 Tha air slìos a' Bhadchaoill,
 D' an d' thug mi mo ghealladh,
 'S bha a chomain d' a chinn,
 Ach ma 's éigin dhomh innseadh,
 Nì dh' fhàg mi-thoilicht' sinn,
 'S e na dh' aontaich mi mar-riut,
 'S na ghabh barail gu 'n till.
 Tha mo thriall-s' do *Shiamaica*,
 Moran mhlitein o thìr,
 Is tha m' inntinn a' tilleadh,
 Gu h-iomall a' chaoil.
 B' e mo dhùraichd bhi stiùradh,
 'N déigh mo chùrs thoirt gu crìch,
 Seachad ruinn Rugh' na *Faraid*,
 Troimh na h-eileanan fraoich.

Gabh mo lethsgèul, a Churstaidh,
 'S dean'maid misneach faraon,
 Tha onoir 'g am éigheachd,
 C' uim' nach éisdinn cia daor.

Gun a chosnadh tre chrùthaig,
 Dearbh cha b' fhiùgh mi do ghaol,
 Is ma chailleas mi t' fhàbhor,
 'S mios a tha mi na shaoil.
 Ach ma théid mis, a nighean,
 Air an t-slighe s' cho chinnt',
 'S e bhi 'n dàn domh bhi cho sealbhach,
 No cho tarbhach 's gu 'm pill,
 Seasaidh 'n càirdeas mar bha e,
 No ni 's àirde dà fhillt',
 'S a chaidh tuilleadh cha 'n fhàg mi
 Thu air làr a *Bhadchaoill*.

'S mo an cachdan leam t' fhaicinn
 Làn reachd agus bròin,
 Na na gheibh mi do phuthair,
 Air an t-siubhal s', 's mi beò.
 Cha 'n 'eil aon dad air m' inntinn,
 Tha na chlaoidh do mo spòrs,
 Nach do leag sud air m' àillteachd,
 Bhi 'g ad fhàgail 's an t-*Sròn*.
 Ri fàgail mo nighinn,
 Tha mo chridhe gun sìth,
 'S gu ceangal ni 's cruaidh' rium,
 'S ann is truaighe leam i.
 Ach na 'n creideadh tu m' fhocal,
 Gu tiom t' fhaicinn a rìs,
 An déigh a chosnadh tre chruadal,
 'S ro mhaith 'n duais leam do ghaol.

SALLY GRANT.

When the Earl of Sutherland's regiment was stationed in Inverness, the officers vied with each other to gain Sally's attention.

MU 'm faca mo shùil thu,
 'S e 'n cliù ort a fhuair mi,
 A rìbhinn àluinn, aoibhinn, òg,
 Gun robh thu mar bhan-de,
 'S gu 'n géilleadh an sluagh dhuit,
 A rìbhinn àluinn, aoibhinn, òg.
 Shaoil leam nach bu bhòsd,
 Bu chòir a bhi luaidh sud.
 Ach a nuair shìn an ceòl,
 'S gu 'n d' thug iad a suas mi,
 Chreid mi h-uile drannd dheth,
 'S an danns' 'n uair a ghluaisi,
 An rìbhinn àluinn, aoibhinn, òg.

'S e 'n t-aobhar nach dùraichdinn,
 Sàlaidh do 'n Chòirneil,
 An rìbhinn àluinn, aoibhinn, òg,
 Air eagal gu 'm bitheadh càch
 Ann an naimhdeas r' a bheò dha,
 An rìbhinn àluinn, aoibhinn, òg.

Creutair cho grinn'i,
 Is creutair cho bòidheach,
 Rìgh, bu mhòr am beud,
 Gu 'n cailleadh i d' a deòin,
 Suiridhich an t-saoghail,
 Le aon fhear a phòsadh,
 An rìbhinn àluinn, aoibhinn, òg.

Tha Deòrs' air a' Mhàidsear
 Ro dhàn' ann an cainnt,
 An rìbhinn àluinn, aoibhinn, òg.
 Sìor chur an céill,
 Gu robh esan fuidh *stainnt*,¹
 An rìbhinn àluinn, aoibhinn, òg.
 Ach 'n uair théid an t-òsd
 Mu 'n bhòrd ann an rancaibh,
 Olaidh e gu càirdeach,
 Deoch slàinte na baintighearn,
 Bitheadh h-uile fear do chàch,
 Mach o Sàlaidh, toirt taing dha,
 An rìbhinn àluinn, aoibhinn, òg.

Shuidh mi ann an dùsal,
 Mar gu 'n dùisgteadh á *tranns* mi,
 A rìbhinn àluinn, aoibhinn, òg.
 Is chunnaic mi 'n triùir ud,
 Le 'n sùilean, 's le 'n samhhlachd,
 A rìbhinn àluinn, aoibhinn, òg.
 Do réir mar a dh' fhaodainns'
 An aodain a rannsachadh,
 Gu 'n dùraichdeadh Sàlaidh,
 Am Màidsear 'n a bhantraich.

¹ Stent.

Tha aoibhneas air Deòrs',
 Mu 'n bhròn bh' air a' Ghranndach,
 A rìbhinn àluinn, aoibhinn, òg.

Cha 'n 'eil a h-aon,
 'S a' *Bhatàillea*n d' an eòl thu,
 A rìbhinn àluinn, aoibhinn, òg.
 Nach 'eil 'n am bruadaichibh,
 Fuasgailt' is pòsda,
 Mu 'n rìbhinn àluinn, aoibhinn, òg.
 Ach gu ruigeas Teàrlach—
 Am Màidsear a b' òige,
 Ged bu chruaidh 'ainm
 Ann an armait Rìgh Deòrsa,
 Chaoch'leadh e Aogais,
 Le gaol fa do chòir-sa,
 A rìbhinn àluinn, aoibhinn, òg.

Am fear a bhios an gaol,
 Cha 'n fhaodar leis 'fhuadach,
 A rìbhinn àluinn, aoibhinn, òg ;
 'S ann is cruaidhe 'chàs,
 Ach am pàidhear a dhuais dha,
 A rìbhinn àluinn, aoibhinn, òg.
 Bheir mi mo sùil,
 No fuilingidh mi cluas dhiom,
 Ma tha aon de 'n triùir,
 Cia tric iad 'g a do luaidh'
 Cho tinn le do ghaol,
 Ris an aon fhear a 's fuath leat
 An rìbhinn àluinn, aoibhinn, òg.

IN PRAISE OF SALLY GRANT.

Luinneag.—Fear a dhannsas, fear a chluicheas,
 Fear a leumas, fear a ruitheas,
 Fear a dh' éisdeas, no ni bruidhean,
 Bi 'n creidheach' aig Sàlaidh.

SHIUBHAIL mi dùthchan fada, leathan,
 'G amharc inighean agus mhnathan ;
 Eadar *Tunga* 's *Abair-readhon*,
 Cha robh leithid Sàlaidh,
 Fear a dhannsas, &c.

An *Duncidin* 's an *Dun-didhe*,
 'S a h-uile ceum a rinn mi dh' uighe,
 Cha 'n fhaca mi neach coltach rithe,
 Bean mo chridhe Sàlaidh.
 Fear a dhannsas, &c.

'S maith a clàistinn, 's maith a fradharc,
 Blasd' a càil agus na their i,
 'S maith do 'n fhear a thàireadh 'n gaire,
 Do dhoireachan Sàlaidh.
 Fear a dhannsas, &c.

'S maith a muigh, 's is maith a stigh i,
 'S maith 'n a guth i, is maith 'n a dath i;
 'S maith 'n a suidhe 'n ceann na sreath' i,
 'S maith 'n a breith 's na h-àireach.

Fear a dhannsas, &c.

Fear a dh' iarras i 's nach fhaigh i,
 'S fear nach iarr i a chionn aghaidh,
 Cha robh fhios a'm co an roghainn
 Thaghainn as na dhà sin.

Fear a dhannsas, &c.

Caiptein treun nan *Grenadeer*,
 'S àirde leumas, 's feàrr a ruitheas,
 Cha n 'eil àit an dean i suidhe,
 Nach bi esan làimh rith'.

Fear a dhannsas, &c.

Na 'n d' rachadh 'dealbh a chur 's a' bhrataich,
 Ann an arm an Iarla Chataich,¹
 Bhiodhmaid marbh mu 'n leigteadh as i,
 Ged thigeadh neart a' Phàp oirnn.

Fear a dhannsas, &c.

¹ The Earl of Sutherland's Regiment was raised in 1759. Rob Donn was one of the Durness Company.

THE "GEIGAN."

The "Geigan" was the nickname of a would-be poet of the name of Sutherland.

'S DUILICH leam creidsinn.
 Mu thoimhsean a' Ghéigein,
 No gin a bha mar-ris,
 Bhi baileachadh 'n céille,
 Air a leithid do bheum,
 'S a chuala sin oth'.

Ma gheibh a leithid,
 Do fhasan cead éirigh,
 Faodaidh iad tuilleadh
 A dheanamh do bhreugan,
 Ma bhios sinn 'n ar tàmh,
 'S gu 'n leig sinn sud leoth'.

A leithid do dhi-moladh,
 Dheanamh do leanaban,
 Bha gun chron cumaidh,
 'S na h-urra bha dealbhach,
 'S a thainig do fhine
 Cho maith 's a bha 'n Alba,
 Bheirinn mo mhionnan
 'S gu 'm b' urradh mi 'dhearbhadh,
 Chanainn gu 'm b' fhearra dhuinn,
 'M balach a spoth.

2 ean
 re pp. 290-1

Ged tha na Sutharlaich
 Ullamh gu beumadh,
 Na biòdh iad tuilleadh,
 Ri urra cho beusach,
 'S a thàinig dhiubh féin,
 No neach thainig romp'.

An duanaidheachd sgaoilt' ud,
 Nach d' fhaod iad a dhlùthachadh,
 Ach iad bhi gu rèapach,
 Feuchainn an dùrachd,
 Bha aca le gamhlas,
 Agus le goimh.

Tè gun chron cumaidh,
 O 'm mullach g' a h-earball,
 Dh' éireadh le h-earradh,
 Cho grad ris an earba,
 'S ge tapaidh an Géigean.
 Bu chéile dha Barb'ra,
 Bhiodh e cho sona,
 'S ged theannadh Rob Dearg rith',
 'S bheirinn mo làmh
 Gu 'n cumadh i romp'.

Cha 'n 'eil agam umhaill,
 Mu 'n chumha ni Sine,
 'S cha mhò orm Mairi,
 Na sàthadh ni prìne,
 'S cha 'n 'eil an cleamhnan,
 'N an cùis-eagail domh.

'S cha 'n fhuiling mi màbadh,
 Do phàirtibh na Sgìre,
 Air son na gràisg
 Da 'm bu chàra bhi 'n dithreabh,
 Eadar sgìr' *Chùin*,
 Agus bràighe sgìr' *Loth*.

Ged tha na breitheamhnan
 Maith air ar fàgail,
 'S comas aig trusdairean
 Cus do na breugan;
 Ach an téid mise
 Ni 's mìosa, na tha mi,
 Bheir mi mo mhionnan
 Nach fuiling mi tàmailt,
 Do 'n aon neach a 's tàire,
 Rugadh an so.

CATHERINE MACKAY TO GEORGE MACLEOD.

Luinneag.—’S toigh le Seòras Leòdach mise,
 ’S tha e ’n dùil gu ’m pòsainn esan,
 Sgaoil iad anns an fhòd so nis,
 Gur toigh le Seòras Leòdach mi.
 Ged tha e air dòigh
 Na sheòrsa cachdain domh.

’S MÒR an éis rinn breugan fhleasgach dhomh,
 Chuir iad le sreup o fheum an *Catadh* mi,
 Cha ’n fhaigh mi reum gu léine dheasachadh,
 An déigh a thigh’nn dhachaidh gu gheata MhicAoidh.
 ’S toigh le Seòras, &c.

Mu ’s d’ thàinig fuirm no cuirm na caluinne,
 Thigeadh e ’m fhàilms’ gun ghairm le ealaidh,
 Dh’ aithnichinn air ’ìomchàir timchioll a’ bhaile,
 Nach tè ’s am bith eile bh’ air ’aire ach mi.
 ’S toigh le Seòras, &c.

’N uair dh’ éireas air Seòras Leodach leasanach
 Thig e gu guamach, sluaisteach, slaiceanach,
 ’S thèid e mu ’n cuairt gu luath gu m’ leth-taobh,
 ’S cha téid e dhachaidh a dh’ easbhuidh na h-aont.
 ’S toigh le Seòras, &c.

'N uair a shuidheadh e sìos mu m' chomhair,
 'S e a chuireadh air théis gach gleus is gothair,
 Sheinneadh e 'n deuchainn ghleusd le rothair',
 Is chanadh e " Hithinnin, hoithinnin, hì."

'S toigh le Seòras, &c.

Nach fhaic sibh mar thréig an Géigean¹ tapaidh mi,
 Le shiosta-cot' béin, 's le 'fhéileadh breacain,
 B' fheàrr leam e féin 'n a éideadh, deasaicht'
 Na do chuid beartais, do phearsa 's do phìob.

'S toigh le Seòras, &c.

¹ Sutherland, the poet, whom Catherine held in more esteem than she did George, the piper.

TO CATHERINE MACKAY,

Who married George Macleod, forsaking the "Geigean." See the previous song. (2)

Luinneag.—Tha mac a' chiobair 'n a chlò,
 Fear iomain laogh agus bho,
 'N uair leig e 'm Pìobair 'n a coir,
 'S gur esa b' aosaire coir.

'S E mo bheachd nach dean thu saighdear,
 'N uair ghlac thu i 's i 'n a maighdean;
 Fhuair thu cothrom latha 's oidhche,
 'S chaill thu 'm pears' ged 's leat an t-oighre.
 Tha mac a' chiobair, &c.

Tha Seòras cho glic ri balgair,
 Air fhios dha féin nach robh falbh aig',
 Air an eilid ghabh e marbhan,
 An déigh a lot le mac an t-sealgair.
 Tha mac a' chiobair, &c.

Nach maith a' chiall do chù òg,
 Nach fhaca riamh leigeadh còir;
 'N uair ghlac e 'm fiadh a bha leont',
 Agus na ceudan fa 'chòir.
 Tha mac a' chiobair, &c.

Nach 'eil am pìobair air chòir,
 'S nach 'eil e rìreadh air chòir;
 Ged tha 'n "Gheigean" fa 'chòir,
 Cha ghabh e mìo-thlachd d' a dheòin.
 Tha mac a' chìobair, &c.

Ged tha nì aig MacLeòid,
 'S ged tha 'dhaoine ro chòir;
 'S e sud bu dìlse d' a seòrs,
 Na giollan pìobair 's e leònt'.¹
 Tha mac a' chìobair, &c.

'S neònach leam Ban-triath na sgìre,
 Nach d' aithnich mi riamh mì-dhìreach,
 'N uair thug i air ceud ogha chìobair,
 Dhol tur dhe an t-sloinneadh dhìreach.
 Tha mac a' chìobair, &c.

'S cosnach air muir is air tìr e,
 Gu briosganta, balganta, pìobant',
 Bheir do Chéitidh ceart mar chi e,
 'S ceart ri altrum dalt a' phìobair.
 Tha mac a' chìabair, &c.

Cha b' aobhar ghàire do 'n inighin,
 Esan bhi stabhach m' a timchioll;
 Bhreugnaich e 'n gnath-fhocal iomchuidh,
 "Cha seas an càirdeas air aona-chois."
 Tha mac a' chìobair, &c.

¹ Macleod was lame.

Cha 'n 'eil mi gabhail fa chòir,
 Gu 'n dean e cobhair ni 's leòir ;
 Chumail an lobhair ud beò,
 Is 'athair foghainteach, òg,
 Tha mac a' chìobair, &c.

Chunna mi anns a' *Bhad-chall* e,
 'S beag bha do thrusgan nan Gall air ;
 Cha b' ioghnadh ged chuirteadh clann air,
 Bha biodag is breacan nam ball air.
 Tha mac a' chìobair, &c.

Bha 'n duine suainte gu leòir,
 Bha breacan guanach m' a shròn,
 Bha féileadh cuaiche m' a thòn,
 'S bha *strap*-guail' air a chòt'.
 Tha mac a' chìobair, &c.

Bu mhaith le Iain ¹ mar eilldeir,
 Bhi leasach' an t-Seisein le *fine*,
 Bhi 'g athris oirre gu robh cloinn aic'.
 'S gun fhios nach robh i 'n a maighdean.
 Tha mac a' chìobair, &c.

¹ John Mackay, Borley, appears to have been a member of Session before 1765. John Mackay, junior, also an elder, was in office till 1803.

CATHERINE MACKAY'S FIRST BORN.

Luinneag.—Hithill ohoro thugaibh
 'M mac a rugadh air eigin,
 'S ge b' e chuireadh an clodh e
 Bha rud neonach mu dhéighinn,
 Gun aon fhocal a dh' fhàs da,
 Rinn e 'mhathair tur bhreugach,
 Seachd mìosach do 'n phìobair,
 Agus naoidh do'n Ghéigein.

'S i Màiri 'n Iùil¹ a bha eòlach,
 Rinn i 'n tròcair bha feumail,
 Caoidheach, Sutherlach, Leòdach,
 Thoir as an rognach bu léir dhi;
 'S ged nach b' ùrradh dhi innseadh,
 Liuthad mhìos bha i 'n éigin,
 Leig i mach e a phrìosan
 As an rùm iosal aig Cèitidh.

Hithill ohoro thugaibh, &c.

Chunnaic mis' thu gu cumant'
 Mu chomhair na h-uiread do dhaoine,
 'S bha thu 'g ràdh nach do phòg thu
 Duine beò ach am pìobair.

¹ The midwife.

Ach 'n uair dhearc sinn gu dìomhair,
 Air a gnìomh bha air a t-ìomchair,
 Ged bha do bheul gle chealgach,
 Rinn tearball an fhìrinn.

Hithill ohoro thugaibh, &c.

Oir bha Bhana-Mhorair starach,
 'S gur h-i bu choireach r' am pòsadh,
 Chaillidheadh i fear as a fine,
 No deadhadh an gille le Seòras.
 Bheiredh i molt as an *Fharaid*,
 Gusan faigh a' bhan-altrum feòil dheth,
 Agus bolla gu aran,
 D' an chuid a 's glaine d' an eòrna.

Hithill ohoro thugaibh, &c.

An sin thuirt bean Dhomh'll 'ic Dhòmhnuaill,
 'S ann is còir do na ceudan,
 Bhi 'g a àireach mar Leòdach,
 O 'n tha Seòras bochd liathach,
 Ach ma 's Sutharlach thà 'n sud,
 Gheibh mo bhràthair-s' a' cheud ghreis,
 'S ma se MacAoidh air an t-slàn e,
 'S mis gu bràth a ni bhiadhadh.

Hithill ohoro thugaibh, &c.

Captein Iain á Strathaidh,¹
 Bha e feitheamh na h-uaire,
 Ach an àm dol gu Seisein,
 Dh' ìomchain lethsgèul mu 'n cuairt e.

¹ John Mackay of Strathy intromitted with these lands in 1752, and in 1756 had sasines of lands in Caithness.

Ach na saòilsinn-s' gu 'm b' leis e,
 Mu 's cuirteadh ceist air no gruaman,
 Chumainn fhéin e ri baisteadh,
 Air son an eich ud a fhuair mi.

Hithill ohoro thugaibh, &c.

Tha cagar bheag agam fathast,
 R' a thoirt do fhear *Eilein Shanndaidh*,¹
 Bha e 'm *Baile-na-cille*,
 Mu 'n tràth so 'n uraidh 's a' gheamhradh.
 O 'n tha 'n chùs mi-chinnteach,
 'S gu 'm faod cuibhleachan tionndadh,
 'S fhearr a bhiadhadh gu falchaidh,
 Is gu 'n dearbhar a' chlann air.

Hithill ohoro thugaibh, &c.

¹ Robert Mackay, brother-german to Major Hugh Mackay of Farr, had sasine of Islandhanda and others, 21st July 1749.

TO A YOUNG FRIEND.

GUR muladach mi 'n còmhnuidh,
 Measg cuideachd 's mi m' ònair,
 'S ged bheir mi greis air spòrs,
 Bidh mi trom, trom, trom.
 Gur muladach mi, &c.

Ach ged 'eil mi ro ghnìomhach,
 Mu 'n ni mu 'm bheil mi miannach,
 Gidheadh cha neil mo chrìochan,
 Dol leam, leam, leam.
 Air son ged 'eil, &c.

Gach seachduin dhomh mi-fhaoilteach,
 Gach là a' deanamh saothrach,
 'S gach oidhche luidhe m' aonar,
 An rùm, rùm, rùm.
 Gach seachduin dhomh, &c.

Di-sathuirn bidh mi gruamach,
 'S Di-dòmhnach bidh mi smuainteach,
 'S air moch-a-thràth Di-luain,
 Théid mi null, null, null.
 Di-sathuirn bidh mi, &c.

Ged ruigeas mi gu h-anmoch,
 'S ged fhairich mi mo mheanmuinn,

Cha 'n fhaigh mi cainnt á Barabra,
Ach gann, gann, gann.

Ged ruigeas mi, &c.

Le iomadaidh luchd mì-ruin,
'Cur bacadh air ar miannaibh,
'S 'g a folach-sa á m' fhianuis,
Gu teann, teann, teann.

Le iomadaidh, &c.

Sin 'n uair labhair Bàbaidh,
"Tha roghainn diubh a b' fheàrr leam,
Na 'm faighinn sud gu m' àilghios,
'S an àm, àm, àm.

Sin 'n uair labhair, &c.

"O athair, na biodh fearg ort,
Tha 'n roghainn ud neo-chearbach,
Am fear a 's fhaid' bha 'g earbsadh,
Leig leam, leam, leam."

O athair na biodh, &c.

Mo bharail air do rannsachd,
Is t' fhanadh anns an aon stagh,
Nach 'eil thu 'g a mo chunntadh,
Ach gann, gann, gann.

Mo bharail air, &c.

Do dh' innseadh dhuit nach fìor sud,
Thoir dhomhsa pears' an lìon-anart,
Is gleidh do chuid is t' ìomhaigh,
Gu àm, àm, àm.

Do dh' innseadh dhuit, &c.

TO MARY MACKAY OF BIGHOUSE,

On the occasion of her marriage with William Baillie of Ardmore.

Air fonn:—"Tha lidhe 's an abhuinn 's an allt."

CHO fad 's a tha cliù nan Reul tuath',
Thar gach reannag tha shuas a' toirt car,
Cha lugha tha Màiri NicAoidh,
Toirt urraim os ceann Mairi Carr.

Cha 'n ann ged tha 'sùilean mar innleachd,
Gu smùsachadh inntinn nam fear,
Air chor 's gu 'n robh mòran 'g a h-iarruidh,
O dheas, is o 'n iar, is o 'n ear.

Ach oir a tha feartan 'n a h-aodan,
Mar tha anns a' ghréin 's i 'n a teas;
Mu 'n aon fhear a sheallas gu dùr oirr',
Bheir ceudan an sùil' air an ais.

Cha mhò tha do neart anns a' *chanon*,
Chur ghaisgeach le 'anal air falbh,
Na 'n cumhachd th' aig Mairi gu 'n tarruing,
Le 'seallaidhnibh banaile, balbh'.

'S ann tha luchd-oifig is beathach'
Is àireamh d' an leithidibh sin,
A' ruith ann an cùisibh a 's dàcha
Bhi fiùghail air Màiri mar bhean.

'S caomh leis a' Chaiptein an oifig,
 Cha 'n ann air son gnothuich an Rìgh,
 Ach gus am bi 'onoir ni 's àirde,
 'S gu 'm buinig e Màiri NicAoidh.

Buinidh do 'n Bhàillidh mòr cheartas
 A thoirt do gach neach thig 'n a ghaoith ;
 Ach cluichidh e *tric* air a nàbaidh,
 G' a philleadh o Mhàiri NicAoidh.

Am fear 's tha cho sona 'n a phòsadh,
 'S gu 'n chothaich e 'n òigh s_x thoirt a mach,
 'S e beath' na tha ris-sa am farmad,—
 Tha esan gun f harmad ri neach.

An Caiptein a dhearbh leis na sheinn e,
 Gu 'n robh e gu tinn ri car seal,
 Dh' fhòghnadh dha sealladh d' a h-aodan,
 Gu 'leighis o ghaol Màiri Carr.

Ged chuireadh fortan ceud fàilt' air,
 'N a stòras, 'n a chairdean, 's 'n a mheas ;
 Cha 'n urradh mi mholadh ni 's cruaidhe,
 Na innseadh gun bhuannaich e is'.

Ach ged a tha Màiri cho cliùteach,
 'S e 'n ni a chuir crùn air a sealbh,
 An cothachadh treun rinn *Gleann-Iughair*,¹
 'N uair thug e a piuthair air falbh.

¹ Colin Campbell of Glenure married her sister Janet, daughter of Hugh Mackay of Bighouse.

Oir tha i cho fùghail air dànaibh,
 'S a bheireadh r' a dheanamh do *Phope*,¹
 Tha i nis bliadhna 'n a màthair,
 'S e sud a dh' fhàg Màiri 'n a *top*.

¹ Pope, the poet.

TO ALEXANDER CORMACK.

'Cormack was the Baron Bailie of the district. He paid over part of the fines imposed in his courts to the Kirk-Session for behoof of the poor. He seems to have had a sort of oversight of those requiring assistance from the Session, and his name occurs frequently in the parish accounts to May 1773. Rob Donn and he were good friends till shortly before this song was composed as a reply to one of Cormack's to Clarke of Cnocbreack. Cormack was a poet of some repute himself.

SHANNAIDH, cha 'n 'eil spéis agam,
Do ghamhlas ris a' Chléireach ud,
Ach 's teann leam bhi 'g ad éisdeachd,
O 'n a thug thu beum air clann.
Shannaidh, cha 'n 'eil, &c.

Ged ni fear gàir' 'n ad fhianuis riut,
Gu t' àireach ann do dhìomhanas,
Canaidh iad gu dìomhair,
Nach robh focal fìor 'n ad cheann.
Ged ni fear, &c.

Eisdidh iad gu tosdail riut,
Air eagal t' fhearg a bhrosnachadh;
Oir tha iad faicinn coslais ort,
Gu 'n d' fhàs do thoimhsean gann.
Eisdidh iad, &c.

Bitheadh iad ciotach, cealgach, riut,
Mar bhios fear glic ri balgaire,



'N uair bhios a làmh 'n a charbad,
Is an caothach dearg 'n a cheann.

Bitheadh iad ciotach, &c.

Thuit thu le droch thrì rudan,
Eudach, òl, is aotramas ;
'N uair a dh' fhàs thu baoth leo sud,
Cha b' e 'n tìom dhuit dheanamh rann.

Thuit thu le, &c.

An rùidhtear dona mhilleas rud,
Bidh caoidh, is gainne, 's tinneas air,
Bidh farmad agus iomas air,
Ma bhios fear cinnicht' ann.

An rùidhtear dona, &c.

Cha b' ioghnadh leam ged b' olc leat,
Bhi toirt airgiod o na bochdaibh ud,
Thu féin gun latha cosnaidh, is
Do stoc air dol 'n a dheann.

Cha b' ioghnadh leam, &c.

Ma leanas tu ri d' éisgealachd,
'N ad'luidhe sin, 's nach éirich thu,
Cha 'n fhada nach thu féin am bochd,
Cha feumail 's a bhios ann.

Ma leanas tu, &c.

Ciod a' bhuint' bha agad-sa,
Ri Seisein no ri eaglaisibh ?



'S nach robh thu riuth ach teadalach,
 'S nach b' fhada dh' fhan thu ann.
 Ciod a' bhuint', &c.

Shaoil leam gu 'm bu nàire dhuit,
 An t-aideachadh a mhàbadh,
 'S gur tu féin a theich gu dàna,
 'N déigh do làmh chur ris a' chrann.
 Shaoil mi, &c.

Bho 'n sguir thu do'n diadhaidheachd,
 'S a shin thu ris an t-sriopaidheachd,
 Gu 'm bheil do thigh na ghriosaich dhuit,
 'S na h-uile nith' tha ann.¹

Ach ged b' olc na stòpannan,
 'G an tomhas air na bòrdaibh ac',
 Bha Sanndaidh riamh ag òl orr',
 Gus an d' fhàs a phòcaid gann.
 Ach ged b' olc, &c.

Gu 'n d' luidh thu orr' gu bliadhnachail,
 Gun chomhairl' duine riamh ghabhail,
 Dh' òl e 'n leth an —,
 Rud a nigh a chiall á 'cheann.
 Gu 'n luidh thu, &c.

Tha gnàth-fhocal a' Ghail againn,
 Tha buintinn ri do ghloichdearachd,
 "*Once mad, never wise*" —
 Leig uainn an *subseig* fann.
 Tha gnàth-fhocal, &c.

¹ This stanza was omitted from previous editions.

ALEXANDER CORMACK AND ROB DONN.

A Dialogue.

As mentioned already, the poet and Cormack were good friends at this time, which was prior to the song to the "Geigean" on p. 285. As an indication of the friendship which subsisted between the two, it may be mentioned that Rob Donn had a child baptized George on 12th September 1769, and on the 14th Cormack had his son baptized by the same name.

Air fonn :—"Logan Water."

A. C.—CEUD furan is failt ort féin a Rob Dhuinn,
Gu 'n chaill thu do thàland am bà-theach MhicAoidh,
Mur caochail thu àbhaist, gu 'm fuiling thu tàmailt,
Ma chluinneas do chàirdean gu 'n chaill thu do chli.

R. D.—Tha mise mo thàmh ann am bà-theach Mhic-
Aoidh,
'S na gnothuichean aige-s' dh' fhàg m' aigheadh fo
stri;
'S e sin bheireadh orm-sa, gu 'm fuilinginn do 'n
Ghéigein,
Sineadh leis féin air a mhàbairachd bhaoth.

Ach bheir mi mo mhionnan nach bi mi aig sith,
Ma chluinneas mi tuilleadh o 'n duin' ud a chaoidh;
O 'n tha mi cho abuich toirt freagairt duit féin,
Cha mhò orm és' na 'n gobhlachan gaoith.

A. C.—Tha e gu tinn, 'n a luidh' air a dhruim,
 'S 'g a leigheas le drine, is ìm, is èin ;
 Se eanaraich a' choilich air fholach le h-ìm,
 Chuir riplis a dhruim a mach air a thòn.

R. D.—Ged rinn thu a leigheas, cha d' rinn thu a'
 chòir,
 N uair dh' innis thu 'n acfhuinn a leighis a leòn,
 Mur biodh an leigheas a thug bean Shanndaidh Cor-
 maig,
 Bhitheadh e marbh, 's cha chluinnteadh a bhròn.

PIBROCH OF AODH'S WIFE.

THOGAIREADH bean Aoidh,
 Thogaireadh bean Aoidh,
 Thogaireadh bean Aoidh
 Uainn do dh' *Aisir*,
 Thogaireadh bean Aoidh,
 'N aghaidh na gaoith',
 'S rinn iad MacAoidh
Aig Lochan-nan-Glaimhidheach.

'S folluiseach a dh' fhalbh i,
 Callaidheachd an déigh Aoidh,
 Thoilich i bhi 'n a mnaoi,
 'N àiteachaibh fàsachail.
 Chunnaic mise mar bha i,
 Turraban an déigh Aoidh ;
 'M Bealach Eadar-dhà-bheinn,
 B' àill leo gu 'n tàmhadh iad.
 Chunnaic mi rud eile ris,
 Dh' innis domh nach robh sibh saor,
 H-uile aona d' an ni,
 Sgaoilt' feadh nan àiridhnean.

'S chunnaic mi thu féin, Aoidh,
 'N uair a rinn thu 'm pill,
 Gurraidh cruinn anns a' bheinn,
 'S duilich dhuibh 'àicheadh.

'S folluiseach, &c.

'S suarach an t-uidheam,
 Do ghruagach no nighin,
 Bhi pronnadh 's a' bruidhean,
 Is cab oirre gàireachdaich.
 Triall chun na h-uighe,
 Gun ghnothuch no guidhe,
 A' mhealladh le bruidhean,
 Pàisteachain bà-bhuachail.
 Ma tha agaibh do chridhe,
 Na philleas mo bhruidhean,
 Théid mis' air an t-slighe,
 Is feuchaidh mi 'n t-àite
 An robh sibh 'n ur dithis,
 'N ur luidhe 's 'n ur suidhe,
 'S mu 'n ruitheadh beul duibhe,
 B' fheàrr gun a chlàistinn.

'S suarach an t-uidheam, &c.

Na càirdean bu deala bha stigh,
 Chàirich iad iomadh fear roimp',
 Dh' fheuchainn an cumadh iad uaith,
 Ailghios nach fuilingibh 'n lagh',
 Thionndaidh i 'bus ris an fhraigh,
 'S bhòidich nach pilleadh i troigh,
 Chaidh gus an ruigeadh i 'n tigh,
 Am b' àbhaist do 'n ghille bhith roimh.

Dh' fhàg i an t-aran a' bruich',
 'S dh' fhalbh i o thilleadh a' chruidh,
 Dh' àicheadh i comhairl' 's am bith,
 'S mhèarsail i dh' *Aisir* uainn.¹
 Mhuinntir a thachair a muigh,
 'S iad a fhuair sealladh a' chluich',
 Anna 'n a ruith, teannadh o 'n tigh,
 'N deigh a' ghille chraiceanaich duibh²
 'N deigh a' ghille chraiceanaich.

Na cairdean bu deala, &c.

Thogaireadh bean Aoidh, &c.

¹ The popular local version of this and the two preceding lines runs thus :—

“ Is leum i an amhuinn na ruith'
 Boideachadh nach till' i tuille
 Gus an ruigeadh i 'n gille 'n Asair.”

The version published in Gillies' Collection in 1786 has in place of the line noted the following :—

“ 'S shnamh i 'n amhuinn air chrith,
 'N deigh a ghille Mhoileinich duibhe,'

² This line was omitted in previous editions.



THE FISHER'S MARRIAGE.

CHO luath 's a thig an geamhradh,
 Bithidh danns' againn agus ceòl ;
 Co a 's àirde leumas,
 Na céile Ni 'c Nèill-ic-Eòin ;
 Gur mise chuireadh pàirt
 Anns a' bhaidse, ged b' ann de 'n òr,
 Mochthrath an latha mhaireach
 'N déigh màrsail nan casan mòr'.

'N saol thu fhein nach duaineil
 An sluagh ud a' dol air stòl,
 Ise leis a' chuaran,
 'S an t-uachdar aige san á 'bhròig ;
 Shaoil mi air mo bhriathar,
 'S an t-iasgach a' dol air chùl,
 Gu 'n tigeadh am fear liath ud
 Am bliadhna dheanadh a' chùis.

Agus do leigeas sinn uainn iad
 'S an uair ud, an déigh bhi pòsd',
 Cha dean iad ceum réidh,
 Ach a' bhi beiceadaich
 'S a leum air an leth-chosaibh,
 Dheth 'n taobh air am bheil an leòn ;
 Cha 'n 'eil neach bhiodh làmh riu
 'N tràth ud, nach faigheadh spòrs.

O 'n dheanadh i a bhiadhadh,
 Gu rianail 'n a luidhe 'n cùil,
 Ciod an rathad àraich
 A b' fheàrr na sud na dhùil.
 Gheibh e pailteas aodaich
 Gun dìth, gun deasbhuidh lòn,
 O 'n tha a' bhean ag innseadh
 Bhi gealltanach air ni 's leòir.

'S ann a bhios a ghiùrnaich
 Air dùirn Ni-'ic-Neill-'ic-Eòin,
 Is i 'n a gurraidh air a cèal,
 A' càradh nan sopanan,
 'S a sgaoileadh nam pocanan,
 'S i 'g éideadh a chois le clò;
 'S maith an rathad àraich
 Sud dhà-san ri fad a bhed.

MARION AND HER LOVER.

Air fonn :—" Flowers of Edinburgh."

THA maighdean 's an àite s'
 Tha àireamh do bhliadhnaibh
 Is shaoil leam nach pòsadh
 Neach beò i, chion briadhad ;
 Ach 's garbh-dheanta calg-fhionnach
 Calbhar r' a bhiadhadh,
 An gille dubh ciar-dhubh,
 Tha triall 'n a gaoith.

'S e 'n gille dubh ciar-dhubh,
 Ciar-dhubh, ciar-dhubh,
 'S e 'n gille dubh ciar-dhubh
 Tha triall 'n a gaoith.

A Mhairiread, cha chòir dhuit
 Bhì gòrach no fiata,
 Tha Marbhaist ni 's leòir dhuit,
 An còmhnuidh 'g ad iarraidh ;
 Ni 's araidhe cha 'n eòl domh,
 'S ni 's bòidhche cha b' fhiach thu,
 Na 'n gille dubh ciar-dhubh,
 Tha triall 'n ad ghaoith,
 'S e 'n gille dubh ciar-dhubh, &c.

Tha ministèir còir ann,
 Is mòran do chiall aig',
 'N a thaoitear do 'n inghean,
 Gun iomrall gun fhiaradh ;

Is b' fheàrr leis, an òigh
 Bhi gun phòsadh seachd bliadhna,
 Na 'n gille dubh ciar-dhubh
 Bhi triall 'n a gaoith.
 'S e 'n gille dubh ciar-dhubh, &c.

'Ged bhiodh ann a phòcaid,
 Do dh' òr na th' aig Iarla,
 Bu mhòr a' chùis bhròin e
 Do 'n òigh tha e 'g iarraidh ;
 Sùilean is sròn,
 Agus feòsag, is fìaclan
 A' ghille dhuibh chior-dhuibh,
 Tha triall 'n a gaoith.
 'S e 'n gille dubh ciar-dhubh, &c.

'S olc an leannan òineid
 An t-òlach s' 'n a fhìonaig,
 'N a luidhe 'n a chòta,
 'N a rògaire mìodhoir,
 A shàilean 'n a thòn,
 Is a shròn ris a' ghrìosaich ;
 'S e 'n gille dubh ciar-dhubh
 Tha triall 'n a gaoith.
 'S e 'n gille dubh ciar-dhubh, &c.

'Tha pung ann a chàileachd,
 Thug bàrr air na ceudan ;
 Tha 'aogas ro ghrànda,
 'S e air faile 'n t-srianaich.

An uair bha e 'n *Grùididh*,
 Cha taobhaicheadh fiadh ruinn,
 Leis a' ghille dhubh chiar-dhubh
 Bhi triall 'n an gaoith.

'S e 'n gille dubh ciar-dhubh, &c.

Ged tha e cho daochail,
 Is aogas cho fiadhaich,
 Bithidh feum air 's an tìr so,
 Air tioman de 'n bhliadhna,
 A thoirt ghabhraibh o mheann,
 'S a chur chlann dheth na cìochan ;
 'S e 'n gille dubh ciar-dhubh
 Tha triall 'n a gaoith.

'S e 'n gille dubh ciar-dhubh, &c.

'N uair a bha sinn cruinn
 Anns a' bheinn, 's sinn ri fiadhach,
 Bu tric a bhiodh tu 'n sàs
 Anns an *t-sauce-pan*, is biadh ann ;
 Bhiodh eagal ar bàis oirnn,
 Gu 'n cnàmhadh tu bian oirnn,
 A ghille dhuibh chiar-dhuibh,
 Tha triall 'n a gaoith.

'S e 'n gille dubh ciar-dhubh, &c.

GLENGOLLY.

Air fonn :—"Lochaber no more."

Luinneag.

Gleanna-Gallaidh, Gleanna-Gallaidh,
 Gleanna-Gallaidh nan craobh;
 Cò a chi e nach mol e,
 Gleanna-Gallaidh nan craobh.

Ri faicinn crìoch àrdain,
 'G a mo bhreugadh gu taobh,
 'S ann a smuainich mi fanadh,
 An Gleanna-Gallaidh nan craobh.
 Gleanna-Gallaidh, &c.

Cha 'n àill leam bhur n-airgiod,
 'S ri bhur n-arm cha bhi mi;
 Cha diùlt mi bhur drama,
 Ach ri tuilleadh cha bhith.¹
 Gleanna-Gallaidh, &c.

Ged a gheibhinn gu m' àilghios,
 Ceann-taile MhicAoidh,
 'S mòr a b' annsa leam fanadh,
 An Gleanna-Gallaidh nan craobh.
 Gleanna-Gallaidh, &c.

¹ Referring to efforts made to induce him to leave this district, where his hunting proclivities had too much scope to be acceptable to those in power.

Fonn diasach, 's mòr a b' fhiach e,
Gu fiadhach 's gu nì,
Aite sìobhalt' ri doinionn,
Is nach criothnaich a' ghaoth.
Gleanna-Gallaidh, &c.

JOHN DONN AND CATHERINE PHAIL.

John Donn in Crosple had a child baptized Hugh—22nd July 1770. Catherine appeared before the Kirk-Session on 12th November 1764.—*Par. Reg.*

Air fonn:—"O'er the Hills and far awa'."

B' FHEARR leam gu 'm pòsadh

An t-oganach grinn,

Gheibhinn banais òlar,

Is ceòl a bhiodh binn.

Tha sliochd ud gun dèanadh,

'S tha cràdh orm d' a chinn,

Oir 's ionndrain á bàghan

Pòl mac Iain Duinn.

Dona sin a Phàileig,

Ma chaidh Iain Donn

Dh' iarraidh nan àilleagan

Dh' fhàg e air chall.

Gur measa mar dh' éirich,

Chaidh 'n fhéill thar a bonn,

Le tinneas a leum air,

Dh' fhàg a ghéillinean lom.

'S e 'n leigheas bu shaoire

Chaidh 'shaoithreachadh dha,

Bùrn¹ deth na bhìth,²

No do 'n aol, na 'm b' e b' fheàrr;

¹ Water.

² Tar.

B' e deireadh na cùise,
 Bhi 'g a sgrùdadh le sàl,
 Bhi 'g a ghabhail le sùileig,
 A sgùird nighein Phàil.

Tha 'chasan 's a làmbhan
 Gu cràicinneach, cruinn,
 'Amhach 'm bheil òirleach
 Smiot shròin os a cinn ;
 Tha cromadh ¹ 'n a shléisdibh,
 Is réis ² ann a dhruim ;
 'S a' chuid nach cuir mi 'n céill dheth,
 Cha 'n fhiach leam a sheinn.

¹ The length of the middle finger.

² A span.

THE NEW BOAT.

The owner of which was so careful of it that he would not give the use of it for a day to any of his neighbours.

NACH aoibhinn a' chulaidh ùir,
'S nighean Raoghaill air an stiùir,
Nach aoibhinn a' chulaidh ùir,
'S nighean Raoghaill air an stiùir.

Nighean Raoghaill is Caitriona,
'S làir nan siad a muigh air ùir.
Nach aoibhinn, &c.

Chaidh an cìobair is na nàbaidhean,
Agus am bàrd a chur air chùl.
Nach aoibhinn, &c.

'N leth-chrun gheall mi air bòrd duit.
Nì mi 'òl aig Màiri 'n Iùil.¹
Nach aoibhinn, &c.

Bitheadh Uilleam is Seònaid is fearg orr',
'S Bitheadh mise is Margaid 's a' chùirt.
Nach aoibhinn, &c.

Nighean uasal Phàdruig Ghrè,
'S nighean peathar bean *Bail-phùir*.
Nach aoibhinn, &c.

¹ Midwife and keeper of a small change house.

DONALD BODACHAN'S WEDDING.

Luinneag.—Sheònaid mhòir, sgòdach, bhuidhe,
 Sgòdach, bhuidhe, sgòdach, bhuidhe,
 Sheònaid mhòir, sgòdach, bhuidhe,
 Co a shuidheadh cuide riut?

DOMHNUL Bodachan mo chridhe,
 Huistein logaideach 's a nighean,
 Rinn iad a' bhanais gu cridheil,
 Gun phìobair, gun fhiodhull, gun dram.
 Sheònaid mhòir, &c.

Iain Pearsanach an cliamhuinn,
 Ged bha e 'n a dhuine rianail,
 Rinn iad a leagadh, 's a stialladh—
 Loisg iad a chiabhag 's a cheann.
 Sheònaid mhòir, &c.

Na h-airm a bha na daoine folach,
 'N uair chaidh iad uile 'n an cabhag,
 Na 'm faigheadh na mnathan car dhiubh,
 'Cha robh tuilleadh carraid ann.
 Sheònaid mhòir, &c.

Bha daoine na bainnse mì-shùghach,
 'N uair chuir iad do 'n t-sabhull gach *fuidsìdh*.

'N uair a loisg iad an cuid fùdair,
 Shìn iad an sin ri mùn 'n an ceann.
 Sheònaid mhòir, &c.

'N uair chaidh an gobhann a dh' ùrnuigh,
 Shìn am bodachan air ùspunn,
 Bha Seònaid an sin gun sùgradh,
 Agus Hùistein leigeadh bhramm,
 Sheònaid mhòir, &c.

THE BOATMAN'S WIFE.

The boatman was the owner of the boat referred to on p. 318.

THA 'm fear a tha 'n *Seumeuca*
 A' tigh'nn gu cladach,
 'S bheir e leis a dh' òr,
 Uiread 's a lìonas flagan.
 Tionailidh e chlann,
 'S an tè bhochd a th' againn,
 'S a' chuid nach bi 's an *Ridhean*,
 Gu 'm bi iad ann an *Cragaidh*.

Dh' aithnich mi air seòltachd
 Nic Ille Pheadair,
 'N uair bha a cuid òr aic',
 Dol d' a fhreagairt.
 Rinn i sgil a' mhòrain
 Chur air a' bheagan,
 'N uair a bhruich i 'n dòbhran,
 Bha air na cabair.

Tha mo bhean-s' gu tinn,
 'S tha mi gabhail eagail;
 Bidh mi muileach uimp',
 Fhad 's a tha i agam ;

Ged a bheir an t-aog i
 Uam thun na h-eaglais,
 Nach fhàir mi thaobh
 Ri Nic Ille Pheadair.

A bhean bi rium fial,
 'S na bi tric a' trod rium,
 Nì mi mòran spòrs' duit,
 Gach oidhche 's maduinn;
 Agus nì mi chòir
 Fhad 's a bhios tu agam,
 'N uair nach fhaigh mi pòg
 O Nic Ille Pheadair.

Bha mi an *Dun-éidin*,
 Agus an *Dunrobin*;
 Bha mi ann an *Dornach*,
 Agus anns an *Abaid*;
 'S cha 'n fhaca mi riamh,
 'S nach robh coire agam,
 Tè bu mheasa rian rium,
 Na Nic Ille Pheadair.

ILLEACHAN.

Luinneag.—Illeachan, an tig thu idir,
 Illeachan, an tig thu chaoidh,
 Illeachan, an tig thu 'm bliadhna,
 Na 'n tu cliamhuinn Rob 'Ic-Aoidh.

CHA 'n fhaca mis' o làthibh m' òige,
 Leithid do phòsadh an Dùth'ch Mhic-Aoidh,
 'N nighean a 's òig' aig Rob nan goibhnean,
 Pòsd' aig oighre Glog na gaoith'.
 Illeachan, an tig thu, &c.

Fhuair i ciùrradh ann an cnàmhaibh,
 A dh' fhàg i trì ràidheach' gu tinn,
 Uilleam, 'n uair theid i gu fiaras,
 Cum an t-slias'd ud os a cinn.
 Illeachan, an tig thu, &c.

Gur h-e Naoghas mac Iain 'Ic Hùistein,
 'N duine 's lùthmhoir' tha 's an tìr,
 'S éigin es' a chur r' a h-earball,
 O nach tearbar i gun taod.
 Illeachan, an tig thu, &c.

'N saoil sibh féin nach maith an stàbull,
 Fhuair an làir aig Rob MacAoidh,
 Cia b' e 's am bith a tha 'n a h-eanchainn,
 Am fear ud calg tha oirr' do mhuing.
 Illeachan, an tig thu, &c.

RORY MANN'S DOG.

Composed when the bard was a boy.

THAINIG Iain mac Iain-'ic-Eòin,
 'S b' e 'n leòmhan e 's a 'n robh taic,
 Tighinn a nuas an *Caoileum*,
 Na chruinn-leum air gach bac,
 Cha mhaitheadh e do *Bhàlas*,¹
 Na 'n tàireadh e a bhat,
 'S gu 'n dearbhadh e le 'làmhnan,
 Gu 'n d' rug a mhàthair mac.

'N uair thagair mise 'n cù sin,
 'S e Iain a dhùin mo cheann.
 Thubhairt e gu diorrasach,
 Cha 'n fhocal fìor a th' ann;
 Tha m' airgiod-s' air a' chlàr,
 A's feuchaidh mi a' bhann
 Tha agam air a seuladh,
 O làimh sgrìobhaidh Ruairidh Mhann.

Thuirte mise 'n sin gu bargaideach,
 Cha 'n 'eil do bhargan cinnt',
 Cha robh e ach gle mhearachdach,
 Is b' fhurasd a chur sgaoilt'.

¹ Wallace, the dog's name.

Dhearbhainn,' air gach buachaille
 Tha eadar an t-Suain¹ 's an *Fhraing*,
 Nach d' fhuair e riamh do léirsinn,
 Na dheanadh feum le ainnc.

Shuidh iad sud gu cealgach,
 Is iad feargach, mu na bhòrd.
 Sheònaid, bi gu furanach,
 So leat, agus bi 'g òl :
 'N uair chunnaic e gu 'n d' oibrich oirr'
 An driogaid bha 'n a sròn,
 'S e dh' iarradh e gu curaisdeach
 An cuilean a bha beò.

Bha 'n cuilean sin a' miolaran,
 'S cha 'n fhalbhadh e leis féin ;
 Rug mi air mo ghuaileachan,
 Is shuain mi i mu 'n bhéist.
 Cha mhaithinn-se mo chù,
 'S gu 'm bu diùgh leam dol 'n a dhéigh,
 Do dh' Iain mac Iain-'ic-Eòin,
 No do Dhò'ull mac Thòmais féin.

Fan-sa dheth an fhòd,
 'S na tig le d' ghlòir mi 's faisg,
 Le do chuid bhreugan luaineach,
 'S iad cho luath ris na fir chlis.
 Gheibhinn cù 's an uair,
 Mus deach a' chuain do 'n uisg ;
 Ach 's ann a bha e uainne,
 An uair ghabh Ruairidh misg.

¹ Sweden.

WILLIAM MACKAY AND ELIZABETH ROY.

Air fonn:—"Robie dona gòrach."

Tha Uilleam dona gòrach,
 Gu pòsadh air éigin,
 Tha Ealasaid 'na h-òinseach,
 'N uair dheònaich i féin e,
 Shaoil leath' o 'n bha pròis oirr',
 Gu 'm pòsadh i 'n dé e,
 Ach chuir an nighean chàm,
 Anns an àm s' dheth an fhéill e,
 Heich h-eile hò ro, ho bò, ho éile,
 Heich h-eile hò ro, ho bò, ho éile,
 Hillin 's na ho rò, nach mòr a ni an éigin,
 'N uair thogair fear gu pòsadh na siùrs-
 aich aig Davie.¹

Tha cuplaichean an nàdur,
 Chaidh dheanamh r' a chèile,
 Ma chunnaic mise h-aon diu,
 'S e ise agus éise.
 Tha Ealasaid ag radh
 Nach stà aic air léirsinn,
 Ged bhiodh e bodhar, dall,
 Ach gu 'n ceangladh sud bréid oirr'.
 Heich h-eile hò ro, &c.

¹ On 12th November 1764, Elizabeth Roy compeared at a meeting of Session and delated David Sutherland. They were fined 8 merks each, which were paid, and accounted for in the annual accounts of 1765.—*Par. Acts*.

A Bheataidh, so am bargan,
 A dhearbh gu 'n robh feum ort,
 Ge olc a radharc cinn,
 Cha 'n e 'n inntinn a 's géire.
 Cha robh a' bheag de 'n ghaol ud,
 Air sìneadh o reuson,
 Ach dìreach cleas an ainmhidh,
 Ga d' leanmhuinn mar chéile.
 Heich h-eile hò ro, &c.

ELIZABETH ROY.

MAC Mhic Alais-'ic-Uilleim,
 'S e 'n a dhuine saor ;
 Choinnich e gun solus,
 Ealasaid 'n a caoir.

Fear gun chiall, gun chlàth,
 Tha e triall 'n a déigh,
 Maitse cha 'n 'eil d'i,
 Ann an so ach e.

'M faic sibh chàraid ghloichdeach,
 Dh' fhàg mi 'n raoir an sìth ;
 Ma bhios mac 'n an déigh-san,
 Cunntar es' a trì.

Fear gun chiall, gun chlàth, &c.

Rinn do phiuthar bargan,
 Ghlac i 'm balbh air ball,
 Is bha thu féin cho tapaídh,
 'S gun sgrìob thu leat an dall.

Fear gun chiall, gun chlàth, &c.

Mur 'eil esan fearail,
 Cha tè bhanail i ;
 Gu 'n d' fhuair mosag moisean,
 Is foghnaidh moisean dh' i.

Fear gun chiall, gun chlàth, &c.

JOHN MACLEOD,

Who was bald, and for whom a wig was provided by the young women of the district. This took place when the men of the place were away with the Earl of Sutherland's regiment.

Air fonn :—"Fear Chulchairn."

DH' FHAG an cogadh fleasgaich gann duinn,
'S tha na bantraichean fo chaoir;
'S cha 'n 'eil nighean aig Rob Friseil,
Nach toir meas air Iain maol.

Gaol currachd, gràdh currachd,
Gaol currachd, currachd mhaol;
Gaol currachd, gràdh currachd,
Gaol currachd, currachd mhaol.

Ged tha 'n naidheachd so ro bhrònach,
Ni e spòrs' do phàirt de 'n tìr;
'N tè a dhiult an uraidh 'n gobhann,
Ruith an lobhair, Iain maol.

Gaol currachd, &c.

Thog na nigheanan *collection*,
A chur deis' air Iain maol;
'S gur h-e na rinn an t-airgiod uile,
Gruag, is currachd, agus cìr.

Gaol currachd, &c.

'S iomadh tè their riut am bliadhna,
Dearbh gur maith is fhiach thu gaol,

Chanadh an uraidh riut le fuath-chainnt,
Sud an spuaic an deachaidh 'n t-aol.

Gaol currachd, &c.

Cainnt gach maighdin, cha ruig aithis,
Air do bhathais, fhir mo ghaoil ;
Far am b' fhionnach, cha bu ghagach,
Far 'm bu charrach, cha bu mhaol.

Gaol currachd, &c.

Fhuair sinn reitheich' thar Port-Phàdruig,
Agus tarbh na dhà thar tìr ;
'S e mo dhùil nach fhaigh sinn tuilleadh,
Beathach firionn, ach fear maol.

Gaol currachd, &c.

'S e mo bharail, do thaobh nàduair,
Gu 'm bheil gnè anns na fir mhaol',
Cheart cho meamnach ri fir eile,
Chaidh na 'm fanadh iad cho chaol.

Gaol currachd, &c.

REPLY TO STALWART JOHN.

(Ian Thapaidh).

Air fonn :—"The Auld Wife ayont the Fire."

MOCH 's a' mhaduinn, 's mi lan airtneil,
 Tha mi 'g acain aon rud,
 Tha trian mo stuic am fiachan cip,
 Aig aon a sgiot a chùinneadh ;
 Cha làimh fir ceàird a rinn an dàn,
 Ge glan a dh' fheuch e 'dhùrachd,
 Bithidh 'n t-òlach pàidht' air son a ràdh,
 Gu 'n robh Balaam ùir ann.¹

Cha b' fhiach do ghnothuch chur an leabhar,
 A dh' iarradh cobhair cuilbheirt,
 Gu 'm faic a' chléir, gu 'n chuir iad féin thu,
 Anns a cheum nach b' fhiù thu ;²
 'N uair chi thu meall do shaothar rann,
 Ma ni do *choinnseas* dùsgadh,
 Cha 'n ionann beath' do dh' fhear do bhreith,
 'S do 'n Ti chaidh bhrath le Iudas.

Fhir a shaothraich dheanamh aoire,
 Cha robh saoil fir céill' ort,
 Coimeas t'aoire ris na daoine
 Bh' anns an t-saoghal leughant' ;

¹ John in his song had compared Rob Donn to Balaam.² He was schoolmaster, Session-Clerk and precentor.

Dean-sa t' fhèinn air a Bhlobull,
 Is cuir ri aodann cléir' e ;
 'S cha 'n e do thuigse mhill do laigs ,
 Ach meud do chreidimh féin duit.

Mo bharail riamh nach robh do chiall,
 Cho maith ri trian na h-aòis duit ;
 Do réir mo bheachd air fear do chleachd',
 Cha b' ann le ceart a shìn thu.
 'S i cainnt do bheoil a dhearbh do ghlòir,
 'S an àit nach b' eòl do dhaoìn' thu,
 Culaidh-bhùird na h-uile dùthaich,
 Nach fuiling sùgradh inns' duit.

TO THE SAME.

ACH a fhleasgaich mhill iad t' alladh,
 Chuir am braman fìò ort,
 'N uair chaidh do chiùrradh anns a' bhathais,
 Le gunna ghlas an Leòdaich ;¹
 'N uair thilg thu 'n capull anns a' bheinn,
 Do réir cleachdaidhean a' ghille,
 Bha e coltach bhi mi-chinnicht',
 Thug thu gunna leat gun teine,
 'S an damh ceanfhionn chur gu cinn.

Tapadh leat, a Mhargaid laoghach,
 Is tu roghadh còmhnaidh,
 Tha mi 'n dùil gu 'm faigh mi cothrom,
 Ort am Fearann Dòmhnuille.
 Tuiteam cha b' fhuathach leinne,
 Ma tha 'n dàn dhomh dol dachaidh,
 'S leat mo chàirdeas le mo bheartas,
 'S feàrr duit sin na Iain Thapaidh,
 'S e cho lapach anns an t-seinn.²

¹ See reference to M'Leod's gun in the song to the Bull.

² Referring to his indifferent success as precentor.

TO THE SAME.

John, having quarrelled with the maltster, lost his temper and assaulted him.

Air fonn :—"O'er the Hills and far awa."

THA 'm brachadair a' rànail gu tric, tric, tric,
O ! c' àit an deach' do chràbhadh, bha glic, glic, glic ?
Gun do sgriob thu le t-ingnean mo lip, lip, lip,
Mar bhreun chlamhan aig éirigh ri cìrc, cìrc, cìrc.

'S ann am bàghan *Chcann-tàile* tha chluig, chluig,
chluig,

Chaidh an t-òlach do *Dhòrnach* le 'chuid, 'chuid,
'chuid ;

Gu 'n d' fhàg thu an t-àgadh air rud, rud, rud,
Nàirich an làir ud thu ; ud, ud, ud !.

Dh' fheòraich a mhàthair 'n do reic, reic, reic ?

Thàinig e làmh ri le peic, peic, peic,

Bh' fheàrr gu 'm bitheadh Margaid 'n a t' airc, t' airc,
t' airc,

'S gu 'm tàireadh tu a ghràdhaich bhi aic, aic, aic.

N uair thàir thu an làir, a bha rag, rag, rag,

Dh' fheuch thu le càirdeas i ; dh' ob, dh' ob, dh' ob ;

Gus 'n do shàth thu 's a' bhlàr, i, bha bog, bog, bog,

'N uair ghlac thu le stràchd i, le hob, hob, hob !

TO THE SAME.

GU 'N d' thig Margaid chum an anmoich,
 'S gu 'm biodh am bargan ud aic' do steall,
 Ni sibh bargan a bhios ro shealbhach,
 Ri macan tarbhach nach feudt' a chall.
 Tha i 'n trath-s' a' dol an ràdh air,
 'S cha 'n 'eil mi 'g ràdh nach dean i call ;
 Ri fleasgach dealbhach, is casag ghorm air,
 A' seinn nan salm anns a' bhail' ud thall.

Gum bheil an sluagh ud a' togail buairidh,
 Gur culaidh-thruais leam a bhi 'g an inns',
 Air son òigridh nan daoine còire,
 Bhi dol a phòsadh air bheagan ni.
 Their a' cheud fhear a bha ga h-iarraidh,
 Bheir mi mo bhriathair nach gabh mis' i,
 Is their an sluagh ud, le 'n caomh a ghruagach,
 Nach biodh a buannachd dheth car ni b' ils'.

Fhuair thu 'm primeir ud nìs o 'n chìobair,
 'S gur gasda dìreach a thilg thu 'n gràn,
 Chuir thu dùbailt innt' urchair fhùdair,
 Air chor 's gu 'n giùlaineadh i thar sàl.
 Chaill thu 'n geall bh' agad ris a' ghriobha,¹
 Se leud a chaolais a thug do shàr ;

¹ Grieve.

'N uair thilg thu 'n fhaoileag bha 'm *Port-na-craoibhe*
 Gur h-ann a sgaoil i m' a tarraing mhàis.

'S mòr am pian duit a ghunna bhriadha,
 A thug thu 'n iasad á tigh Mhic-Leoid,¹
 Thubhairt càch riut gu 'n d' fhuair thu slàn i,
 Ach bha i sgàinte gu ruig an t-òrd.
 A ghunna Spàinneach a rinn thu chàradh,
 'S e chuir a' ghràin ort na mnathan òg',
 -'S e dhearbh a chùis duit gu 'n d' fhàig i brùit thu,
 Le cairteal fùdair is furaist clòdh.

¹ See page __.

(2)

TO THE SAME.

Concerning the quarrel with the maltster, see page 334.

Air fonn:—"O'er the Water wi' Charlie."

'S MI-CHLIUITEACH a' cheist ort,
 An cliù th' ac' a nis ort,
 Gun aon neach a' teicheadh air t' àilghios.
 'S mi-chliùiteach a cheist ort, &c.

Bha eagal air Coinneach,¹
 'S air iomadaidh cloinne,
 'S cha bu lugh' bh' aig a' chaillich, bean Phàil,
 romhad.

Bha eagal air Coinneach, &c.

Bhris Uilleam Cothardach
 Fèithean a ghobhail,
 A' ruith thun an t-sobhail d' a theàrnadh.
 Bhris Uilleam Cothardach, &c.

Mu chùis Iain Thapaidh,
 Chuir crùn air a mhasladh,
 'N uair mhùch e am brachadair càbach.
 Mu chùis Iain Thapaidh, &c.

Mu mharbh thu an duine,
 Bha gréidheadh an leanna,
 No thruaighe mu dh' fhuilingeas bàrd e.
 Mu mharbh thu an duine, &c.

¹ Kenneth Sutherland of Cnocbreac.

Gu 'n do reic thu 'n damh ceanfhionn,
 Air peice mòr uinnean,
 G' a chur ann am mionach na làire.
 Gu'n do reic thu'n damh ceanfhionn, &c.

'S e sin a thuirte Dòmhnall,
 Bithidh so ann ad chòmhdhail,
 'N uair théid thu Dì-dòmhnuidh do 'n Bhàghan.
 'S e sin a thuirte Dòmhnall, &c.

TO DONALD,

An untidy little-thought-of simpleton, who was cadaverous and greedy.

AM brochan bhios aig Dòmhnall,
 Cha neònach leam e bhi salach,
 Oir bithidh e le 'chrògaibh,
 An còmhnuidh toirt dheth na barraig.
 Hei 'm fear dubh, ho 'm fear dubh,
 Hei 'm fear dubh feadh a' bhaile ;
 Hei 'm fear dubh, ho 'm fear dubh,
 Hei 'm fear dubh feadh a' bhaile.

Sùilean mar an cù aig',
 A's lùthan mar bhios air searrach ;
 Co nach gabhadh daoich
 Roimh an aogas a th' air a' bhalach.
 Hei 'm fear dubh, &c.

Cha 'n fhaca mise riamh
 Cat fiadhaich no gaiothar baile,
 Bu sgaitiche fiacaill,
 Na 'n ciaran dubh leis a' bhearras.
 Hei 'm fear dubh, &c.

Ged a bhiodh e riabhach,
 Ciar-dhubh, dubh, agus tarr-fhionn,
 Odhar, glas, no du-ghlas,
 Cha diùltainn-se dhol 'n a charaibh.
 Hei 'm fear dubh, &c.

Beth M. Alchering, diehiedoch is an Tre
Gach waringh mlt' s vinn mi

THE ~~Grey~~ HORSE OF TARBERT.*white**Air fonn* :—"Loch Erroch Side."

CHA 'n 'eil mis 'n am àraidh do dhaoine' uails',
 Ach 's aobhar-thruais gu dearbh mi,
 Le bean is clann, 's nach 'eil mi saoibhir,
 'S each gun oighr' air falbh uam.
 Tha mise 'm bliadhn' air seòrs do rian,
 Nach robh mi riamh, 's nach earbainn,
 Mo phears' fo phian, 's mo chroit fo chliabh,
 Is cnap na cliath ri m' earball.

Fhuair mis' o Sheòras ¹ gearran bàn,
 'S o *Henni* làir mur oighreachd,
 Ach mus d' fhuair mi dhuibh ~~ach~~ stà,
 'S iad sud na dhà a chaill mi.
 Bithidh m' athchuing dìchiollach 's gach tiom,
 'S gach ùrnuigh ni mi ris an ~~triath~~,
 A' bhean a 's feàrr a thabhairt dà-s',
 'S an duine a 's feàrr do 'n mhaighdinn.

*mor/**cap*
T /

O 'n là a chaill mi an t-each bàn,
 Gur tric a làn 's a' chliabh orm,
 E bhi bàith' gun fhios dhomh c' àit',
 Chuir mise tràth gu liathadh.
 Do cholla-mhàs làn, bhi 'm poll no 'm blàr,
 Aig sionnaich chàrn 'g am biadhadh;
 Chaidh a thogail òg 's an sgoil aig Deòrs',
 'S bu mhaith a chòir air cliathadh.

¹ George Mackay of Handa.

The first of these is the fact that the
economy is in a state of depression.
The second is the fact that the
government is in a state of
financial crisis.

The third is the fact that the
population is in a state of
social and economic distress.
The fourth is the fact that the
government is in a state of
political crisis.

The fifth is the fact that the
economy is in a state of
depression.

The sixth is the fact that the
government is in a state of
financial crisis.

Bu ghasda mo phonaidh air an t-sraid
 Gu marcach speiseal iomchainn;
 'S b-fhiannuis e air ~~terruing~~ eile *rittheadh*
 Nach robh e riabh ag iomradh.
 Fear *Eilean S-Hannda* air a chrann,
 'S b'e'n toirein teanntadh cuimseach,
 Air glasaich ghleann gun bhaile gun chàrn,
 'S gun cheannair ann ach inighean.

Their fear *Shrathie*, sean is òg,
 Is canaidh Domhnuill Foirbeas,
 Their fear *Mheilinis* a rithist—
 Se fein bhiodh gleusd 's an t-seirbheas—
 “Gur mairg nach d' fhuair nuair bha e òg
 Airson tomhas oir no airgid,
 Fear a ghléidheadh a rùn gu brath,
 Mar ghléidh each bànn na Tairbeirt.”

An duine maith o 'n d' fhuair mi thu,
 'S e fein an tùs fhuair t-fheum-sa,
 Cha b' ionnan rian bh' agad 's aig pairt,
 Gu iasgach fàt na bheusan.
 Na 'm biodh tu beulach, bruidhneach, breugach,
 Mar tha cach mu d' dheighinns',
 Bhiodh Maighstir Falconair¹ ag radh
 “Gu 'm bu mhaith an trath-sa 's a Chleir thu.”²

¹ The Rev. Alex. Falconer, minister of Eddrachilis from 1763 to 1802.

² These three last stanzas were not included in either of the former editions.

TO TWO LOVERS,

Who were about to be married, when the young man, at the call of duty, had to leave for Jamaica.

'N RUD sin chunnaic thus' am bruadar,
 Chum thu gu stuaim' e ad rùn,
 Gabhaidh tu màireach a leisgeul,
 Nach tàir e ni 's fhaisge dhuinn.

Mo nighean dubh, 's tu gun togainn,
 Mo nighean dubh, thogainn thu ;
 Mo nighean dubh, 's tu gun togainn,
 'N uair thig fear a thogas tu.

Gar bheil aisling 'g a dhearbhadh,
 Gabh thus a dhealbh ann ad rùn,
 'S subhaiche bhios tu ad chadal,
 Gu fada na bhi ad dhùisg.

Mo nighean dubh, &c.

Ged bhiodh seachd oidhche thun an latha,
 'S dileas a luidhinn ri do thaobh,
 B' fheàrr leam na cupull reidhneach,
 Gu 'm biodh t' oighre air mo ghlùn.

Mo nighean dubh, &c.

Dearbhaidh mise gur h-e 's feàrr dhuibh,
 Sibh a thearbadh na bhi dlùth,

Oir cha 'n 'eil duine gun fhalbhan,
 Ach mar chuilein gun mharbhan ùr.

Mo nighean dubh, &c.

Tha a dhuinealas 'n a bhuannachd,
 'S tha do stuamachd-s' cosnadh cliù,
 'S ged a dh' iom-sgar an cuan sibh,
 Gu 'm bheil a' bhuaidh air gach taobh.

Mo nighean dubh, &c.

DAVIE.

David Sutherland, better known as "Davie," was not the best of characters. He appeared before the Session in connection with Elizabeth Roy in 1764, and in August 1766 he was ordered "to stand in sackcloth with his hand upon his mouth," for making false charges against John Miller, the tinker.

Luinneag.—Hei 'm fear dubh, ho 'm fear dubh,
 Hei 'm fear dubh feadh a' bhaile;
 Hei 'm fear dubh, ho 'm fear dubh,
 Hei 'm fear dubh feadh a' bhaile.

CHREID iad uile 'n tòs,
 Gur h-e 'm pòsadh a bha air 'aire;
 Ach eadar magadh 's gàire,
 Chaidh Daibhidh gu fire-faire.
 Hei 'm fear dubh, &c.

Dh' aithnicheamaid sliochd Dhaibhidh,
 O 'm pàrantaibh thaobh na fola,
 Bus-dubh, cas-dubh, ceann-dubh,
 Bitheadh a chlann-san measg na cloinn' eile.
 Hei 'm fear dubh, &c.

Tha Ni-'ic-Dhò'uill, 'ic-Huistain,
 A's triùir dhiu air-sa mar eire,

Ealasaid ¹ is Pàileag, ²

Is Bàbaidh Nic-Ille-mhoire.

Hei 'm fear dubh, &c.

'S ann a smuainich Bàbaidh, ³

Mu Dhaibhidh gun robh e smiorail;

Ach fhuair i mach nach tilg e

Cho cuimseach ri Iain Caimil.

Hei 'm fear dubh, &c.

'S comharradh ro chinnteach,

Air daoine bhi dol an gainnead,

Ceathrar a bhi co-strì

Mu 'n t-iunnsair ri Daibhidh tarr-fhionn.

Hei 'm fear dubh, &c.

¹ Elizabeth Roy, her fine, November 15th, 1765.

² Catherine Phail, too poor, November 15th, 1765.

³ Barbara Morison, her fine, November 15th, 1765.

} *Par. Accts.*
1765.

THE HERD AND HIS WIFE.

Lord Reay's factor dismissed them, whereupon the wife got a letter written to his Lordship complaining of the factor. The writing was so bad that it could not be read.

Air fonn :—" Fhir na casan caoll' cha leig mi."

'S MITHICH do Sheòras dol a *Chealldail*,
 Ma tha teaghlach idir aig',
 Laimh ri Naoghas Mac Iain-'ic-Hùistein,
 'S duine lùthair sgiobalt' e.
 Ged tha e 'n a dhroch bhall,
 Cha 'n 'eil e 'n geall air biogaireachd,
 Ach cuiridh mise riut geall,
 Nach seall e ri Briogaiseag.

Is olc a leig thu an làir dhonn,
 'N talamh toll a shluigeadh i,
 Ged a ghabh thu peann is ainnc,
 A sgrìobhadh cainnt nach tuigeadh iad.
 Ged bhithinn gun fhearann, gun fhonn,
 Gun duin' a' sealltuinn idir rium,
 'S mi nach earbadh gnothach trom
 Ris an Nòtair ghalld' aig Briogaiseag.

'S e mo bharail air an t-sluagh,
 Gu bheil fuathas miodail annt',
 Oir chaidh iad uile de an rian,
 'N uair nach fhiach leo idir sibh.



Tha sibh nis gun bhallan, gun bhò,
Gu mheasair mhòr, gun bhiogaran,
Ciod a dh' éireas do 'n fhear dhearg,
An uair a dh' fhalbhas Briogaiseag.

JOHN OAG'S SON'S WEDDING.

LATHA dhomhsa tigh'nn an ròd,
 Thighinn a stigh am Bealach Mòr,
 Chuala mis an rud a thachair
 Anns a' mhachair, nach bu chòir.
 Maighdean an a' ràsaireachd
 Ri strainnseirean, bha air chòir,
 Eildeirean aig an dorus,
 Gus a' charraid chur an clòdh.

Sin an t-àit' an robh an spòrs',
 'N uair a chaidh iad air an seòl,
 H-uile tè a thuit 's an obair,
 B' fheàrr di briogais oirr' na còt.
 An cléireach 's an eadraiginn,
 'S an éigin air Inghean-'ic-Leoid,
 Is éis ann an sin ag acain,
 Tachairt eatorr' gun bhi òg.

Thàinig Beataidh leis an t-sròn,
 Gus an d' fhuair i leth an sgeòil ;
 Thubhairt i gu 'm b' aobhar-clisgídh,
 Na 'm biodh ise ann an tós.
 Theid mise cuide riut,
 Gu teumnach a bhualadh dhòrn,
 Séididh mi gràine nìosgaid
 Mach á clisich Nì-'ic-Leoid.



Sguiridh mi a nis de 'n cheòl,
 Gus an tig an rud air chòir ;
 'S tha mi 'n dùil 'n uair thig Mac Culach,
 Nach bi fuireach air a' chòrr.
 Gheall mi gu 'n seinninn e,
 Air fonn doibh na 'm bithinn beò,
 Oran cuideachd a' chonais,
 Shuas air banais Mhic-Iain-òig.

THE WORTHLESS FELLOW.

Air fonn:—“Andrew with his Cutty Gun.”

'S EIGIN dhomhsa dol a dh' innseadh,
 Ged nach caomh leam a bhi toirm,
 Gun deachaidh es' a chur 's na laos-buic,
 O nach fhaodtadh 'chur 's na tairbh.

'M faic thu bagan an dubh chladaich,
 Sud na bh' againn air son tairbh;
 'M faic thu bagan an dubh chladaich,
 Sud na bh' againn air son tairbh.

O 'n tha Ealasaid 'g a àrach,
 Chuir i 'n gàrlaoch ud fo bheirm,
 'S e dh' fhàg measail e 's na h-àiteachs',
 A lughad 's a bh' ann gu dàir do thairbh.
 'M faic thu bagan, &c.

Ged tha meanmuinn ann gu riasradh,
 Le teas biadhaidh bhi 'n a ghairbh,
 B' fheàrr leam reang a chur 'n a earball,
 Na 'n te dhearg a chur 'n a sheilbh.
 'M faic thu bagan, &c.

Fòghnaidh ainmeachadh le bruidhean,
 Gu clann nighean chur am feirg;

'S feàrr duit fanadh 'n *Coire-Chàrnaich*,
 Gus an gabh do chrògan meirg.

'M faic thu bagan, &c.

Shiubhail e gus na h-uile inighean,
 Eadar *Mioghradh*'s taobh a' *Phairbh*,
 'S ann aig inighean Iain Gobha,
 Fhuair e chobhair a bha soirbh.

'M faic thu bagan, &c.

DONALD FRASER AND HIS LASS.

THOG na suiridheich buailteirean,
 Och, faillin o,
 Is bha iad bristeadh bhualaidhean,
 Och, faillin o.
 Ged bhiodh an abhuinn 'n a caoir,
 Is *Alld-a-chraois* bu shuarach e,
 Cha bhiodh iad saor 's a' ghruagach ud,
 Och, faillin o.

Thàinig mi-sta maslaidh orr',
 Och, faillin o,
 Dhol a sìos 's nach fhac iad i,
 Och, faillin o.
 'N uair thàinig an oidhche dhorch, a,
 Cha robh falbh nan casan aic,
 Aig leathad *Alld-an-Fhaslaghairt*,
 Och, faillin o.

A Chléirich na bi fachainteach,
 Och, faillin o,
 'S mise 's measa càradh dheth,
 Och, faillin o.
 'N t-àit an d' rinn an nighean tuiteam,
 Chaill mi cupall làiridhnean,
 'S feumaidh tusa 'm pàigheadh dhomh,
 Och, faillin o.



'S mòr am mealladh òigheanan,

Och, faillin o,

'M fear nach cum a bhòidean riu,

Och, faillin o.

'S e mo bheachd nach fheud mi earbsa

Ann an cealgair òganaich,

Cho maith ri balgair òtraich,

Och, faillin o.

Fhuair mi mach do chealgaireachd,

Och, faillin o,

Ann an deanamh bargain riut,

Och, faillin o.

'N uair ràinig mi 'n t-àite coinnidh,

Dh' fhàs an duine feargach rium,

Ach thog an cuilean earball rium,

Och, faillin o.

DONALD FRASER'S DOG.

As it were by his sweetheart, referred to in the previous song.

Air fonn:—"Lochaber no more."

Luinneag.—Sìos do 'n mhuileann, suas do'n chuil',
Triallaidh an cuilean as mo dhéigh;
Sìos do 'n mhuileann, suas do'n chuil',
Triallaidh an cuilean as mo dhéigh.

Tha iad uile toirt a' ghàir domh,
Mu 'n chù bhlàr bhi as mo dhéigh;
Ach 's ro dhuilich leams' a mharbhadh,
'S a chaidh cha 'n fhalbh e uam leis féin.
Sìos do 'n mhuileann, &c.

Cuiream fios gu Do'ull Friseil,
Gu'm bheil mis a' sileadh dheur,
'S mur faigh mi tuille' da sholaidh,
Fanadh *Bóini* aige féin.
Sìos do 'n mhuileann, &c.

Ach ma 's dealach sinne, *Bhóini*,
Míle beannachd ann ad dhéigh;
Tha do nàdur càirdeach, tairis,
Sud am beul nach d' aithris breug.
Sìos do 'n mhuileann, &c.

Cha 'n ioghnadh mis a bhi feargach,
'N uair chaidh m' ainm a chur an céill,
Anns an *list* aig Maighistir Murchadh,
Sgrìobh iad fear-chù bhi mo dhéigh,
Sìos do 'n mhuileann, &c.

ISABEL GUNN'S LOVER.

O NA thàrladh thu làidir, foghainteach,
 Tha thu 's an àit anns am fàs an cobhartach,
 Bi taghadh chàirdean gu bràth nì cobhair duit,
 'S thoir leat am pàist ud mus tàir an gobhann i.

O na ghluais thu a suas an toiseach leath',
 Gun toir na h-uaislean duit duais mar choisneas tu ;
 Thig bagar cruaidh o cheann shuas an loch thugad,
 'M faic thu 'm fear ruagh ud, 's cha d' fhuair e
 tocharadh.

Bithidh Coinneach càirdeach gu bràth do 'n urra sin,
 Is gheibh thu 'n làir ud air fàn *Bad-shuirigil*,
 Ged robh iad gruamach mu 'n cuairt a' mhuilinn
 riut,
 Cha bhleith thu càrt as nach pàigh thu giollaidheachd ?

Ged robh iad gruamach mu 'n cuairt a mhuilinn
 riut,
 'S ged chum iad stròic riut, cha mhòr an cunnart e ;
 Ged robh thu saltair an call 's an giollaidheachd,
 Do 'n fhear sin gràinne nach pàigh na Guinnich deth.

THE LOVER'S TRIP TO GRUDIE.

CHaidh e null do *Ghruidi*,
 Le dùil a bhi réidh,
 Cha d' rinn iad idir taobh ris,
 Ach dù-'bhreith gun fheum.
 Cha tugadh Iain òg dha
 A nighean féin ri phòsadh,
 'S cha mhodha bheireadh Seònaid da
 Còmhnaidh do 'n spréidh.

Ged tha sùil aig Seònaid
 An còmhnuidh 's an spréidh,
 'S mòr a b' anns an t-òigean,
 'N a dhòirneineach treun.
 Tha ceàird ro mhàith air eòlas,
 'S gur buaine sud na òr dha,
 'S feàrr e na beagan stòrais,
 Le tòir-iasg gun fheum.

Thig rathad taobh na gaineamhaich,
 Far 'm bi 'n seanachaidh a chaoidh ;
 'S minic bha e 'm *Boralaidh*,
 Bha sealbhach air nì.
 Tha nighean aig Mac Hùistein,
 Cho maith 's a tha 's an dùthaich,
 'S ma gheibh thu i ri phòsadh,
 Cuir cùl ris gach manoi.



THE DOMINIE AND KITTY.

Air fonn :—" Roy's Wife of Aldievalloch."

Luinneag.—'S grànd' an togar, Sheumais, thug thu,
 'N àird do 'n tobar 'n robh am bùrn;
 'S grànd' an togar, Sheumais, thug thu,
 'N àird do 'n tobar 'n robh am bùrn.

CHA 'N 'eil litir anns a' Bhìobull,
 A 's trìce chì thu le do shùil,
 Na na h-ainmeanna bh' aig Céitidh,
 Anns an léine bh' air a glùn.
 'S grànd' an togar, &c.

Nach bu ghrànd' an sealladh, Dominie
 'G éiridh lomnochd as a' chùil,
 Ged bha bhriogais aige leathann,
 Bhreis an leathair bha 'n a cùl.
 'S grànd' an togar, &c.

'S ann bha sinne 'g a do chleachdadh,
 Mur gu 'm biodh ann *Parson* ùr,
 Cha b' e Gnàth-fhocail Sholaimh
 Bha air t' aire dol do 'n bhùrn.
 'S grànd' an togar, &c.

TO ROB MACEACHAINN.

À ROB 'Ic Eachainn, ma théid thu Shasunn,
 Gheibh thu mharcaid fo do cheann,
 Cuir làmh 'n ad phòcaid, is cuimhnich Seònaid,
 'S aithnicheadh' còmhach gu 'n robh thu ann.
 Cuir làmh 'n ad phòcaid, &c.

Na tugadh géireineachd mu na spréidh ort,
 Gu 'n caill thu 'n t-eud sin a dh' fhàs 'n ad cheann,
 Le comhairl' dhilsean no taine nìthe,
 Na tréig do ghaol ged a bhiodh sibh gann,
 Le comhairl' dhilsean, &c.

Tagh a' ghruagach, do réir a buadhan,
 Mu 'n tagh thu 'm buar, ged a bhiodh e ann ;
 Thig gillean treubhach troimh iomadh éigin,
 Mar theine séideadh á éibhle gann.
 Thig gillean treubhach, &c.

Ma ni thu 'm pòsadh, mar thriall thu 'n tòs e,
 Cha chan neach beò riut gu bheil thu meallt' ;
 Bheir creidimh còir dhuit tre ghainne stòrais,
 Gu 'n tig an còrr ort mar thig a' chlann.
 Bheir creidimh còir dhuit, &c.

Ma ni thu caochladh o 'n tè a 's caomh leat,
 Cha bhi thu sìthicht' ged fhaigh thu meall ;
 Cuir seòl air bargan, 's bi beò an earbsa,
 Gu 'n tig an sealbh air a dhara ceann.
 Cuir seòl air bargan, &c.

MARY OAG AND HER LOVER.

Luinneag.—Mhàiri, ud, ud, cìod a thainig riut,
 Nach deach' thu do Sgianaid ;
 Mhàiri, ud, ud, 'n e nach tig riut,
 Croman no cas-dìreach.

MA tha thu crìochadh dhol a phòsadh,
 Tè ni 'n croman is an t-òtrach,
 Màiri Nì'n Do'll 'ic Uilleim òig,—
 Gur maith is eòl di 'n gnìomh sin.
 Mhàiri, ud, ud, &c.

Cìod e bhur barail de an òlach,
 Nach gabhadh ise 'n déigh òrduigh,
 'N déigh a deasachadh an tòs,
 Le còcair Mhorair *Mhioghraidh*.
 Mhàiri, ud, ud, &c.

B' fheàrr duit an fheòil a bh' air fuaradh,
 Fhuair thu o chòcair nan daoine uaisle,
 Na 'n ròst a thabhairt o 'n bhuachaill
 Tha shuas aig ceann *Ridh-mhichi*.
 Mhàiri, ud, ud, &c.

TO JOHN MACKAY,

Who was keeper of Lord Reay's forest. Although he and Robt. Donn were good friends, the latter's predilection for deer constrained John to complain of the poet, who was brought to court in Tongue for his conduct. John is referred to on p. 141. His father, Angus Mackay, was forester in Strathmore, and is mentioned in a deed of Sasine dated 17th December 1734.

AN taobh stigh do thìom gearr,
 'S mi nach creideadh an sgeul,
 Gur tu thogadh, ged bhiodh bàs féidh orm,
 Na 'm biodh barrant air mo chùl,
 No caraid agam anns a' chùirt,
 B' i mo bharail gu 'm bu tu féin e.
 Ach dh' fhàs an comunn sin cho searbh,
 'S nach robh fhios a'm e a dh' fhalbh,
 Tha mi cinnteach gu 'n d' rinn sealbh feum dhomh,
 Freasdal fradharcach, teann,
 A dh' fhàg goirid agus gann,
 H-uile h-adharc air gach ceann beumnach.

Dhuine chridhe, glac fios,
 Dh' aindeoin urram agus meas,
 Nach 'eil romhad ach greis bhliadhnach'.
 Faodaidh fàillinn bhi an trath-sa,
 Fo do bhreitheanas air clàr,
 Thàirngeas fathast anns an t-sàs cheudn' thu.
 Chuir thu thuig le do chruas,
 Daoine urramach, uails',

Nach do loisg an fùdar-cluais riamh orr',
 Is cha 'n 'eil mionnan mu 'n bheinn,
 Nach tig mallachd ort do 'n cinn,—
 S mòr am peanas sin, mar pill Dia thu.

Pàirt do t' alladh tha gun bhreug,
 'S faide mhaireas nà dō chré,
 Réir do chomais, bha thu glé naimhdeil.
 Chuir thu thuig le do bheum,
 Nì bu liutha nà thu féin ;
 Cha 'n 'eil samhail duit an ceud nàbuidh.
 An lagh a rinn thu gu geur,
 Nis a bhuineași riut féin ;
 'S ann is coslach thu ri céill Hàmain,—
 Bi-s' gu saoithreach rè seal,
 Rì bhi saor is an *t-Sail*
 Sin 'n uair chì thu gur smal caimein.

LOVE SONG.

Luinneag. — Hillin is oho, bean-bhleoghain nan
 caorach,
 Hillin is oho, bean-bhleoghain nan
 caorach,
 Hillin is oho, bean-bhleoghain nan
 caorach,
 Banachaig nan gabhar 's bean-bhleog-
 hain nan caorach.

Tha mise 'n am bhantraich,
 'S neo-shanntach mo cheum,
 Toradh mo bhargain,
 Air falbh gun dad feum.
 'S cianail mo chòmhradh,
 Mu 'n òigean a thréig mi,
 Tha mi cho brònach,
 'S ged phòsadh e 'n dé mi.
 Hillin is oho, &c.

Tha mi mall-shuarach,
 Mu bhuachailleachd chaorach,
 O 'n dh' imich an tuathach
 Suas uainn do 'n dìthreabh.
 Shil air mo ghruaidhean,
 O 'n chuala mi rìreadh,
 Nach robh am fleasgach
 Cho seasmhach 's a shaoil mi.
 Hillin is oho, &c.

Truagh gun bhi beartach,
 A' faicinn mar dh' éirich,
 Duin' agus bean
 A chur aithn' air a chéile.
 Chrioch dhol air ais
 Anns an t-seachduin an deigh sin,
 Tha mis' a' sìor stad
 Gus an las an tein'-éigin.
 Hillin is oho, &c.

Tha mac peathar m' athar
 'G am fheitheal 's 'g am fhògradh,
 Feuchainn a comais,
 Cur maill' air mo chòrdadh.
 Ged chuir e le 'carachd,
 Seal mi do 'n *Olaind*,¹
 Thig mi gu baile,
 'S bidh Ealasaid pòsd' rium.
 Hillin is oho, &c.

¹ Holland.

TO A YOUNG MAN,

Who was leaving the country, and had suffered disappointment at the hands of his sweetheart, who had just married one of his rivals.

Ho, gur muladach, trom, sgìth mi,
Dol do 'n tìr nach 'eil mi eòlach.
Ho, gur muladach, &c.

Thaobh na té do 'm bheil mo roghainn,
Tha mi 'n dùil nach meallar orm i.
Thaobh na tè, &c.

'S maith a b' aithne dhomh chur an òrdugh,
'N rud a dh' fhàg an tòs cho mòr thu,
'S maith a b' aithne dhomh, &c.

Lòn an t-*Srath-bhig*, 's maith gu spréidh e,
Bad-an-t-Sluichd gu féidh, is gobhradh.
Lòn an t-*Srath-bhig*, &c.

Comhairl' ort, a Naoghais 'Ic Iain.
Pàirt do mnathan tha iad gòrach,
Comhairl' ort, &c.

Cha seall iad ri car am buannachd,
Gabhaidh iad an uaill a 's bòidhche;
Cha seall iad, &c.

Ach bheirinn comhairl' ort mu 'n t-suiridh,
O nach 'eil thu mu 'n iorghuill eòlach.

Ach bheirinn comhairl', &c.

Bi gu fearail, foinnidh, sgiamhach,
'S bi gu briathrach, bruidhneach, pògach,
Bi gu fearail, foinnidh, &c.

Na leig as a' ghlacadh mheann i,
Ach còmhlaich ann 's gach ceann do 'n chrò i.
Na leig as a' ghlacadh, &c.

Caith an aimsir sin gu dìomhain,
'S dean a gnìomh an déigh dhuit pòsadh.
Caith an aimsir sin, &c.

'N uair théid an crodh do na gleanntaibh,
Sin 'n uair gheibh thu cainnt gu leòir dhi.
'N uair théid an crodh, &c.

Leigeam cead, gu 'n trod, gun fhearg leat,
Fhir a dh' fhàg mo bhargan sgòdach.
Leigeam cead, gu 'n trod, &c.

Na 'm biodh bean r' a cosnadh 'n cruadal,
Cha bu tus' bu luaithe phòsadh.
Na 'm biodh bean, &c.

LITTLE LACHIE.

Lachlan was in the service of a gentleman in the south of the county of Sutherland. Rob Donn, coming to the place, Lachlan inquired of his master if it was his guest who made the song to the "Little Granges," declaring that if he sung of him in the same strain he would not tolerate such conduct. Rob hearing this, composed this song on the spot.

Luinneag.—Dona sin, a Lachaidh ghoirid,
 Fhuair mi fradharc air do chuing,
 'S fachaint' thu na fear de 'n cheathrar,
 Tha air aithris tha 'n Duthaich 'Ic-Aoidh.

Tha thu coslach ris an t-srianach,
 Bhithear a' biadhadh anns an fhrìdh,
 Fiacaille gheur, is casan gearra,
 Sùilean searraich, sròn gun ghaoith.
 Donn sin, a Lachaidh ghoirid, &c.

'S truagh leam fhéin an tè thug gràdh dhuit,
 Leis an fhàsaich rinn an rìgh;¹
 Nì thu clann, 's cha dean thu cosnadh,
 'S aobhar-osnaich thu do d' mhnaoi.
 Dona sin, a Lachaidh ghoirid, &c.

Ged tha es' 'n a dheanntaig mhisgeach,
 Bithibh measail air a mhnaoi,

¹ The young men of the country having joined the Earl of Sutherland's regiment.

Oir tha ise maith gu cosnadh,
 Ged tha croisean air a claidh.
 Dona sin, a Lachaidh ghoird, &c.

Ach ma thionalar gu lach sibh,
 'S gu 'n tig Lachaidh ann 'ur gaoith,
 Sineadh h-uile fear air fath-chainnt,
 Sgiursar dhachaidh e g' a mhnaoi.
 Dona sin, a Lachaidh ghoird, &c.

'S iomaidh maighdean th' air an t-seasgach,
 Eadar Catadh 's Dùthaich-'Ic-Aoidh,
 'S ma 's e Lachaidh 's seòrsa tairbh dhoibh,
 'S beag an t-airgiod 's fhiach na laoigh.
 Dona sin, a Lachaidh ghoird, &c.

THE RED WELL OF RUSPIN.

The poet, being in Ruspín, asked for a drink of water, and by some mistake he was supplied with water which was anything but palatable. Margaret, who supplied it, declared it came from the Red Well.

Luinneag.—Sud e 'n tobar ruagh,
 So e 'n tobar ruagh,
 Sud e 'n tobar ruagh,
 'S truagh an t-uisge th' ann.

'N UAIR a fhuair mi 'n t-sùileag,
 Cha robh h-àileadh cùbhraidh,
 'S ann a tha mi 'n dùil,
 Gur h-e am mùn 'na bh' ann.
 Sud e 'n tobar ruagh, &c.

Anns an tobar rapach,
 Chladhaich iad 's na leacaibh,
 'S ann tha e ro choslach,
 Gur tric an c—c 'n a cheann.
 Sud e 'n tobar ruagh, &c.

Tobar Uilleim Chorbaid,
 Tha e cheart cho searbh dhomh,
 Ris an tobar dhearg ud,
 A rinn Margaid mheallt'.
 Sud e 'n tobar ruagh, &c.

An tobar a tha fodhaibh,
 Cha 'n ioghnadh e a bhreothadh,
 Bha i féin 's an Reothach,
 Deanamh 'n gnothuich ann.

Sud e 'n tobar ruagh, &c.

'M fear sin deur a leiginn,
 A tobar na creige,
 Oir an sinn tha Peigidh
 'N còmhnuidh leigeadh bh—m.

Sud e 'n tobar ruagh, &c.

THE LITTLE COUPLE.

Air fonn :—"Wha will be King but Charlie."

THA dithis anns an dùthaich-s',
Tha triall dhol a phòsadh ;
'S gur beag an t-aodach ùr,
Ni dhoibh gùn agus léine.

Hei, tha mo rùn duit,
Ho, tha mo rùn duit,
Hei, tha mo rùn duit,
A rùin ghil' na tréig mi.

Dithis a tha òg iad,
Dithis a tha bòidheach,
Dithis tha gun òirleach
A chòrr air a chéile.

Hei, tha mo rùn duit, &c.

Ma bhios macan buan ac',
'S gu 'n téid e ris an dual'chas,
Cuiridh e gu luath
An cù ruadh as an t-saobhaidh.

Hei, tha mo rùn duit, &c.

Ach ma théid an crùsach,
Sgaoilt' air feadh na dùthcha,
Théid *prosperie* ris na sùilean,
Tha dùil a 'm, mus léir iad.

Hei, tha mo rùn duit, &c.

THE FLIRT AND HIS FOUR SWEETHEARTS.

Luinneag.—Soraidh o slàn, ho ro, gu ma fallain duit,
Soraidh o slàn, do'n leannan so thréig mi.

'N UAIR chunn'cas *cocàd* ort,
Bu bhrònach a ghàir,
Bh' aig Seònaid, 's aig Màiri,
Aig Bàbaidh, 's aig Céitidh.
Soraidh o slàn, &c.

Ged bha 'm fear barr-fhionn,
'N a fhleasgach cho barrail,
Se gainnead nam fear,
A chuir ceathrar na dhéigh dhiubh.
Soraidh o slàn, &c.

Bu bhrònach an sgreadail,
Bh' aig Bàbaidh 's a' mhaduinn,
'G a fagail 's an leabaidh,
'S i clabail gu éiridh.
Soraidh o slàn, &c.

'N uair dh' éirich i aithghearr,
Gu bhí air a casan,
Bha 'm *paoineir*, 's an clachair,
'G a faicinn 'n a lèine.
Soraidh o slàn, &c.

'S e barail gach gruagaich,
 'N uair bha e 'n a bhuachaill',
 Gu 'n d' fhairich e fuathas,
 Mu 'n cuairt do Nì'n-Raoghaill'.

Soraidh o slàn, &c.

'S e 's cleasachd an trath-sa
 Do na h-òigheanan bàtha,
 Bhi 'g innseadh 'n cuis nàire,
 'S iad pàigeadh a chèile.

Soraidh o slàn, &c.

ROBBIE AND FROGGIE,

Two men of mean stature but of great conceit. Robbie, in a wrestling match with Betty Taylor, had got the worst of it.

SHAOIL mì féin 'n uair shìn thu rith,
Nach robh neart an inighean 's am bith,
Ach 'n uair chaidh thu 'n éigin a' chluich',
Sud thu air chrith, 's thuit thu mar-rith.

'N uair fhuair Robaidh foill air Beataidh,
Bha e deònach roinn mu Bheataidh.
Cuiridh gach fear làimh air Beataidh,
Oir 's i 'm ball nach leam 's nach leat i.

O 'n bha Beataidh Tàillear beadaidh,
'N uair a dh' fhalbh na daoine tapaidh,
'S nach do chuir i spéis am Frogaidh,
Sud i suas 'n a leum air Robaidh.

Sud na daoine 's tàire 's am bith,
O 'n tha chuid a 's feàrr diubh a muigh;
Chuir iad Beataidh Tàillear gu cluich',
Frogaidh 'n a ruith, 's Robaidh cur rith.

TO DR ROBERT MUNRO.¹

The doctor was summoned to visit a young widow whom the poet declared to have feigned illness that she might have an excuse to see the doctor.

'S RO mhaith an gnothuch thug an Reothach,
 Tamull feadh na dùthcha,
 Tigh'nn air aghairt air a pheghinn,
 Rinn e leigheas ùrraichd,—
 Do shàr mhnaoi uasail bha 'n staid chruaidh,
 Ged bha i stuaim 'g a ghiùlan,
 O àireamh bhliadhna dh' fhàs a pian-sa,
 'S i gun rian a mhùthadh.

'N uair a bhreithnich e a galar,
 'S nach robh barail bàis dhi,
 Dhise thug e pàirt d' a *dhrogan*,²
 Réir 's mar thuig e 'nàdur.
 Chuirinn geall nach cunnt e 'chall,
 'S nach iarr e bonn do phàigheadh ;
 Gun dad o fhéill a chur an céill,
 B' e Reabard féin am plàstair.

B' e Reabard féin a fhuaireas treun,
 'N uair chuir e 'n céill a chàirdeas,
 Tinneas fad' a leigheas grad,
 'S nach d' iarr e dad do phàigheadh.

¹ On 27th January 1773, Robert Munro, surgeon in Rispond, had a child baptized Andrew by the Rev. John Thomson.—*Par. Reg.*

² Drugs.

Thugar dha-s' an cliù a thoill e,
 O na rinn e slàn ì,
 Air leabaidh 'tinneis, le treis chaithris,
 Gun leus soluis làimh riu.

Ged nach bu chaomh leath bhi 'g a innseadh,
 Cia mar shìn an cràdh rith,
 Bha 'cridhe 'g éirigh ann a cré,
 Nach b' urr' i fein d' a àicheadh.
 Gu deimhin 's taitneach leam mar thachair,
 Tha 'n sean fhocal breugach,—
 Mion air mhion an euslaint uile,
 'S muin air mhuin an t-slàinte.

"CUARAN."

Donald MacRory's daughter dreamt that she had a pair of shoes from a tall comely man, but soon afterwards poor "Cuaran" was found to be her lover.

THA nighean Dho'uill 'Ic Ruairidh,
 Ro stuama 'n a còmhradh,
 'N uair dh' innis i 'm bruadar,
 Bu shuaicheantas air pòsadh—
 Chunnaic i 'n a suain,
 Fear do 'n tuath a' toirt bhròg dhi,
 'S 'n uair dhùisg i 's e fhuair i
 An Cuaran aig Deònaidh.

Ged gheibheadh i gruaigean,
 Cha bu bhuannachd do 'n òigh e,
 'N uair phaisgeadh i 'chearbain,
 Cha 'n aithnicheadh i foip' iad.
 Thug iad do 'n tìr shuas i,
 Air sguaban do 'n eòrna,
 B' e sud an t-socair bhualt',
 'S cha b'e gruag Iain mhic Dhòmhnuill.

'N uair shuidhich iad am mairbheist,
 Bha seirbhis ni 's leòir ann,
 Bha rosadh air an arbhar,
 Gu dearbh cha b' e chòir e.
 Ged fhuair e a bhualadh,
 Le buailtear an òlaich,
 'S i nighean Dho'uill 'Ic Ruairidh,
 A fhuair 's chur seòlt e.

THE WANDERER,

Who was accompanied through the country by a blind woman, to whom he pretended to be guide and friend.

Luinneag.—Mo ghille dubh, 's tu gu 'n obainn,
Mo ghille dubh, dh' obainn thu,
Mo ghille dubh, 's tu gu 'n obainn ;
Dh' obainn, c' uim nach obainn thu ?

'S e dh' fhàg an duine air dhroch shealltuinn,
Gu 'n robh e fo 'n steall mar am bùrn ;
Is mòr m' eagal gu dean thu call,
Do 'n dall d' am bheil thu toirt iùil.
Mo ghille dubh, &c.

B' eòl do 'n fhear a rinn do chrith-shùil,
Dìfir a dheanadh bu mhò,
Chur eadar thus' agus duine,
Na bha eadar duine agus cù.
Mo ghille dubh, &c.

Ged tha thu a' siubhal air mòran,
Tha thu do lòbhran gun fhiù ;
'S ann air na daoine tha 'n aithis,
'N uair shloinneadh air an leithid thu.
Mo ghille dubh, &c.

Cha 'n 'eil call air bith gun bhuannachd,
Ged bu chruaidh a bhi gun sùil ;

'N tè bhochd ris am bheil do dhéilig,
 Gur maith dhi nach léir dhi thu.
 Mo ghille dubh, &c.

Is coltach ri giomach do chom,
 'S ri deata bealltuinn do thaobh ;
 Cha b' ioghnadh do mhàthair bhi trom,
 'S ann aice bha 'n dom 'n a brù.
 Mo ghille dubh, &c.

Ni mi innseadh ann am focal,
 Gur duine mi-thlachdmdhor thu ;
 Maragach, luideagach, crupach,
 Gun slàinte, gun chuid, gun chliù.
 Mo ghille dubh, &c.

TO A YOUNG MINISTER,

Who was anxious to be appointed successor to a clergyman recently deceased.

'S E mo ghràdh-s' am fleasgach,
 Nach iarradh each 'g a ghiùlan,
 Bithidh MacAoidh 'n a dhleasdanas,
 Gu leasachadh gach cùis duit.
 Bithidh Chléire 's gach *Parson* leat,
 'N an seasamh air gach taobh dhuit,
 'S ma dh' fhaodas am fear-ceasnachaidh,
 Cha téid Easbuig ann do Chùbaidh.

Théid thu suas 's na gleanntaibh,
 Rathad beanntaichean an dìthreibh,
 Faoiltichidh na mnathan riut,
 'S theid do cheann a shlìobadh.
 Cha 'n fhag iad clach gun tionndadh,
 Gus an cuirear crann air *Gliob* dhuit,
 Sin 'n uair sin bheir a' bhantrach dhuit,
 Am *manntal* bh' aig *Elijah*.

THE HUNTSMAN'S SWEETHEART.

The young man, who was on a hunting expedition with the poet, took ill on his arrival at the house where his sweetheart lived. She paid him less than usual attention, being afraid of attracting the bard's attention. Her behaviour, however, did not escape his notice, and the song was the result.

LEAMS' is goirid a thàmh thu,
 Ris an duine a tharladh gu tinn,
 Gun an deoch thoirt g' a leabaidh,
 Dèadh bhrochan, le peabair is ìm,
 Gabh do nèapaig mòr, leathan;
 'S bhi 'g a shnaidhmeadh mu bhathais a chinn,
 Sìor fheuchainn 'm biodh fallus,
 Eadar ìochdair a bhodhaig 's a dhruim.

'S mis a' bhantrach bhoichd, dheurach,
 As do dhéigh, mar a h-éirich thu chaoidh;
 Bu tu mo roghainn measg òg-fhear,
 Fhad 's a bhitheadh tu beò, 's tu gun mhnaoi;
 Buinidh dhomhs' a bhi lámh ruit,
 Fhad 's a bhitheas tu làthair a chaoidh,
 Sparradh còinnich is sopan,
 Anns gach toll an tig osag do 'n ghaoith.

Dearbh cha bhithinns' fo chachdan,
 Na 'm bu mheur do na chneatan bhiodh ann,
 S' cha b' e m' aobhar gu osnadh,
 Ged bhiodh ruathar do ghoirteas 'n a cheann;

Fhuair thu speucadh mòr gobhail,

A' tigh'nn a mhàn air bheag cobhair 's a' ghleann—

Faodaidh sud bhi mar reuson,

Gus an duine chur eug an droch àm.

•

Ach na faicinn-s' an t-òigean,

Tigh'nn air ais gu bhi 'g òl is ag ith'.

Is gu 'n tilleadh a dhòghruinn,

Is nach cailleadh e mòran d' a mheas,

Dheanainn latha gu pòsadh,

'S bhithinn fathast ro dheònach bhi ris,

Na 'n rachadh duin' air bith 'n ràthan,

Nach 'eil euslaint a mhàn air a chrìos.

THE YOUNG MAN AND THE WIDOW.

Luinneag.—Théid mi cuide riut do 'n bhail' ud thall,
 'S ni sinn rud-eigin mus tig sinn a nall;
 Théid mi cuide riut do 'n bhail' ud thall,
 'S ni sinn rud-eigin mus tig sinn a nall.

'S DUINE sona, saoghalt' thu,
 Mu 'n e 's gu dean i taobh riut,
 Cha bhi dad do shaothair ort,
 Ach sìneadh ris 'n a àm.

Théid mi cuide riut, &c.

Cha 'n 'eil clach á gàradh agad,
 'S cha bhi tigh r' a bhàrradh agad;
 Faodaidh tu cheud ràidh an sin,
 Do làmhan chur mu d' cheann.

Théid mi cuide riut, &c.

Cha 'n 'eil leac no dòrnag uait,
 No croman théid 's an òtrach uait,
 No poit a dh' easbhuidh clòsaigeadh,
 No bòrd a théid 'n a ceànn.

Théid mi cuide riut, &c.

Oir tha thu làidir, foghainteach,
 'S gu 'n dean do chàirdean cobhair ruit,

Gu 'm b' fheàrr leam anns an t-sabhull thu,
No gobhair agus meam.

Théid mi cuide riut, &c.

'S feàrr duit té a dh' oibricheas,
Gnìomh na tuath' mar thigeadh dhi,
No òinseach ghòineach, spidealach,
'S dos rioban air a ceann.

Théid mi cuide riut, &c.

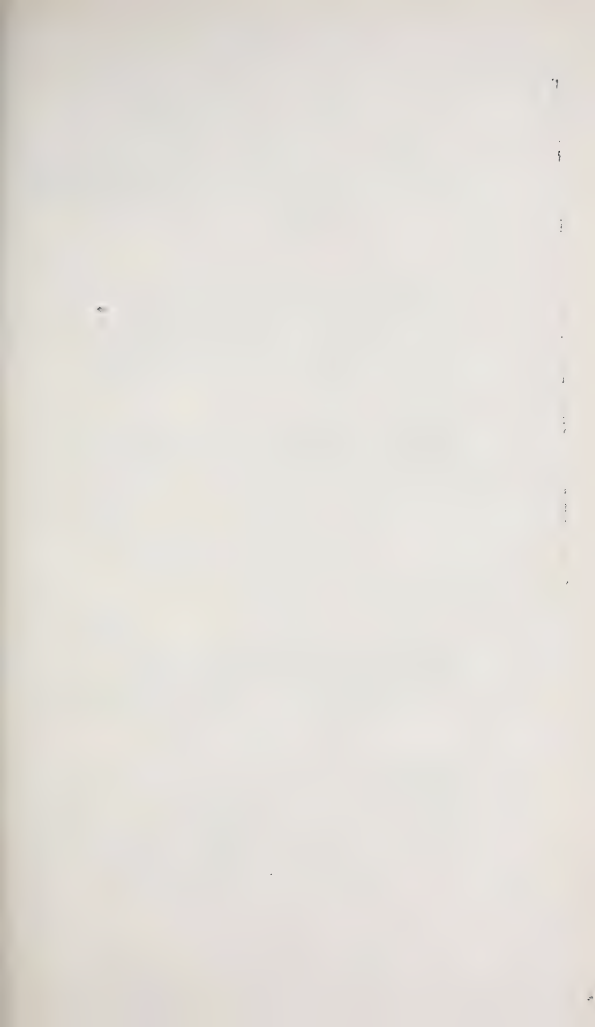
LITTLE ANNIE OAG.

GUIDHEAM soraidh sìos duit,
 Mo Nanaidh bheag òg,
 Bu duilich domh sud innseadh,
 Nach deach' mi air do thòir.
 'S olc a dh' fhàg a fiamh mi,
 'N uair chunnaic mi na siantan,
 Nach do leig dhomh bhi brìodal,
 Ri Anaidh bheag òg.

Sin 'n uair thuirt a' ghruagach,
 "Cuir uait sin, 's bi slàn ;
 Creid gu h-e do bhuannachd,
 Gu 'n toir thu thairis bàith'.
 'S e foighidinn le fuaradh,
 Ni leigheas air do bhuaireadh,
 'N uair dh' aithnicheas tu nach d' fhuair thu,
 Ach fuadaichean gràidh."

Tha gnothuch anns an t-suiridh,
 Nach iomaireadh bhi bàth,
 Ciod fhios domh 'm bheil mo ghaol
 Do na chi mi gach trath.
 A thricead 's a bha t' iomhaigh,
 R' a faicinn ann am fhianuis,
 Rinn calum de mo mhiannan,
 'S a bhlloaich mo ghràdh.

Nach truagh an coslach céile dhomh,
 Anaidh bheag òg,
Bhi call mo latha féille,
 Cho fad 's a tha mi òg.
Mo thoil os ceann mo reusoin,
 'G am fharrach ort air éigin,
'S e sin mar thachair m' eud-sa,
 Do Anaidh bheag, òg.





THE HERD AND THE WEAVER.

The herd, who was in love with the daughter of Lord Reay's dairymaid, was being supplanted by a local weaver.

Air fonn :—"Logan Water."

Luinneag.

Tha 'n gille maith ruagh, 's e làidir, luath,
 Cha 'n urr' e bhi suas 's nach d' fhuair e i ;
 Tha 'n gille maith ruagh, 's e làidir, luath,
 Cha 'n urr' e bhi suas, 's nach d' fhuair e i.

FHLEASGAICH tha 'g imeachd an aghaidh na gaoith',
 Gun dùil aig mo nighean thu thighinn a chaoidh,
 Gu 'm b' fheàrr a bhi shuas leat am buaile Mhic-
 Aoidh,

Na fleasgach na fighe, le fichead bò laoigh.

Tha 'n gille maith ruagh, &c.

Cha 'n urradh mi dhearbhadh mar chearb air bhur
 clann,

Gur ann anns na càirdean tha mhèirl' air am fonn,
 'N uair théid gach mearachd a chronachadh thall,
 Bidh fuigheall an innich 's an ime cho trom.

Tha 'n gille maith ruagh, &c.

Tha Seumas Mac-Cullach 'n a dhuine 'm bheil spéis,
 Tha onoir o 'leanabas 'g a dhearbhadh 'n a bheus ;
 Tha fear anns a' bhaile-s' gun chal ach an spréidh,
 Tha 'n uidheam na goide ni 's faide no éis'.

Tha 'n gille maith ruagh, &c.

Comh'rl' ort a nighein, na suidhich do bhonn,
 Air rud bhios 'n a pheanas, 's 'n a mhearachd dhuit
 thall,

Tha dùil agad achdaidh ri beartas 'n a steall,
 Le fuighleach an innich, 's cha chinnich e ball.
 Tha 'n gille maith ruagh, &c.

Na 'm faiceadh sibh na fleasgachain tapaidh a th'
 againn,

Ag iomart an casan mu seach air na maidean,
 Le 'iteachan innich a' tilleadh 's a' glagartaich,
 Cnap aig a' mhùidh, 's an t-slinn a' feadaireachd.
 Tha 'n gille maith, &c.

FAOLAN.

He and the bard were one day planting potatoes. The latter adjourned to the inn with acquaintances. "Faolan" hurried to the poet's house and informed the family of the turn which events had taken.

Air fonn :—"Dheirich am Muillear 's dh-fhag e."

Luinneag.—Hé, hoirionnan ho,
 'S ho, hoirionnan ho,
 'S e hoirionnan ho,
 'S ho, hoirionnan ho.

'S ANN tha bhean againn muileach,
 Mu 'n fhear ghurrach gun treòir;
 Ach feuch an innis e nis dhi,
 C' uin' théid mis do 'n tigh-dìl.
 Hé, hoirionnan ho, &c.

Gur h-i mo bharail air Faolan,
 Gur h-e stic na tha beò,
 Fear nach ceileadh an fhirinn,
 'S fear a dh' innseadh an còrr.
 Hé, hoirionnan ho, &c.

Na 'm bithinn fhéin mar tha Faolan,
 Dheanainn strì ri bhur leòn,
 Gu 'n cuirinn, na 'm faodainn,
 A' chorrach dhìreach 'n ur tònn.
 Hé, hoirionnan ho, &c.

WILLIAM MACHUSTAIN.

DON' a *Choire-Dùghaill*,
 Is tu gun fhiù an fhéidh,
 Cha b' ionann *Coire-Dùbh-loch*,
 Bha dùn dhiubh ann an dé.
 'S e mac Uilleim 'Ic-Hùistein,
 A leigeadh smùd 'n an déigh,
 Cha b' mhò orr' a chuid fudair,
 Na dheanadh a th—tan féin.

Mharbh thu an t-agh grànda,
 'S an sgàird air toirt a leòn,
 'S e Biogas is a bhràthair,
 A phàigheas duit ni 's leòir.
 'S cho luath 's a thig am Màidsear,
 Mò làmh-s' gu'm faigh thu 'n còrr,
 Air son gu'm bheil' thu marbhadh
 Gach biasd tha salachadh 'n feòir.

Dh' fhalbh thu féin 's a' Mhaolag,
 'N ur caol-ruith suas am blàir,
 Leis a' ghunna stumpach,
 A ghabhadh punnd 'n a beul,
 An toll a rinn an ruagair,
 Ni e nead ri fuachd do 'n gheàrr,¹
 'S gu 'n d'fhag am peileir riach,
 Anns am beir an-t srianach àl.

¹ Hare.

TO STALWART JOHN,

As if by his sweetheart.

Luinneag.—Iain uallaich, Thapaidh,
 'S toigh le gruagaich maitse,
 Sud bheir uam fear t' fhasan,
 B' fhèarr bhi 'm feasd d' a dhìth.

FHUAIR thu cairteal fùdair,
 Agus furaist dùbailt,
 'S dh' fhàg iad craicionn brùit'
 Air dara taobh do chinn.
 Iain uallaich, Thapaidh, &c.

Ged tha casag ghorm ort,
 Cha 'n 'eil cruth fir séilg ort,
 Gunna glas gun charbad,
 Leis 'n do mharbh thu 'n t-saoi.
 Iain uallaich, Thapaidh, &c.

'S olc a fhuair thu 'n galar,
 Chaidh do shnuadh 's an talamh,
 Thilg thu 'n làir le peileir,
 'S ann is gainne nì.
 Iain uallaich, Thapaidh, &c.



Chaidh do thigh a reubadh,
 Is chaill do ghunna 'gleus ;
 Is ghabh na h-eich am *feursaidh*,
 'S chaidh iad féin a dhìth.

Iain uallaich, Thapaidh, &c.

'S iomadh oidhch' is frèasgar,
 Bha mi 'g a de fhreasdal,
 Eadar *Innis-Bhreacaidh*
 Agus *Lios-nan-craobh*.

Iain uallaich, Thapaidh, &c.

Ged 'eil ràidh o dh' fhairich,
 Cha 'n 'eil trà o dh' aithnich,
 Gu'm bheil nàdur manaich
 Ann, gun chron do mhnaoi.

Iain uallaich, Thapaidh, &c.

STALWART JOHN AND THE MARE.

MHEALL thu mi 'n uair thilg thu 'n làir,
 'S nach deach' i bàs mar chualas,
 Le arm ri sùil, is fùdar bàn,
 Is e gun ghràine luaithe.

Tha mulad agus cachdan,
 Is faspan orm le gruaman,
 Fhleasgaich òig an òir fhuilt chais,—
 Thilg thu 'n t-each do ruathar.

Tha casag ghorm air mo ghràdh-s',
 Is adharc làn r' a ghuallainn ;
 Cha robh thu glic nach d' thiorc thu 'n làir,
 Mu 's deach' an gràn 'n a cluasan.

STALWART JOHN AND HIS GUN.

MHARGAIDH, na bi mire

Ris a' ghille tha 's an spùrst air ;
Mhargaidh, na bi mire ris,
Oir dh' innis mi o thùs e.

Cuir fios gu MacCormaig,

Oir 's tric a mharbh e 'n t-ùrlach,
E dh' fheuchainn ciod am cumbaist,
Théid 's a' *bhlunderbus* do fhùdair.

Ged gheibh thu miosar cnáimhe dhi,
'S ged gheibh thu càmus ùr dhi,
Na téid do thilgeadh laire leath',
Mur cuir thu làn an dùirn innt'.

'N uair ràinig mi na beallaichean,
Gu 'n d' thug mo thoil gu taobh mi,
Gu 'n deach mi suas an rathad ud,
Gu lathaich *Preas-nan-Rudhaig*.

THE SLOOP "JANE" OF RUSPIN.

SEANA mharaich, seana cheannaich,
 Le seana chaileag, 's iad gun sliochd ;
 Gun tuar conaich air a' chual chrannuich,
 Is luath rainich air a ceud luchd.
 Bha sean acair, gun aon taic innt',
 Air sean bhacan, ri sean tigh ;
 Leig an sean todha gun aon chobhair,
 An sean eithear air seana chloich.
 Bha triùir ghaisgeach gun neach coisricht',
 Air dhroch eistreadh 'n an caol ruith.
 Gu long *Ruspuinn* nach pàigh cuspuinn,
 An t-seana chupuill nam plàigh rith'.
 'S mòr an éis e do fhear *pension*,
 Bha 's na rancaibh fada muigh,
 Bhith air chùl fraighneach air stiùir Sìne,
 Gun dùil sìneadh ri deadh chluich.
 Bha 'n t-sean chlasach do 'n t-sean spreisneach,
 Dh' fhàg seana chòrsair, de 'n t-seana bhrac,
 Bha seana chompaisd gun aon tionntadh,
 An seana chrumpa do bhràth thombac ;
 Seana ghlagach an t-seana chladaich ;
 An t-seann rodach ris gach sean tobht,
 Sean sgrogag an t-sean bhodaich,
 Gun aon sodal aig tonn riut.

THE GREY-HAIRED BRIDEGROOM.

Composed on the occasion of the wedding of one who went by the sobriquet of "Am fear liath"—"The Grey Man." The poet on his return from his day's work as a herd in Mackay, of Musal's house, was disappointed to find the household had gone to the wedding without him, and composed the song before their return.

'N UAIR shuidh iad ri biadh,
 'S 'n uair thaingich iad Dia,
 Bha 'n duin' òg ac' cho liath,
 'S ged b'iar-ogh' do Adhamh e.
 Bha 'm muillear mòr liath ann,
 Le 'churrachd mhòr liath,
 'S a' chailleach mhòr liath bu mhàthair dha.
 Bha 'm bodach mòr liath a' sgeulachd dhoibh,
 'S bha chailleach mhòr liath ag èarlachadh,
 'S bha 'm ministear liath a' cràbhadh dhoibh.
 Bha Seòrasan liath, 's a cheann anns a' chliabh,
 Agus Guinneich beag liath á *Ardachadh*.
 Na h-uile fear liath, o 'n ear gus an iar,
 Eadar *Bealach-nam-Fiann* is *Càrnachadh*.
 Bha h-uile fear liath d' an càirdean ann,
 Gach duine bha liath an *Arnaball*;
 'S na h-uile fear liath a thogair ann triall,
 'S Mac-Neill mòr liath 'g am bàrnaigeadh.
 Bha bioran mòr iarunn mar b' àbhaist ann,
 Bha teine le biadh 'g a èarlachadh.
 Bha mòine dhe 'n t-sliabh, air a tarruing le cliabh,
 Mar ri cuilinn mòr liath nan *Ardachain*.

TO ANN MORISON,

To whom the bard composed the love song on page 148.

Air fonn :—"Tibbie Fowler in the Glen."

Luinneag.—Hi-im, agus hi-im o,
Hi-im, agus hi-im o.

Tha gruagach àraidh shuas air àraidh,
'S mòr thug gràdh dhi, 's mairg nach fhàir i.
Hi-im, agus, &c.

An tùs na bliadhna, dùn 'g a h-iarruidh,
Triùir a' tigh'nn diubh, 's triùir a' triall diubh.
Hi-im, agus, &c.

Fear goirid leathan, fear eadar-mheadhonach,
Fear dubh, fear donn, fear crom, fear dìreach.
Hi-im, agus, &c.

Tha Guinneach cionalt, cinneant, càirdeach,
Gnìomhach, beartach, neartmhor, làmhant'.
Hi-im, agus, &c.

Raibeart Abrach, tapaidh, treubhach,
Gnìomhach, greigheach, màgach, spréidheach.
Hi-im, agus, &c.

'Tha pàirt de 'n t-sluagh, 's an uair s' r' an innseadh,
 Muillecar, tuairnear, tuath, is greubhar

Hi-im, agus, &c.

Cha liutha litir anns na bradaibh,
 No duin' òg an tòir cho fad oirr'.

Hi-im, agus, &c.

Bha I, N, D, bha E, *two Angus*,
 U, R, O, gu *poly gamos*.¹

Hi-im, agus, &c.

¹ πολυ γαμος, very probably suggested to the poet by the Rev.
 Mr Macdonald.

CHARLES ROY.

FAILT' ort féin, a Thèarlaich Riabhaich,
 Cha 'n fhaca mi ort riamh ach gnùig.
 Anam anns a' chorp mhi-dhiadhaidh,
 Ann am bheil dà thrìan do 'n bhrùid.
 Goile madaidh, làmhan lapach,
 Tàrr lachduinn 's muineal ciarr,
 Casan grànda, cama, crubach,
 Aig Tèarlach smugach nam miall.
 Mheud do chàirdeis ris na madaidh,
 Dh' fhanadh oidhch', anns na creagaibh
 Chuir thu mearachd air an t-sluagh,
 Ghabh iad romhad fuathas oillt'.
 Ged bha sinne mar a bha sinn,
 'S beag an càs ged bhiodh an fheòil 's a' mhin,
 Agus mo dhà chàbag, fad na sàbaid air do mhuin.
 'S iomadh tè fhuair mac air éigin,
 Nach d' rinn feum; 's bu neach diubh sin
 Nighean Mhic-Amhlaidh,
 'N uair rug i 'n t-amhlair dubh.

CHRISTIAN BRODIE TO COLONEL MACKAY.

The poet composed this song one evening in Mrs Brodie's house at Eribol, a year after Colonel Mackay left for Jamaica. The song which follows this was composed next morning. On inquiring at Miss Brodie what the subject of the last night's dream was, she declined to tell.

Luinneag.—'S olc a dh' fhàg an uraidh mi,
 An uraidh, 'n uraidh, 'n uraidh mi,
 'S olc a dh' fhag an uraidh mi,
 An uraidh dh fhalbh an gille uam.

CHEART cho luath 's a dh' imich thu,
 'S an tìr shuas gu 'n d' innis iad ;
 'S ged bha do ghaol mur theine dhomh,
 Cha 'n fhaiceadh càch mì sileadh leis.
 'S olc a dh' fhag, &c.

'S e thug dhomhs' sud iomrachadh,
 Eagal mo chliù a mhilleadh leis ;
 'S ged bheirinn éigh a chluinneadh tu,
 Gu 'm faiceadh càch nach pilleadh tu.
 'S olc a dh' fhag, &c.

Nis o 'n chaidh thu as an tìr,
 'S iad do dhaoin' a 's fine leam,
 Gur h-e do ghaol is tinne dhomh,
 'S do chliù o chàch a 's binne leam.
 'Olc a dh' fhag, &c.



Tha mi 'g athchuing ort bhi tigh'nn,
Mu 'n dean a' ghrian milleadh ort,
Mu 'm faigh thu biadh ni tinneas duit,
'S mu 'm faic thu òigh ni mire riut.
'S olc a dh' fhag, &c.

CHRISTIAN BRODIE TO COLONEL MACKAY.

Luinneag.—Mo nighean donn, 's tu gu 'n togainn,
 Mo nighean donn, thogainn thu ;
 Mo nighean donn, 's tu gu 'n togainn,
 'N uair thig fear a thogas thu.

AN ni sin chunnaic thus am bruadar,
 Chum thu gu stuam' e a' d' rùn,
 Gabhaidh tu màireach a lethsgèul,
 Nach tàir e ni 's faisge dhuinn.
 Mo nighean donn, &c.

Ged nach 'eil aisling 'g a dhearbhadh,
 Gabh thus' a dhealbh ann ad rùn,
 'S subhaiche bhios tu 'n ad chadal,
 Gu fada na bhi ad dhùisg.
 Mo nighean donn, &c.

Ged bhiodh seachd oidhche thùn an lathà,
 'S dìleas a luidhinn ri d' thaobh ;
 Is b' fheàrr leam na cupull reidheach,
 Gu 'm biodh t' oighr' air mo ghlùn.
 Mo nighean donn, &c.

Tha a dhuinealas 'n a bhuannachd,
 'S tha do stuamachd-s' a' cosnadh cliù ;
 'S ged a dh' iom-sgair an cuan sibh,
 Gu 'm bheil a' bhuaidh air gach taobh.
 Mo nighean donn, &c.



THE STRANGER AT THE DANCE.

At a dance in the poet's house a stranger of unprepossessing appearance would dance with one of the bard's daughters and no one else. The poet reproves his boldness and lack of manners.

Ach ma nì thu bargan,
 Gu 'n cuir an sealbh do 'n tìr thu.
 Ach an toir mi urra dhuit,
 'S nì 's urrainn mi do 'n t-saoghal.
 Fal da ral da rà, fal da rà ra ral.

Na 'm faiceadh tu 'm fear crasg-shuileadh,
 B' e tasgullach *Ri-mhichidh*.
 Leis na bh' air do sgreataidheachd,
 Gu 'n bhreac a chasan caola.
 Fal da ral da rà, fal da rà ra ral.

Tha spuachdean is tha sgealpan air,
 Le tachas is le sgriobadh,
 Gur leath' iad air ghàirdeanan,
 Na bàrnaich air *Leac-Fhlirim*.
 Fal da ral da rà, fal da rà ra ral. ♦

Tha 'n duine sin r' a mheasrachadh,
 Nì 's miosa na mar shaoil leam,
 Cha 'n 'eil àit an suidheadh e,
 Aon nighean nach gabh daoich dheth.
 Fal da ral da rà, fal da rà ra ral.

'Cha 'n 'eil àit an suidheach e,
 Aon nighean nach daoich dheth.
 'Cha chreid thu leis an tuar a th' air,
 Gu 'n d' fhuair e riamh ach faochagan.
 Fal da ral da rà, fal da rà ra ral.

Tha 'n fheòsag aig 'n a greidheanaibh,
 Is sneadhan air gach gaoisdeag.
 'M falt carrach aig air caitheamh,
 Mar gu 'n dàthadh tu le fraoch e.
 Fal da ral da rà, fal da rà ra ral.

'S iomadh beathach b' fheàrr na e,
 A bhàsaich leis a' chaoile;
 Brògan dubh' gun iallan air,
 'S na miallan air a chaol-druim.
 Fal da ral da rà, fal da rà ra ral.

Ach ma nì e pòsadh,
 Bitheadh mòran leis do dhaoineibh,
 Oir cha b' uilear seathnar dhuibh,
 Gu deanamh teachd-an-tìr dha.
 Fal da ral da rà, fal da rà ra ral.

'S gu dearbh cha b' uilear dithis da,
 G' a nigheadh is g' a sgrìobadh,
 'S gu 'm bu bheag dha deichnear dhiubh,
 Gu faosgadh a chuid aodaich.
 Fal da ral da rà, fal da rà ra ral.

JOHN MACLEOD,

Who had left his wife and was thought to be dead. His wife having married, it became the talk of the country that John was returning to his home.

Luinneag.—Agus a sheann duine,
'S fhada leam a tha thu agam;
Agus a sheann duine,
'S fhada leam tha thu beò !

IAIN 'Ic Leoid, laogh mo chridhe,
B' fheàrr leam éin gu 'm biodh tu tighinn,
Gu 'n rachadh Alastair do dh' *Uibhist*,
'S gu 'm biodh Naoghas fuidh na bhòrd.
Agus o sheann duine, &c.

Ged bhiodh fiachan, 's ged bhiodh *reasd* orm,
'S ged nach pàighinn leth nan clachan,¹
Chionn 's gu 'n cluinninn e thigh'nn dachaidh,
Bheirinn lach do dh' Iain MacLeòid.
Agus o sheann duine, &c.

Dheanainn òl, 's dheanainn caithris,
Chionn gu 'm faicinn Iain mar-riut,
Alastair an cùl an doruis,
'S e na dhonas bochd fuidh sgledò.
Agus o sheann duine, &c.

¹ Referring to the quantity of butter and cheese which as bo-
man he had to account for to Lord Reay.

Gur i Eòraidh bha gun athadh,
 Dhol a chumail tigh le h-athair,
 Fhuair i Alastair gu brath air,
 'N uair a chaith i Iain MacLeoid.

Agus o sheann duine, &c.

Ach a dhearbhadh gun robh teas oirr,
 Cha robh Sagart, 's cha robh Parson,
 Nach d' ràinig i air a casan,
 Eadar *Crospull* 's cùl *Tigh-Leoid*.

Agus o sheann duine, &c.



JANE NIC-DHONIL,

Who was angry with the poet for nicknaming her son-in-law as in the second verse. He had not enjoyed good health since his marriage.

ACH a Shìne nighinn Dòmhnuaill,
 Cha chòir dhuit bhì cho fiata,
 Air son *miotar* chur air *pros*,
 'S e 'n tòd am beul nan ceudan.
 Fal da ral da rà, &c.

Ach ma ghabh thu fearg,
 Air son Bod Dearg thoirt air do chliamhuinn,
 Nì guirmean fathast purpaidh e,
 Na 'n cuirt' e anns an iar-dath.
 Fal da ral da rà, &c.

Tha rud eile ann a 's nàire,
 Na dàn a rinn mì riamh dha,
 Tha 'n sluagh sin a tha làimh riut,
 Ag ràdh nach d' thoir thu 'm biadh dha.
 Fal da ral da rà, &c.

Ach na 'm biodh a' bhean bu mhàthair dha,
 Le 'làmhnan féin 'g a bhiadhadh,
 Gu 'n geallainn-sa nach cuireadh air,
 An uiread ud do miadhlaidh
 Fal da ral da rà, &c.

Ged 's goirid o 'n a phòs e,
 Tha 'n t-òganach air siasnadh.
 'S ged bu bhòidheach dearg am leadan aig',
 Cha 'n fhada gus an liath e.
 Fal da ral da rà, &c.

Ach ma chaochail innis air,
 No tinneas bhi 'g a phianadh,
 Bu shultmhòr glan an gille sud,
 An uraidh seach am bliadhna.
 Fal da ral da rà, &c.

THE GREY BUCK¹

(Am Boc Glas).

This poem, although ascribed to Rob Donn in Mackenzie's *Beauties of Gaelic Poetry* is not usually reckoned as his. Many of the people of the bard's native district aver it is not Rob's. There can be little doubt, however, that the song is Rob Donn's, and one of the very latest of his productions. The third verse throws some light upon the occupation of the subject of the song, and is confirmed by references in the Kirk-Session records. He was Donald Mackay, *alias* Mac Mhorchie Machustain in Hunleam, and under date May 16th, 1776, Eric, daughter of Donald Mackay, appeared before the Kirk-Session at Achindun, and delated Donald, the criminal correspondence having taken place in James Mackenzie's barn in Hunleam where he was thrashing corn. In December following, Jean Roy, mentioned in the last stanza, and only one month later, Mary Buie, delated the same Donald. Two other cases coming against him, Donald enlisted and was drafted to the first battalion of Lord Macleod's regiment, which by March 14th, 1778, had sailed for the East Indies. After he had been away a year, Isobel Mackay delated him as the father of her child which was then a year old, and was baptized on 18th December 1779.

Luinneag.—Fi-hi fann-da-ri, fe-hi-n o-rò,
 Hi-li fann-da-ri, fe-hi-n o-rò
 Fa-hil-ò fann-da-ri, fe-hi-n o-rò
 Hi-li shiubhail e,
 Fann-da-ri, hi ho-rò,
 Fa-hil-ò, fa-hil-ò.

O 'n tha mi na m' aonair,
 Gu 'n teann mi ri spòrs,
 'S gu 'n cuir mi mar dh-fhaodas,
 'M boc air a sheol.
 'S gu 'n leig mi fios dhachaidh
 A dh-ionnsuidh nan Catach
 Gur h-e 'm boc glas
 A bhitheas ac' air an tòs.
 Fi-hi fann-da-ri, &c.

¹ Now included in the poet's works for the first time.

'S iomadh òganach smearal
 Bha fearal gu leòr,
 A chunnaiceas leam-sa
 Ann an cogadh rìgh Deòrs'.
 Ach cha 'n fhaca mi boc,
 Ga thogail air feachd,
 Ach aon bhoc glas
 Bh' aig mac an Iarl' oig'.
 Fi-hi fann-da-ri, &c.

'Nuair thigeadh am foghar,
 Co dheanamh a bhuain?
 Co dheanamh an ceanghal,
 No stucadh na sguab?
 Co chuireadh na siomanan
 Ceart air na tudanan?
 Ach am boc luideach,
 Na 'm faigheadh e duais.
 Fi-hi fann-da-ri, &c.

Gu 'n tug iad a chobhair ud
 Bhuaine gun fhios,
 'S dh' fhagadh na gobhair,
 Gun bhaine gun bhliochd.
 Tha Sine nigh 'n Uilleim
 A caoine 's a tuireadh
 'S a suilean a sileadh
 Air son a bhuic ghlais.
 Fi-hi fann-da-ri, &c.



DOROTHY AND GEORGE.

George Morison was miller's man and was courting Dorothy, who was a maid in the service of the Tutor of Farr.

Luinneag.—'S mear a ni Eòraidh mire ri Deòrsa,
'S mear a ni Deòrs' ri Eòraidh ;
'S mear a ni Eòraidh mire ri Deòrsa,
'S mear a ni Deors' ri Eòraidh.

'S gasd' air a dheasachadh m' fheasgar na Sàbaid,
Dol do na bhà-theach mhor e,
Le 'chòta maith fasanach, Sasunnach, gorm air,
'S bata d' an ainm am Pònaidh.
'S mear a ni, &c.

'S toiseach air fortan dì taghadh fir cèairde,
Choisneas gu bràth ni 's leòir dhi,
Gleidhidh e iomall na mine 's a' ghràin di,
Ged nach can Màiri " Foghnaidh."
'S mear a ni, &c.

Na 'm faiceadh tu 'n nighean 'n a suidh' air an àiridh,
B' aobhar gu gàire mhòr i,
Casan an fhleasgaich mar shlachdan an èangaich,
A tarsuinn air manachan Eòraidh.
'S mear a ni, &c.

'Tha 'n gille maith', sgiobalt le acfhuinn ro dhearbhta
 'S cha 'n 'eil e gun ainm aig mòran,
 Clachan is claban a' mhuilinn 'n an arm dha,
 Feitheamh air seirbhis cobhrach.

'S mear a ni, &c.

Na cuiribh an nighean gu bruidhean no fiaras,
 Air son i bhi 'g iarruidh sòlais;
 Bheir Mac-Ille-Mhoire dhuibh buille do 'n lorg,
 Ma chuireas sibh fearg air Eðraidh.

'S mear a ni, &c.

DONALD DONN,

The poet's brother, who was reported by the keeper of the forest for killing deer. Donald Donn is mentioned in a deed of sasine of 17th December 1737, by George Lord Reay to his son George, as one of the tenants of Islandryre, with Angus Mackay, forester, and William Mackay alias M'Ean Vic Angus. Rob Donn then resided in Islandryre, and was constituted bailie for the occasion. Angus Mackay acted for Mr George Mackay.

Luinneag.

Hogaidh ho, mo Dhomhnullan dubh,
 Sealgair sìthne Domhnullan dubh;
 'S fear neo-bhruidhneach Domhnullan dubh,
 'S gheibh e nì a chionn a bhi riuth.

BHA fuil am broilleach do léine,
 'S cha b' e fuil na gaibhre céire,
 Ach fuil an fhéidh a bha 's an dàmhair,
 'S cha bu mhèirleach Dòmhnnullan dubh.
 Hogaidh ho, &c.

Tha nighean an t-Sutharlaich cinnteach,
 'S nighean bhreabadair nan slinntean,
 'S na h-uile nighean ann an *Hilleam*,
 'S iad dannsadh cruinn le Dòmhnnullan dubh.
 Hogaidh ho, &c.

'N uair a chuala sinn an sgeula,
 Gu 'n deachaidh na fir òg a' dh' Eirinn,
 Bha h-uile tè bu mhodha spréidh dhiubh,
 Suiridh gu leir air Domhnullan dubh.

Hogaidh ho, &c.

'N uair a chuala sinn farbhas,
 Gu 'n d' rinn na fir oga falbh uainn,
 Thàinig dithis as a' *Pharbh* dhiubh,
 Ag iarruidh lorg air Dòmhnnullan dubh.

Hogaidh ho, &c.

A' cheud latha do na Faoillich,
 Againn bha 'n sealladh faoilteach,
 Nighean breabadair an aodaich,
 'S i 'g a chaol ruith anns a' *Bhlàr-dhubh*.

Hogaidh ho, &c.

"THE BOAT."¹

The nickname of a certain woman in the parish.

MILE failt ort fhir na culaidh,
 Thu fein gu' meal i,
 Na 'm faiceam a chaoidh air droch bhuil i,
 Fo fear eile 'n deigh dhuit sgur dhi.
 Fhuair thu 'n-eithear sin, o Chormaic,
 Agus ro mhaithe 'n airidh
 Bha i diamhan 's mi-tharbhach aige 'n uiridh,
 Uair ar clodach tiorram, trasgte, 's uair air feisde ;
 Gun aon duine cuir siol innte no aisde.
 'S ann eolach mar na fìor sgiobaran a tha thu
 Mionnan gun ghniomh, iochd gun mhasgul, 's ciall
 gun chrabhadh ;
 Cha 'n eil bagar dhaoine ort
 Triath no sagairt.
 Cuim o chladach, o gharbhlach 's o sgeir i,
 Cuim air a taobh i mu 'm faigh i ciuradh air a deiridh.
 'S air a druim gu socair samhach
 'N am a lionaidh.
 'S ann agad fein tha 'n t-eithir mhaiseach, sgiamhach,
 'S i na suidhe gu socair, samhach, gidheadh gniom-
 hach ;

¹ Not included in previous editions.

'Si gu crannach, meallach, ropach,

'N am dhuit sineadh.

Gu ma buadhach air do luchd 's paigh thu 'm frachd,

Na ma luaidhe sud as a h-uchd na tuille steach,

N uair theid i air a ceud siubhal

Olamaid *foy*,

Gu 'm faighear tuille luchd aisde

Ach aon *bhoy*.

BARBARA MURRAY,

Who was a "wandering character," and always repeated the refrain of this song as she went.

Luinneag.—Ochanan, ochanan, ochanan, hàrum,
 Hi ri ri hàrum, ochanan, o,
 Ochanan, ochanan, ochanan, hàrum,
 Hi ri ri hàrum, ochanan, o.

CHUALA mì 'n raoir gu robh i 's a' *Bha-theach*¹
 'S thig i a màireach rathad *Beinn-Hop*.
 Ochanan, &c.

Ged bhiodh i mu fheasgar an glas choire *Shàbhail*,
 Mu thuiteam nan tràthan, bhiodh i 's na *Lòin*
 Ochanan, &c.

Thàinig i seachad oirnn rathad nam *Blar-loch*,
 Thig i do dh' *Aisir*, 's bheir i leath' bò.
 Ochanan, &c.

Air chumha gu 'n faigh i na gobhair o Hùistean,
 Bheireadh i dhuinne ceithir no cùig.
 Ochanan, &c.

'S na 'm bitheadh i againn air maduinn Didòmhnaich,
 Gheibheamaid ceòl air "Ochanan ò."
 Ochanan, &c.

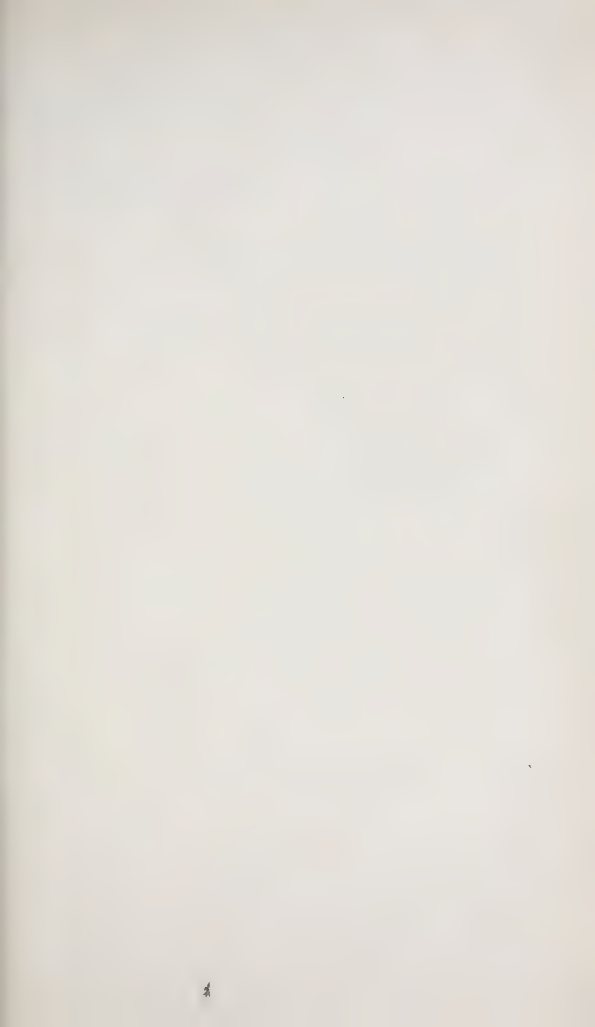
¹ Ba-theach Mhercain on the east side of Loch Hope.

RICHARD'S WEDDING.

Richard Denoon lived in Eribol in 1765. By 1768 he had returned to Balnaceill, and under date 18th February 1772, the parish register has it that "Richard Denune in the Farout had a child baptized Donald."

'S ann anns an *Fharaid* tha bhanais a' chluinntear,
 Tha mi 'n am chodal, 's na dùisgear mi;
 'S e *Richard* 's fear-baile, a' bhean is a' mhuinntir,
 Tha mi 'n am chodal, 's na dùisgear mi;
 Bha 'm ministear féin aig réiteach an fhigheadair,
 'S na faiceadh tu *Richard*, gu 'n clisgeadh do chridhe
 roimh',
 'S e 'n donas chuir idir gu *Biod-dubh-namfitheach* iad;
 Tha mi 'n am chodal, 's na dùisgear mi.

'S lapach a rinn sibh, 'n uair chaill sibh na pìoban,
 Tha mi 'n am chodal, 's na dùisgear mi;
 Gidheadh bu mhaith mhisneach dhoibh 'n t-iteachan
 fhaotainn,
 Tha mi 'n am chodal, 's na dùisgear mi;
 Tha fear na bainnse féin 'n a thaibhse do bhreabadair,
 'S e a thachairt 's an oidhch' air a' chloinn gu 'm
 biodh eagal orr',
 An t-armadh r' a aodann, 's an glaoth r' a chuid
 crabhuichean,
 Tha mi 'n am chodal, 's na dùisgear mi.



THE WIFE OF INCHVERRY,

Who was twice married—to an old man on each occasion—and it being common talk that she was not satisfied with either, but had frequent visits from a local joiner.

BEAN *Innse-mheiridh*, cha 'n 'eil i ro bhrònach,

Tha mi 'n am chodal, 's na dùisgear mi ;

Ged thiodhlaic i bodach, tha bodachan beò aic',

Tha mi 'n am chodal, 's na dùisgear mi.

Na gabh-sa mar éigin eudach nan glas-bhodach,

Ni mò bheir i *sràbh* air am bàs, oir a chleachd i e,

Air ni 's lugha na *ginidh*, gu 'm puinnsean Gilleas-
buig e,

Tha mi 'n am chodal, 's na dùisgear mi.

Tha Seòras 'n a bhuannadh mu 'n cuairt do 'n tigh
òsda,

Tha mi 'n am chodal, 's na dùisgear mi ;

Ged théid e a' chodal, cha 'n fhada a stòlas,

Tha mi 'n am chodal, 's na dùisgear mi ;

Siùbhladh e 'n oidhche, gun soillse, gun ghealach,

Oir is saor a tha ann, cha chum bantrach dorus ris,

Tollaidh e dìomhair, tha snìomhair is fairche aig',

Tha mi 'n am chodal, 's na dùisgear mi.

THE TAILOR AND HIS BREEKS.

The tailor while working in the poet's house had his "breeks" stolen before he was up in the morning. The poet rallies one of his daughters for having done this, and at the same time rallies the tailor on his appearance.

Luinneag.—Och hò, mo nighean donn,
'S an droch uair ghoid thu bhriogais ;
Och hò, mo nighean donn,
'S an droch uair ghoid thu bhriogais.

'S i bhriogais bh' aig an tàillear,
'A folach nan gàg bha 'n a easgaid.
Mu 's faic neach 's am bith mar tha i,
'N ainm an Fhàidh cuir anns an uisg' i.
Och hò, mo nighean, &c.

Bi muigh mu 'n éirich a' ghrian leath',
'S na caomhainn siabunn is *brush* dhi.
Ma dh' fholaich thu 's a' bhà-theach mhòr i,
Marbh-phaisg air a' bhò nach d' ith i.
Och hò, mo nighean, &c.

Eudach na mnatha ruaighe,
'S e cheist ma chualas e 'n *Ruspunn*.
Thuit a' bhriogais de na sléisdean,
'S cha 'n fhanadh 'fhéileadh gun chrìos air.
Och hò, mo nighean, &c.

LORD REAY'S GRASSKEEPER.

Nis a Dhòmh'll 'Ic Huistean,
 Na simùisich rud searbh ;
 Feuch am bheil do thùir annad,
 Ciùineas thòirt á storm.
 Ach gur beag an càs,
 Ged nach tèarnadh tu o 'n arm,
 Ma reiceas tu an càirdeas,
 Air sgàth nan ochd marg.¹

Am fear a tha 'n a éigin,
 Na déilig ris mar Ghall,
 Oir tha iomadh fàt,
 Gu do chàirdeas chur an call.
 'S gu 'm faodadh fear an trath-sa,
 As am fàisgeadh tu geall,
 Bhi fuadach do bhàis,
 O 'n a' ghàradh ud thall.

An diugh thabhair sgeul doibh,
 'S a màireach tog geall,
 'S gur mearachd ma tha
 Cuid no pàirtidh ort 'n a throm.
 Ma 's biadh, no ma 's fiacaill,
 Leis an dean iad do chall,
 Leag fiach air a' phrìomh fhear,
 'S na caomhainn iad bonn.

¹ Eight merks being his wages.

THE GREEDY MAN AND THE WORLD.

G.M.—'S mi-chomaineach thusa, Shaoghail, 's b'
 abhaist duit,
 'S olc a leanadh tu ri daoineibh a leanadh riut;
 Am fear a cheangail sreang gu teann riut leis a'
 ghlut;
 'N uair tharruing gach fear a cheann fein di 's es' a
 thuit.

W.—Is sibhse tha mar sin, a dhaoine, 's b' àbhaist
 duibh,
 'S olc a leanadh sibh ri saoghal a leanadh ribh;
 Ged chuir mise sorchan foidh, 's air gach taobh,
 Is sibh féin tha gabhail teichidh, soraidh leibh!

G.M.—O, na 'n gleidheadh tu mis', a shaoghail,
 bhithinn dha do réir,
 Oir tha na h-uile ni a 's toigh leam fo na ghréin;
 C' uim' an leigeadh tu gu dìlinn mi gu péin,
 'S nach 'eil flaitheanas cho prìseil dhomh riut féin.

W.—'S ann bu chòir dhuit bhi cur t' eòlais na bu deis',
 Far am biodh na h-uile sòlas na bu treis',
 Ged ni mis' an t-ùmaidh àrach ri car greis,
 'N uair a thogras e mis' fhàgail, leigeam leis.

THE SHORTER CATECHISM.

The young man addressed was very unwilling to learn the catechism, although pressed to do so by the minister.

Mo ghille maith, ruagh,
 Thoir aire gu luath,
 Nach 'eil aig an t-sluagh
 Ach ruaig do thiom.

Mo ghille maith, ruagh, &c.

THEID mi do shealltuinn air Alastair Calldail,¹
 Ach an cuir e féin gràin do na ceisteachan romham,
 Mu 's tig am ministeir làidir Reothach,
 Mu 's tàir e gu stòl thu na seòl chur mu t' amhach.

Mo ghille maith, ruagh, &c.

Cha bheag a' chùis nàire do 'n àl tha sinn ann,
 Uiread 's thàinig gu aois eadar dhaoin' agus ghillean,
 Nach ionnsuich sinn tìomal na focalan binne,
 'S nach d' fhuair am Biobull a sgrìobhadh ni 's giorra.

Mo ghille maith, ruagh, &c.

Ach bithibh-s' ni 's glìce, 's ni 's trice anns an Eaglais,
 Togaibh na chluinneas o mhinisteir *Eadartoin*,
 Ged a tha 'm Bàillidh an trath-sa anns an Abaid,
 Cha 'n urrainn na thàireas am bàs a chur fad uaibh.

Mo ghille maith, ruagh, &c.

¹ Charity Schoolmaster, Eribol.

HECTOR MACKAY AND JOHN GORDON,

Two young men whom Lord Reay wished to send to the army against their will. Men were sent to arrest them, who pursued them from one hiding-place to another.

Luinneag.—Mo ghillean dubh, sibh gu 'n togainn,
Mo ghillean dubh, thogainn sibh ;
Mo ghillean dubh, sibh gu 'n togainn,
Thogainn, c' uim nach togainn sibh.

CHA 'n 'eil dad do mhùthadh cleachdaidh,
Eadar Eachan 's an cù ruadh,
Codal 'n uair bhios latha soills' ann,
'S bhi fad na h-oidhch' air an tuath.

Ged tha Eachan is Iain Gordan,¹
Anns an ròig a' fulang fuachd,
Ciod fhios na 'm faigheadh iad mnathan,
Nach bitheadh iad fathast 'n an tuath.

Mo ghillean dubh, sibh gu 'n togainn, &c.

Gur sibh féin is luchd bhur glacaidh,
Aig' bheil a' choimeas gun chliù,
Sibhse mur shionnaichean falchaidh,
'S iads' air bhur lorg mar chù.

Mo ghillean dubh, sibh gu 'n togainn, &c.

¹ In August 1777, John Gordon's name was before the Kirk-Session in connection with Mary Munro, Balnacille.

TO THE POET'S GRANDSON.

The poet's daughter Christina was married to Hugh Murray in Ruspín, son of John Murray, joiner, who had married Ann Morrison, the poet's early love. On the 9th August 1774, Hugh and Christina had a child baptized Francis.

CHI thu 'n t-oighre so fathast,
 Falbh a dh' oidhche 's a latha,
 Agus raidhlich do dhrathais m' a thònn ;
 Is ma théid e r' a dhaoinibh,
 'S gur ogha dhomhsa 's do 'n t-saor e,
 Co is urrainn a shaoradh o 'n òl ?

TO A WORTHLESS FELLOW.

THA làmhán, is casan, is pearsa gu leòir,
 Tha achadh ro mhòr 's an dìthreabh aig',
 Tha aodach is anart m' a cholluinn gun treòir,
 Na h-innsibh mu bhòrd an aois a th' aig'.
 Feumaidh e 'sgoladh le steallaidhnean fuail,
 Is taghadh nan iarunn sgrìobaidh dha ;
 Cha tig am fear carrach air leanaban òg,
 Mar cuir sibh an seòl air *piorbhuig* dha.

TO THE GEIGEAN,

In reply to a song which he made to the poet's brothers.

Air fonn :—"There's nae Luck about the House."

CHA 'n 'eil mi 'g ràdh nach bi thu pàight'
 Air son do mhàbaidh beumnaich,
 'S gu 'n do thàrladh mi dhe 'n làraich,
 Chuir mo nàbaidh spéis annam,
 Toimhsean làidir Mhic 'Ic Sheumais,
 Dh' aithnich mèinn a' Ghéigein,
 'N uair rìnn e 'n réite mu 'n *Allt-bhreugach*,
 'S a fhuair e t' àite féin duit.

'S olc a labhradh tu mu bhràthraibh,
 'S gu 'm b' olc t' àireamh féin dhuibh,
 Thaobh droch ghrìd a bha 'n ad dhaoinibh,
 Sgeith an tìr s' gu léir iad.
 Bha t' athair againn fichead bliadhna,
 Gus 'n do liath a ghéillean,
 'S na chaith e 'thlachd a' deanamh thros, g,
 'S cha 'n fheudtadh 'chasg o 'n eucoir.

THE COURT AT TONGUE.

On New Year's Day in Tongue, George Macleod, the family piper, having played during dinner and no notice being taken of his performance, betook himself to the inn, which was then situated in a field near the Parish church. The poet himself was for some time overlooked. When at last he was called in he recited these two stanzas which he had composed while waiting.

Air fonn :—"I'll clout my Johnny's grey breeks."

THEID mise an déigh Sheòrais,
Oir is còir dhomh bhi 'm fagus da ;
Oir 's bràithrean ann an ceòl sinn,
An còmhradh beòil 's am feadaireachd,
Oir is duine ciallach e,
Da 'm bi luchd-fiarais freagarrach,
'S tha dùil agam gu 'n tàir mi e,
'S an tigh tha mhàn o 'n eaglais.

A' chùirt bha ann an *Tung'* againn,
Gur fada 's cuimhne 'n cleachdaidhnean ;
Bha breitheamh agus Cléireach ann,
Gun reuson no gun cheartas ac',
Bha 'm Foirbeasach ¹ le 'lùban ann,
Bha Huistean ann 's an Sasunnach,
Gur dona an aon triùir tha 'n sud,
Na h-uile taobh an tachair iad.

¹ Daniel Forbes, Writer and Sheriff-substitute.

THOMAS AND BETTY.

Thomas, who was a tailor, made a chemise for a young woman whom he wished to marry, but found she would have nothing to do with the chemise or himself.

Luinneag.—Hi ri choll o bhi h-iùraibh o,
 Hi ri choll o bhi h-iùraibh o,
 Hi ri choll o bhi h-iùraibh o,
 'S a Thòmais, thig do Dhiùrinnis,

'N LEINE sin chaidh dhiùltadh ort,
 Thoir leat gu Beataidh stumpach i,
 Ma bhios i fad á cumbaist di,
 Bheir mise bàrr an earbuil dhith.
 Hi ri choll o, &c.

Ged rachadh 'n léine shuaineadh uimp',
 Cha chum sud fadal uaire ort ;
 Oir 's eòl duit féin mar dh' fhuaigh thu i,
 'S an clàr is còir bhi 'n uachdar dhith.
 Hi ri choll o, &c.

TO PATRICK MACDONALD,

Eldest son of the Rev. Murdoch Macdonald, who was an accomplished musician and great friend of the bard. He and his brothers and sisters were the pupils (in music) of Kenneth Sutherland, Cnocbreac. Joseph excelled on the pipes and Florence on the violin. Patrick edited a collection of Highland airs which was published in 1784. On this occasion the poet bewails his inability to entertain Mr Patrick and the Reay family piper as he should like.

'S MISE th' air mo nàireachadh,
 'S gu 'm b' fheàrr leam a bhi muigh,
 'S nach fhaigh sinn biadh air èarlachadh,
 Ach làgan sgaoilt' 's e ruith.

'S olc baileachadh nan daoine sin,
 Luchd-sgrìobhaidh agus cluich',
 Mac ministear na sgìr' againn,
 Is pìobair fir an tigh.

Na 'n tigeadh tu do m' ionnsuidh,
 'N uair bhiodh annlan ann mo thigh,
 Cha 'n fhaicinn thu tighinn òirleach,
 Nach rachainn 'n ad chòmhdhail troidh.

Cha bhiodh sinn uair gun téis againn,
 O éirigh gus an luidh,
 'S na 'm b' ann air là Féill-bearachain e,
 Gu 'm marbhainn duit an reith.

THE WEDDING IN OLDSHORE.

The marriage had to take place a day earlier than that for which the guests were bidden, as the minister of the place was suddenly summoned to a distant part of the country.

Air fonn :—"Null air na h-eilleanan."

'N SAOIL sibh nach robh iomas orr',
 'S am ministear 'g am fàgail,
 Bha 'n drama uath', bha spìosradh uath',
 Bha 'm pìobair uath', bha 'm bàrd uath'.
 Am bothan beag do shabhull,
 'S a' chuid a b' fhoghainteich' bha 'n *Aisir*,
 A' sparradh Uilleim Ghobha,
 Ann an gobhall Shìne-an-Tàilleir.
 Bitheadh banais am *Port-chamuill* ac',
 'S bitheadh dramachan gu leòir ann,
 Bitheadh banais eile dh' fhòghnas,
 'S an tigh mhòr aig Domh'll mac Dhòmhnuaill.
 'S a' bhanais bh' ann an *Aisir*,
 Gu 'n robh gàir' oirr', ged bha bròn oirr',
 'S bitheadh banais an duin' fhoghainteich,
 An sabhull Dhomh'll 'Ic Sheòrais.

THE GREEDY SON-IN-LAW.

Donald Mackay, or 'Donald of the Lugs,' already mentioned, was married to Mary, daughter of John Mackay (Iain Maceachain). He threatened to make a raid upon his father-in-law's cattle, and appropriate a number in the name of tocher for his wife.

Tha fear an tigh 's a chliamhuinn,
 An diugh 'n an daoinibh rianail,
 'S cha téid dad gu rian,
 Ach rud théid f'hiarachd ris.
 Tha fear an tigh, &c.

Cha b' ionann sin 's a' bhliadhna,
 Bha gèard air a' *Chreag-riabhach*,
 Le Dòmhnall 's dà fhear dheug aig',
 'S iad triall a thogail creich.
 Cha b' ionann sin, &c.

Crodh-laoigh anns a' *Choir'-fhèarna*,
 'S crodh seasg á cul na *Fèarnaich*,
 'S na h-uile each is làir,
 Bha stàn air *Coire-phris*.
 Crodh-laogh, &c.

ALASTAR BUIE'S SON.

'N UAIR phòs iad, chaidh 'n cur gu *Supull*,
 An rùm gu h-aparr,
 'S am fear sin cha b' fheàrr an cupull,
 Na dà chapull.
 Nighean Uilleam duibh na casaig
 Aig mac Busaig,
 'S mac Alastair buidhe nan glasag,
 Pòsd' aig mosag.
 'S ann bha sgeula r' a h-aithris,
 Ac' gu *Innis*,
 'N uair chaidh crìon-bheul dubh a' chonais,
 Gu droch innis.
 'S ann a dh' àraich Deònaidh bheulach,
 An trosg claonach,
 Thog i e le duileasg is tràilleach,
 Iasg is maorach.
 An sin 'n uair shiubhail an cù'gun àireach,
 Am bith braonach,
 Ach an d' fhuair e ghobhlach mheurach,
 Altach ìngneach.

WILLIAM MACKAY OF MELNESS,

Who, when in the South, had got a pair of trousers to wear in place of the Highland dress which so well became him.

Luinneag.—Bheir mi ho air car an triubhais,
Uithis agus ho ro ;
Bheir mi ho air car an triubhais,
Uithis agus ho ro.

COMHAIRL' ort a' bhean a' Mhilich,
Oir is caomh leat a bhi subhach,
'N uair chi thu glòmanach gleusda,
Feuch nach 'éid thu e le triubhas.
Bheir mi ho, &c.

Sin 'n uair thubhairt bean *Dail-choinnidh*,
B' ait leam Uilleam air an t-siubhal,
Ach na 'm faighinn e mar chéile,
B' fheàrr leam féileadh air na triubhas.
Bheir mi ho, &c.

An sin 's e thubhairt Iain Mac Eachuinn,
Cò a rachadh ann do thriubhas ;
B' e sud an stàbull a ghlasadh,
An déigh nan each a bhi air shiubhal.
Bheir mi ho, &c.

ROB THE HUNTER.

In reply to a song which he composed on a certain woman.

Air fonn: —“ John Roy Stewart.”

PAIGHIDH mis' a shaothair dha,
 Air son gu 'n ghabh e dh' aodan air,
 A dhol a dheanamh aoire
 Do mhnaoi fhaoilidh Naoghais 'c Leòid.
 Pàighidh mis', &c.

Bu cheann uighe 's chliaranach,
 Gu tigh teine 's biadhtachd i,
 Cha b' ionann i 's Rob liath ud,
 Bhiodh ag iarraidh air gach ceò.
 Bu chean uighe, &c.

Clisgidh mnathan fialaidh roimh'
 'N uair thig e stigh an sliabh thugainn,
 Bidh 'm madadh ruadh 's an strianach aig'
 'S an dà chù dheug 'n a thònn.
 Clisgidh mnathan, &c.

Cha bu bheag am fuathas e,
 A' falbh air feadh na tuatha sin,
 Aon fhocal riamh cha d' fhuaras uaith,
 Ach c' àit an d' fhuair e 'leòir.
 Cha bu bheag, &c.





THE POET'S DAUGHTER.

Hugh Murray, who afterwards married Christina, Rob Donn's daughter, was at this time in Leith. His father, John, married Ann, daughter of Donald Morrison in Hope (the Ann Morison of the poet's best love song), and was at this time in Ireland, whither he had gone as ship carpenter.

Air fonn :—"Ealasaid Nì' Connuil, se t-oige a chuireas orm."

'S ANN air Anna Dhòmhnuille Bhàin,
 'S air mo nighean féin a tha 'n éigin,
 Ma phòsas Hùistean, an *Lite*,
 Agus an saor an Eirinn.
 Ma tha 'n t-suiridh ud cho meallt',
 Cha chan mi drannd m' a déighinn,
 Ach cuiridh mi Curstaidh chun á bhràighe,
 Air chor 's gu 'n tàir e féin i.
 'S ann eadar a' mhachair 's am bràighe,
 Fhuair thu 'n sàr a dh' fhòghnadh,
 Eagal, is cachdan, is nàir ort,
 'N uair a dh' fhàg a' bhò thu.
 Ach cha chunntainnse bhi gun onoir,
 Cheart aindeoin do dhòghruinn,
 Na 'n tàirinn bhi 'n a mo sheanair,
 Do fhear a' shìol Tòmais.

THE 'TITHE' COLLECTOR.

The Rev. Murdoch Macdonald, Mr Mackay of Strathmelness, and Rob Donn were conversing one evening when the tithe collector, John Mackay, *alias* MacUilleam Vic Neill, made his appearance, demanding dues from Mr Mackay and Rob. He mentioned that the tax was not for his use, but for God's, at the same time telling Rob Donn that he did not intend that year to exact the tithe of his kids.

THA mi nis a' faicinn,
 Rud nach d' thug mi feart air riamh,
 A' cluinntinn gur h-e 'm Pracadair,
 A 's *Factor* do Dhia.

'N uair a bha ar Slànuighear
 A mhàn am measg nan ceud,
 B' e 'm fear bu mhaighstir-sporain dha
 'N aon Donas 'n dà fhear dheug.

Rinn thu rud nach b' àbhaist duit,
 Cha do chunnt thu mo chuid meann,
 Cha b' mhisde mis' a phàigheadh,
 Cha bu mhò na dhà dhiubh bh' ann.

'S cinnteach nach deadh nàdur,
 Thug ort am fàgail 's a' cheart àm,
 Ach stic do pheacadh 'n àrdain,
 Bhi toirt bàs do pheacadh 'n t-sannt.

THE POET'S WIFE.

Shortly after his return from the Sutherland Regiment, he was one day in a hurry to go fishing with a neighbour, and finding that he had not great assistance from his wife in getting ready, addressed her thus :—

FEUCH am faigh mi iachdair,
 No riachlaid do chòta,
 A ribhinn àluinn, aoibhinn, òg
 Ma 's a bi an t-iasg,
 A' biastadh na pròis orm,
 A ribhinn àluinn, aoibhinn, òg
 'S a liuthad maighdean àluinn,
 Is Sàlaidh ¹ air thòs orra,
 Bheireadh dhomh an làmhan,
 Is pàirt 'g a mo phògadh,
 Ged a tha mi 'n trath-sa
 Na 'm thràill an tigh Seònaid,
 A ribhinn àluinn, aoibhinn, òg.

¹ Sally Grant referred in a previous song.

THE POET'S DAUGHTER CHRISTINA.

His wife being from home, his daughters kept house for him. Christina would not do the "baking" at her sister's request. Her father, knowing she had a special dislike for their neighbour's son, composed this song, and Christina felt the rebuke very much.

NACH h-e mis' th' anns a chall,
 Le mo bhean a bhi thall,
 'S nach dean Curstaidh mhaol Donn an fhuine
 dhomh.

Cha 'n 'eil neach anns an tìr,
 D' an d' thug ise mòr ghaol,
 Ach mac a' bhreabadair mhaol, is currachd air.

Cha 'n 'eil piuthair-chéile dhuit ann,
 Ach Eiric rugaideach, cham,
 Car 'n a h-amhach, 's a ceann a' turraban.

Ma 's e Curstaidh a ghaol,
 'S gu 'n tig e 'n so air a tì,
 Bheir mi féin a' bhò mhaol 's an gunna dha.

THE POET AND THE WIDOW.

(A Dialogue.)

The latter was complaining of the condition of her house and lands, as she had no husband to guide affairs.

Widow.—Tha mo bhord-sa gun bhranndair,
Do thaobh na fir bhith gann domh ;
'S cha 'n fheigh thu dad fo t-undainn,
Ach ceann do thrusdair caithreach.

Rob.—Na fir tha ann tha pears' aca
Ach cha-neil ach beartas gann aca
Cha-n fheigh thu fear gu do shanntachadh
Mur sanntaich thus an toiseach e.

Widow.—Na feighineas mo nabaidh,
Gu cuir is cliathadh mhag dhomh,
Cha chreidinns' gu brath
Gu 'm biodh bàr aig fear eil' orm.

Rob.—Ged dheabhadh tu do nabuidh,
Gu cuir 's gu cliathadh mag dhuit ;
Gun bhriseadh air na h-aithntean
Cha lanaicheadh sud t-fheumas.

Not previously published.

LORD REAY'S GRIEVE.

Good morrow ort a Dhomh'll 'Ic Thormaid,
 'S duilich sgeul a dhearbhadh ort,
 Rinn mi rann duit bha fìor,
 'N uair a shìn thu ri do phost ;
 Gabh do roghainn á dà ghìomhachd,
 'S tha gach aon diubh beag an toirt,
 Thu bhi dh' easbhuidh do dhuais,
 No nì na tuath' dhol bàs do 'n ghoirt.

WILLIAM OF DIREADH,

Whom the bard chaffed on not getting married.

GED tha crodh is caoraich aig,
 'S rud maith do dh' eachaibh 'n caomhnadh,
 Aig Uilleam anns an dìthreabh,
 Cha sìn e air mire riuth'.
 Tha 'n fheadìl aig' air seanachadh,
 'S tha 'fheadàsag air ruineachadh,
 'S tha 'n t-sròn aig' air biorachadh,
 'S neo-bhòidheach an gille sud.

ROB DONN AND THE SKYE BARD.

While Rob Donn was at breakfast in the Manse of Sleat during his visit to the minister of that parish, one of the local bards called and was invited by the host to compose a verse on the words "shield, butter, pork, tobacco-pipe and priest." Rob having heard the verse, remarked, "You have treated the priest badly," and shortly thereafter gave his verse on the subjects.

(The Skye Bard.)

A' mhuc mar bhiadh, 's an sgiath mar bhòrd,
'S an Sagart nach itheadh an t-ìm,
Sparrainn a' phiob 'n a th—

(Rob Donn.)

Bhiadhainn an Sagart gu grinn—
Bheirinn dha 'n t-ìm air a' mhuic ;
An targaid air a làimh chlì,
Is pìob-thombaca 'n a phluic !

JOHN MACEACHIN'S GRANDSON.

Donald Mackay, *alias* Macuilleam Mac 'Naoghais, otherwise "Donal nan Cluas," was married to Mary, daughter to John Mackay, Musal. Donald lived for some time at Musal, and on 18th January 1765 he had a child baptized Hugh. By 1769 he went to live in Bad-na-h-Achlais, where on 1st May of that year he had a child baptized John.

GNUIG, is mùig, is stùic, is leth-taobh,
 An àm an fheasgair, 's olc air 'aoidh;
 Ged nach ogh' e do Iain MacEachuinn,
 'S mac ceart e do Dhomh'll MacAoidh;

Cha lìon e chaoidh còt' a sheanair,
 Oir 's bean a th' air a thaobh 's a' chlà
 'S ann r' a athair a chaidh a dhùthchas,
 'S iar-ogh' do nighean Hùistein è.

TO AN OFFICER

Of the Earl of Sutherland's regiment, who laid a wager with the bard that he could not compose a verse on him, while he ran round the table at which a large company sat. Rob Donn won the wager.

CALUM liath nan sùilean gaibhre,
 Tha e caoimhneil, 's tha e còir;
 Ach cha 'n fhaca mi féin riamh a leithid,
 Gu mionnan, is aighear, is òl.

BARBARA.

GAOL le truas, tha 'dhuais mu choinneamh,
 Losgadh 'm pàirt cho blath ri connamh ;
 Ach cainnt cha 'n fhaod sinn inns' gu falluin,
 Pian a' ghaoil gun strì ri comain.

Na 'n deanainn ùrnuigh dhlùth do m' anam,
 Bhiodh innt' *nòt* air tòs na chanainn,
 Mi bhi tigh'nn le triall gun fhanadh,
 Mhàn *Càrn-agadh*, 's Bàbaidh mar-rium.

DONALD MACLEOD,

Who was grasskeeper, and was injured by a fall from a horse.

THUIT Dòmhnall MacLeòid,
 'S chuir sud bròn air a chàirdean ,
 Tha e sìnte 'n a luidhe,
 Gun aighear gun àrdan.
 'S e thuirt an làir bhuidhe,
 'S i ruith do na bàrdach',
 " Luidhe gun éiridh air,
 No éiridh bà sgàrdaich."

THE CROSPUL FUNERAL.

BHA mi air falair *Chrospuill*,
 Leas-inghin do Shanndaidh Bàn ;
 Dh' aithnich mis' air rian na fasdail,
 Gur h-e Mac Casguill a b' fheàrr.
 A chrògan anns an aran 's an ìm,
 A sgian air a ruinn 's a' chàis,
 'S ann thug e ann mo chuimhne,
 Seann Uilleam Muillear chaidh bàs.

THE KINLOCHBERVIE WEDDING.

The bridegroom, Macleod by name, was a man of small stature and little repute, and the bride, a great-grand-daughter of Donald, first Lord Reay.

'S ANN AN *Ceann-loch-birbhidh*,
 Tha chuirm bhios an òrdugh,
 'S an uair gheibh iad an luthaigeadh,
 Bitheadh subhaich' air na Leòdaich ;
 Iar-ogh' Dhòmhnuille Duaghail,
 'N uair sguabas iad bhàrr stòil i,
 Cha bheag an t-aobhar cachdain leam,
 A faicinn aig *Ceann-ordaig*.

TO NINE FELLOWS,

The poet himself being one of them, who met in the same house one evening.

'S MAITH nach d' rinn sinn anns a' bhaile-s'
 Mearachdan thogar os àirde,
 Piobair is e gun ealaidh,
 Chaoidh cha mholar air paràd.
 Bha dithis do chopairean each ann,
 Saor, is clachair, is ceàrd ;
 'S neònach nach d' rinn sinn carraid,
 Maor, is earraid, 's bàrd.

•

WILLIAM MILLER.

William was a tinker and general 'orra' man. A cow of his chased by the Balnacille bull ran through the corn, and William was doing his best to get them out of the field. Lord Reay coming on the scene, went to William's aid. The poet observing this, said :—

BEAG no mòr a tha mi bhliadhnach',
 Cha 'n fhaca mi riamh gus an diugh,
 Ceàrd a' ruith feadh an arbhair,
 Morair, is tarbh, is bò dhubh.



BIGHOUSE AND IAN MACEACHAIN :

On the occasion of the poet meeting them on the market-place at Falkirk. They were the principal cattle-dealers in the Reay Country.

FEAR tigh *Bhiogais*, 's Iain Mac Eachuinn,
 'N dà phearsa 'n robh an fhoill,
 Leis na beòil nach feudtadh sheachnadh,
 Ged a chreachadh iad thu 'n raoir.
 Gu bheil an coguis air a tachdadh,
 Reic nam marta ris na Gaill ;
 Ach sgriobaidh Dia le faobhar ceartais,
 'M beartas sin de an cloinn.

THE FACTOR'S NEW SUIT.

Bighthouse was factor for Lord Reay and had the reputation of being harsh with the tenantry. Having got a new suit he deferred putting it on till Rob Donn was present to compose a verse in its favour. It is said that Bighthouse never forgave the bard for the two concluding lines.

'S MAITH a tha i air do chùlaobh,
 'S tha i ni 's ro ùrraichd air t' uchd,
 Bu chaomh leam i bhi leathan, trom,
 Mur deanadh i call no lochd ;
 Ach cha 'n 'eil putan innt', no toll,
 Nach do chost bonn do dhuine bochd.

AT DALWHINNIE INN.

Coming from the South the poet arrived tired and hungry at the Inn of Dalwhinnie, where a party was seated at dinner. Addressing the man at the head of the table, who after serving the others was picking a mutton bone, the poet said :—

CUIR an so an drama,
 Fhir tha spiolladh na druine,
 'S mur lion thu dhomhs' a' ghloine,
 Thig mi ort ni 's tinne.

TO A CRONIE,

Who, in place of going to the hill for peats, as he was on his way to do, adjourned to the inn with the poet, whom, when he became a little elevated, he beseeched to make a verse for the occasion.

CIA b'e dheanadh mar rinn thus',
 Bu mhisd' se e gu bràth ;
 Chaidh thu latha tharruing mòine,
 'S ghabh do sgòrnan blàth's.
 Ghabh thu pathadh air an rathad,
 'S rinn thu caitheamh bàth ;
 'S d' a' mheud 's a shluig thu,
 Aon neach cha tuigeadh
 Diog a bha thu 'g ràdh.

THE HERD'S DAUGHTER'S WEDDING.

CHÀIDH Iain¹ gus a' bhanall ud,
 Do bheannachadh na fhuair iad,
 Is rinn e suidhe socarach
 Air sopanaibh d' an luachair;
 'N uair théid thu troimh gach dleasdanas,
 Dean athchuing do na h-uaislibh,
 Am Ministear,² am Facadair,³
 Am Pracadair,⁴ 's am Buachaill.

BOIL-AINGERS.

The bard and some companions set out one snowy morning to hunt the deer. They brought some bedclothes with them as wraps. While waiting for the deer one of the party, nicknamed "Boil-Aingers," began composing a verse, but could not get further than the first line, as under. Being taunted by the poet on his inability to complete the verse, "Boil Aingers" asked the poet to finish it, with this result.

ROB stumpach na plaideig,
 'S Uilleam leogach na plangaid;
 Fear dhiubh thàrladh 'n a fhilidh,
 'S fear r' an abrar "Boil-aingers."

¹ John Mackay of Boraly. ² Rev. Murdoch Macdonald.

³ Kenneth Sutherland, Cnocbreac.

⁴ John Mackay, *alias* Macuilleam Vic Neill, whose son John married Isobel, the poet's eldest daughter.

JOHN MACKAY,

Better known as "Ian Mac Dhonnnull" to whom the poet composed songs on two other occasions.

'S FAD eadar do chas is do ghlùn,
'S mòr làn do dhà dhòirn de 'n òr.
'S tu cùbair a 's modha sùil,
Eadar am *Pùiteig* 's an *Stòir*.

TO THE SAME,

Who was on a fowl-shooting expedition with the poet and others on Island Rannich. John, who was unaccustomed to the work, frightened the birds by his clumsy approach.

'N UAIR ghlac Iain gunna 'n a dhòrn,
Ghlac na h-eòin an tonn,
Le àirde 's a thogaidh e thonn,
'S aghaidh air an *Stòir* ud thall.

REPLY TO "THE BULL."

The poet had compared this man to a bull in one of his previous songs, and the man took it in very bad part.

NA 'n innsinn duit an fhìrinn,
Cha b' iognadh ged a throdadh tu,
'N uair b' fheargach leat t' ainm a thoirt,
Mar tharbh a bhitheadh bagarrach :
An cnìopanach, cnàpanach,
Tràibeanach, baganach ;
Am buillceasach, colbh-mhasach,
Corra-chosach, croganach.

MACLENNAN'S HEARERS,

Who, in place of going to church to hear their own minister, Mr Walter Ross, went to a distant part of the parish to hear an itinerant preacher of the name of Maclennan, that they might have the better opportunity of enjoying each other's company.

CHUNNAIC mise lònán,
 Tha mar òrd agus innean ;
 An déigh gach teagaisg a fhuair iad,
 Aig tighe 'n cluas 's na 'n slinnein.
 Chùlaich iad Mr Bhàtair,¹
 Gus an robh *Ceann-taile* tional,
 'S chaidh iad le lethsgheul eucoireach,
 A dh' éisdeachd *Mhic-an-Linnein*.

THE CLUMSY TAILOR,

Composed when the poet was about three years of age.

'S MAITH dhomhsa bhi 'n diugh gun aodach,
 Le slaodaireachd Mhurchaidh 'c Nèill,
 Mo bhroilleach chur air mo chùlaobh,
 'S nach 'eil a dhùnadh agam fhéin.

¹ The Rev. Walter Ross, Tongue.

THE HALF BANNOCK.

One of the bard's earliest efforts.

GED nach d' fhuair mi ach bloigh bannoich,
 Dh' ithinn bannoch slàn ;
 Ach 's ann a chuir sibh mi air leth-trath,
 Air son àt bhi air mo shàil.

UNWELCOME WORK.

Being forced to attend the cattle on account of his brother Donald's illness, he composed the following stanza :—

THA mis' air mo phianadh,
 'S mi triall dol do 'n bheinn,
 A dh' iarruidh nan reidhneach,
 Is saoibhreat ma théid sud leinn.
 Tha 'n tigh-s' air a lionadh,
 Le dìomhanas dhaoine tinn',
 Gille dubh nan cnùdan,
 Is cnùcag an Dòmhnuaill Duinn

TO THE REAPER.

The bard's nurse, who was assisting in the harvest field, was complaining that she got the side of the field to cut on which there was but little, and that little thin. Rob exhorts her as in the lines following. He is said to have been about five years old at the time.

BI-SA dol a nall 's a null,
 Gus an ruig thu grunn na clais',
 Cha 'n 'eil agad air, ma tha e gann,
 Ach na gheibh thu ann a thoirt as.

THE BARD'S GRACE.

At a funeral the best room was well filled with the upper class, and Rob and the commoner people crowded into the other. The bard was young, but resented this classifying of people on such an occasion. Being requested to ask a blessing, he gave the following:—

DEANAIBH bhur biadh a chagnadh,
 'S ann is mìls' e r' a shlugadh,
 Tha mòran tigh'nn thugaibh,
 'S nàir dhuibh nach bi dad agaibh.
 Ma 's sibhse na *House of Peers*,
 Suidhidh ni 's tuighe 's an t-sreath;
 Ma 's sinne na *House of Commons*,
 Tha na dh' f hoghnas againn dheth.
 Ach o na thàinig sinn còmh-luath,
 'S nach robh agaibhs' còrr am breth,—
 'S gu 'n téid sinn uile fuidh 'n ghiùlan,
 Thugar dhuinn a dhara leth.

REPLY TO IAN MACEACHAIN.

John Mackay of Musal, in whose house the poet was as a boy, asked him to look out and see how the weather was.

Mr Mackay said—

“Seall a mach am bheil e 'g aiteadh,
No 'm bheil glaisidheachd air na neòil.”

To which Rob on his return replied:—

CHÀIDH mis' a mach, 's cha 'n 'eil e 'g aiteadh,
'S cha 'n 'eil glaisidheachd air na neòil;
Ach baidean cruith air *Dail-an-anairt*,
Agus t-anams anns an tònn!

SALUTE TO COLONEL MACKAY.

Colonel Hugh Mackay was second son to George, Lord Reay. As Mackay of Bighouse he was factor on the Reay Estate, and the reference to Rehoboam is a tribute to George, Lord Reay, then deceased.

Good-morrow ort a Hùistein,
Do 'm bu dùchas a bhi rathail,
Na bi do inntinn dhaormannaich,
Is gu 'm bheil t' aodan flathail.
Na bi mar Rehoboam,
'N uair shuidh e 'n tòs air a' chathair,—
Bu truim' air càch a lùdagan,
Na bun an dùirn aig 'athair.



JESSIE SUTHERLAND OF MIDGARTY.¹

NACH faic sibh Alastair Mhinisteir ²
 Fo' thinneasan an còmhnuidh ;
 Ach na faigheadh e *Miss Jessy*
 Air a' glasadh ann an seomair,
 Chuirinn geall gu 'n cuimhnicheadh e
 Air spleangaig Mhaighstir Sheorais.

LEWIS THOMSON.¹

Lewis Thomson was not the most discreet of men. He was brother to the parish minister, and lived first at Cnocbreac and afterwards at Crosple.

Ni mi moladh air Liubhais,
 'S cha chùr mi brùthais na càl ann ;
 Cha chùr mi suid ann, no peisear,
 Ged bu chleachdach a' b' abhaist ;
 Fear cho staidear 's cho cuimear,
 'S nach d' thoir deadh chuideachas gair air,
 'S nach càl aon fhocal toimhseal,
 Eagal 's gu 'n dean an doisearachd fhagail.
 'S e mo bhàrail gu 'm b' fhiach thu,
 Na h-arm' iarruin bh' aig *Bhàlais* ;
 Bu ro-mhaith leam a t-oibear
 Ged nach d' thug iad ach spàin duite.

¹ Not previously published.

² Alexander Sutherland of Brae-grudie, son of the Rev. Hugh Sutherland of Rogart, 1755-1774.

THE MINISTER, THE DOCTOR, AND THE CONSTABLE.*

The three arrived on successive days during a snowstorm at the house of Mr Robert Gordon at Rhians, in the parish of Rogart.

DI-THAON thainig am Ministear,
 Is e gu mìne stuaim ;
 Di-sathairn thainig Leighich thugainn,
 Is e na sgritheich fuar.
 'N sin an Iarraid Domhnullach
 Ma 's deach an Dònuich uainn ;
 Is gu 'm h'e nach bidh an Donas
 Anns a bhails' air Di-luain.

ROB DONN AND THE CATTLE.*

The poet felt the irksomeness of constantly attending upon the cattle at Balnacille, and more than ever after he was not allowed to employ a deputy for the work.

NACH faic sibh mur dheilig an spreidh ri Rob Donn,
 Bha rud-eigin aird air mu 's d' thainig e nall
 Nach fhaic sibh a nis e, cha 'n airde e no meann
 Tha luath na lic-theallaich air pealladh a cheann.

* *Not previously published.*

THE TUTOR'S SONS-IN-LAW.*

Composed at the tutor's request.

'S E Do'll sgianaid do chliamhain,¹
 Fear is crion tha air bith ;
 Is Do'll Foirbeis le lagh shiobhallt,²
 Chuireadh criosdaidh air chrith ;
 Ian Gré³ 's fear Coiri-fiuran⁴
 Chùr sannt an cliu air ruidh ;
 Ach am fear is mios do na chuig fhear
 Cionneach dubh,⁵ golach a chruidh.

THE REV. GEORGE MUNRO, FARR.*

BE Mai'stir Seoras an duine fialaidh
 Bheireadh biadh agus doch ;
 'N uair dh' iarr Mai'stir Seoras fiona
 Dh' iarr a Ministear Criona 'n loch.

* *Not previously published.*

¹ Donald was married to the fourth daughter by the tutor's second wife, Janet Mackay.

² Donald Forbes, sheriff-substitute, was married to Jane, the eldest daughter by the first wife, Elizabeth Mackenzie.

³ Captain John Gray married the third daughter by the second marriage.

⁴ Robert Gordon, tacksman of Corrifuron, 1758-1765.

⁵ Kenneth Scobie of Achumore, who married the tutor's eldest daughter by the second marriage.

THE COMPLAINING HUSBAND.*

NA cuireadh e gruaim no torran òrt
 Nach robh i trom no torrach,—
 An cron a bha 's an fhearruin,
 Dh' fhaodadh 'n càr a bhith 's a chrann.

EXPERIENCES AT MUSAL.*

'S IOMADH rud a tha 's bhail-sa
 Air nach smuaineach fear gun cheill'.
 Cha bhith ruidhean odhar ann,
 Nach todhair iad le spreidh.
 Bheir iad lìn is culaidh leò,
 'S cumaidh iad na h-eisg ;
 Nì blathaich 'n ait a bhrochain doibh,
 Is crochaidh iad na feidh.

THE BURIAL AT ARNABOL.*

On the lowering of the coffin of a particularly unneighbourly man, the poet remarked :—

OLACH 's mios chunnaic mo shuil
 Mu chulaidh, mu chù 's mu each,
 Tha es-a nis anns an ùr,
 'S tha iad-sa n' an truir mu seach.

* *Not previously published.*

GLOSSARY.

Acaras, *hunger*
 Achdaidh, *sure*
 Agadh, *ox*
 Ainnc, *ink*
 Amhran, *song*
 Amhuilteach, *ludicrous*
 Aoidh, *guest*
 Aoidhal, *cheerful*
 Apar, *swift*
 Araidh, *worthy*
 Arbh', *corn*
 Asnaichean, *ribs*

Baganach, *a little man*
 Baghan, *burying-ground*
 Ballan, *wooden dish*
 Banachaig, *dairymaid*
 Bargaideach, *argumentative*
 Bàrnach, *limpet*
 Barnaigeadh, *inviting*
 Bàrr, *cream*
 Barrag, *froth*
 Barraidh, *baron-bailie*
 Bàth, *foolish*
 Beal, *mouth*
 Beiceadaich, *limping*
 Blogach, *small*
 Biogaran, *wooden dish*
 Bladaidh, *a cur*
 Blobhdail, *barking*
 Bodhaig, *body*
 Brad, *alphabet*
 Braiceas, *breakfast*
 Bramean, *the devil*
 Bruan, *stab*
 Bruthas, *broth*
 Buannaidh, *bully*
 Bùiteach, *threat*
 Bunndaist, *weaver's fee*
 Buthailtean, *nooks*

Cachdan, *vexation*
 Cailbhe, *partition*
 Caimean, *mote*
 Calbhar, *gluttonous*
 Callaidh, *benumbed*
 Can, *say*
 Cas-direach, *delving-spade*
 Ceapag, *verse*
 Clabail, *fluttering*
 Clè, *relationship*
 Cliseach, *side*
 Clothadh, *quelling*
 Cnap, *straw rope*
 Cnucach, *crooked-horned*
 Coinnseas, *conscience*
 Crabhaichean, *tools*
 Crampadh, *rhyme*
 Crannanach, *ploughman*
 Crùsach, *small fry*
 Cuartach, *fever*
 Cùbaidh, *pulpit*
 Cùit, *separate*
 Culaidh, *boat*

Dais, *idiot*
 Dàm, *mud*
 Daobhaidh, *obstinate*
 Daochal, *disgusting*
 Deat', *one-year-old sheep*
 Deibhtearan, *debtors*
 Deilbh, *web*
 Deilig, *deal*
 Difir, *difference*
 Diuchaidh, *addled*
 Dorbh, *fishing-hand-line*
 Drine or druine, *mutton (chops)*
 Duair, *clod-hopper*
 Duaineal, *ungainly*
 Duanaidheachd, *rhymsterng*
 Dupadaich, *becking and bowing*

8 c/

Earlachadh, *making ready*
 Eilldeir, *elder*
 Eirmis, *find*
 Eis, *he*
 Eis, *hindrance*

Fàn, *lower reach*
 Fanadh, *staying*
 Faochag, *wilk*
 Farbhas, *surmise*
 Feachdadh, *invested*
 Feart, *heed*
 Fiuch, *conspiracy*
 Furaist, *gun-wadding*

Gedrigeadh, *gilding*
 Gllom, *leap*
 Gothar
 Gramaisean, *spats*
 Grid, *grit*

Inntrig, *commence*
 Iolaman, *waterskin*
 Iomas, *trouble*

Labhallan, *water-shrew*
 Lamhaidh, *axe*
 Laos-boc, *castrated he-goat*
 Leogach, *awkward*
 Luireach, *rags*
 Luis, *swarm*
 Lunn, *pummel*

Mabadh, *vilifying*
 Maide-seisd, *crupper*
 Maois, *heap*
 Masanaich, *deriding*
 Masgull, *flattery*

Peaphair, *bailiff*
 Pigidh, *robin*
 Prac, *small tithes*
 Procach, *year-old stag*
 Prosbaig, *telescope*
 Puthar, *hurt*

Rasaireachd, *taunting*
 Rathan, *security*
 Rèapach, *untidy*
 Reidhne, *barren cow*
 Riataich, *bastard*
 Rothar, *chanter*
 Ruagair, *bullet*
 Rudhag, *crab*

Saobhaidh, *fox's den*
 Saoidh, *mare*
 Seachlaimh, *spared*
 Seanagar, *sagacious*
 Siasnadh, *decaying*
 Siaig, *rheumatism*
 Sinéibhir, *gin*
 Siotach, *short faced*
 Sìth, *mark*
 Smùsach, *sucking*
 Solaidh, *profit*
 Spùt, *diarrhœa*
 Srianach, *badger*
 Stabhach, *lame*
 Stàn, *down*
 Starach, *cunning*
 Stùic, *surly look*
 Suaiteachan, *rubbing and shrugging*
 Suanach, *plough reins*
 Suileag, *coggie*
 Sùsdal, *confusion*

Tabhurn, *convivial company*
 Teine-fionn, *spray*
 Toc, *sore eyes*
 Toimhsean, *discretion*
 Tràilleach, *seaweed*
 Treabhair, *steading*
 Triùcair, *rascal*
 Trosg, *blockhead*
 Tuathag, *patch*
 Tulchainn, *gable*

Udlach, *hart*
 Ulaidd, *treasure*

ilt/

t/
m/r/



To the Rev. John Thomson. ??

Mr. Thomson when ~~he was~~ appointed to Darness
could ^{not} speak Gaelic but indifferently. ~~His dog Watch~~
~~followed him constantly~~ The poet and the minister
did not understand each other for some time after
the latter's settlement. Seeing Mr. Thomson pass
one day followed by his dog, Watch Rob remarked
to the by standers

Fear gun charm gun choidse,
'S air dhroch speech,
Se thaig an aite Watch
Mac na bitse.

Written by Alex. Hunter, St. Andrews.

